

Zdravje poslej vrednota?

Kako bodo bolniku v častljivo stari stavbi novomeške interne bolnišnice zagotovili enoposteljno sobo s televizorjem, telefonom, dodatno postrežbo in še čim, si je težko predstavljati. Dejstvo pa je, da bo vse to moralo biti po novem letu dosegljivo tudi osebam povsem neuglednega priimka in brez zvez, če bodo pač imele plačano premijo za dodatno prostovoljno zavarovanje. Ker gre za razkošnejši zavarovalni paket, ki si ga bodo privoščili le redki, se bolnišnice verjetno niti ne bodo pogosto znašle pred problemom, kako pacientu nuditi ugodje, ki si ga je plačal. Poleg tega si je težko predstavljati, da bi pri zdravniku najprej preverili plačilno sposobnost pacienta, potrebnega nujne pomoči. Vendar se nam brez vsaj neke oblike dodatnega prostovoljnega zavarovanja le ne piše nič dobrega, če bomo potrebovali zdravniško pomoč, če posebej zahtevnejšo. Četudi bo obvezno zavarovanje pokrilo na primer 85 odstotkov nekega zdravljenja, je lahko že preostalih 15 odstotkov, ki jih bo treba plačati iz lastnega žepa, za družino bankrot, če bo šlo za zahtevnejše posege in zdravljenje. Praktično vsa doplačila naj bi pokrila letna premija dodatnega prostovoljnega zavarovanja v vrednosti okrog 200 mark, paket za pokrivanje vseh doplačil, razen zdravil in zobozdravstva, pa naj bi bil za 10 do 15 odstotkov cenejši. Žal obstaja bojazen, da niti teh premij marsikdo že ne bo zmož, stroškov zdravstvenega varstva pa potem še manj.

BRANKA KRŽIČ, referentka na trebanjski občini: »Novoga leta se zaradi nove zdravstvene zakonodaje ne bojim, saj se nameravam dodatno zavarovati. Težko pa se bodo dodatno zavarovali brezposelni in upokojenci. Zahodni svet deluje po takem sistemu, vendar upam, da bo naš vendarle malce humanejši. Mislim pa, da bomo končno prisiljeni za svoje zdravje narediti več. Predvsem bomo morali večjo pozornost posvečati preventivi.«

MARIJA POZDEREC, delavka v Ljubljanskih mlekarah iz Kočevja: »Ne vem, kaj lahko pričakujem, menim pa, da bi morali imeti pacienti drugačne pogoje od sedanjih, ko ure in ure čakajo, da pridejo do zdravnika. Dobro bo imeti svojega oz. družinskega zdravnika. Pričakujem, da se bodo zdravniki bolj zavzeli za paciente. Za bolehn, kronične bolnike in invalidne osebe bi bilo dobro, da bi se dodatno zavarovali.«

BENJAMIN HENIGMAN, komercialist v Donitu iz Sodražice: »Če hočemo v Evropo, bomo morali sprejeti tudi njihov način financiranja zdravstvenega zavarovanja. Še vedno pa bi morali biti socialna država, vsaj dokler se ne uredi pravna država s finančno in delovno disciplino. Ne vem, kako se bo vse skupaj izvajalo, menim pa, da nikoli ne bi smelo biti vprašanje, ali nekoga operirati ali ne, če je operacija nujna. Vem, da se bom moral dodatno zavarovati že zaradi svoje številne družine.«

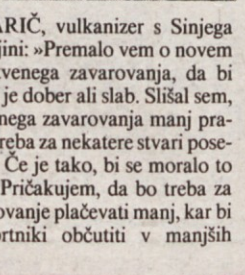

MILORAD OBRADINOVIČ, upokojeni učitelj glasbe iz Novoga mesta: »Vem, da si bodo po novem letu plačevanje zdravstvenih storitev razdelile zavarovalnice, država in državljan. Sedaj tudi za upokojence velja prostovoljno zavarovanje, ki ga ponujajo razne zavarovalnice. Za nas bi bilo res najboljšo, da bi bili skupinsko zavarovani. Sam imam takšno bolezen, da moram večkrat k zdravniku. Po novem letu bom moral temeljito premisliti, ali se bom zdravil ali trpel. Penzija je komaj za preživetje.«

CIRIL LIPEJ, monter v novomeškem Pionirju iz Metlike: »Prvega januarja se ne bojim, čisto vseeno mi pa tudi ni, kaj bodo novosti v zdravstvenem zavarovanju prinesle. Priznati moram, da še nisem dovolj informiran, a saj je do takrat še nekaj časa. Nekateri stvari bo pač treba plačevati in se zato dodatno zavarovati. Prehitovati pri tem ni dobro. Kot kaže, se bo med zavarovalnicami vnel konkurenčen boj za zavarovance, zato se znajo pogoji zavarovanja še spremeniti.«

VINKO BARIČ, vulkanizer s Sinjega vrha v Beli krajini: »Premalo vem o novem načinu zdravstvenega zavarovanja, da bi lahko rekel, ali je dober ali slab. Slišal sem, da bo iz obveznega zavarovanja manj pravic in da se bo treba za nekatere stvari posebej zavarovati. Če je tako, bi se moralo to nekje poznati. Pričakujem, da bo treba za obvezno zavarovanje plačevati manj, kar bi morali mi obrtniki občutiti v manjših dajatvah.«

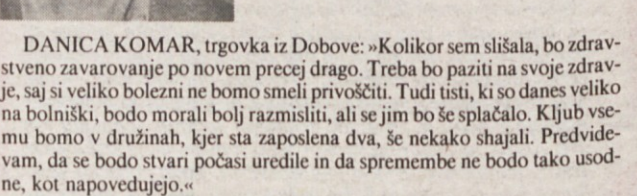

MARJETKA FIFNJA, delavka v Labodu v Krškem: »Delam na takem delovnem mestu, da sem stalno v nevarnosti, da se poškodujem, tekstilne delavke pa so sploh pogosto delovni invalidi. Tudi zato sem bom zavarovala. Za vsakogar bo bolje, če bo zavarovan, saj drugače mogoče sploh ne bo mogel v bolnišnico. Najbrž pa je dobro počakati na različne ponudbe zavarovalnic. Ne bi bilo narobe, če bi kdo pomagal plačati zavarovanje, na primer sindikat.«

JANKO KERIC, delavec pri Slovenskih železnih iz Sevnice: »Nič se ne bojim 1. januarja. Zavedam se pač, da nisem več tako mlad, da mi ne bi bilo treba razmišljati, ali ne bo morebiti že jutri kaj narobe z mojim zdravjem. Z ženo se bova zavarovala glede na najine finančne zmožnosti, da bi bila deložna ustrezne zdravstvene pomoči in nege, če bo to potrebno. Upam pa, da ne bo treba prevečkrat k zdravniku.«

DANICA KOMAR, trgovka iz Dobove: »Kolikor sem slišala, bo zdravstveno zavarovanje po novem precej drago. Treba bo paziti na svoje zdravje, saj si veliko boleznih ne bomo smeli privoščiti. Tudi tisti, ki so danes veliko na bolniški, bodo morali bolj razmišljati, ali se jim bo še splačalo. Kljub vsemu bomo v družinah, kjer sta zaposlena dva, še nekako shajali. Predvidevam, da se bodo stvari počasi uredile in da spremembe ne bodo tako usodne, kot napovedujejo.«

Delo na črno daje socialni mir

Ministrica za delo Jožica Puhar na pogovoru z direktorji sevniških podjetij-10 let Inpleta, ki so ga ustanovile Lisca, Jutrjanjka in Komet

DOLNJE BREZOVO — »Siva ekonomija« ima več plati, ne le v sevniški občini, kjer je okrog 4700 zaposlenih in blizu 800 brezposelnih delavcev. V tej občini približno polovica iskalcev zaposlitve prejema denarno pomoč in tudi ta je časovno omejena. »Zdaj nam delo na črno pomeni tudi socialni mir, to pa ne more biti sistem,« je predtelo sodelo na pogovoru pretežno s sevniškimi gospodarstveniki, ki so se zbrali na Doljem Brezovem ob 10-letnici Inpleta, priznala ministrica za delo Jožica Puhar.

Puharjeva je menila, da je vlada pri obrzdanju inflacije in kontroli cen dosegla dobre rezultate, da pa bo potrebno do konca leta le nekoliko popustiti »uzdo«, ker ne smejo delati prevelike proračunske luknje. Večjih sprememb tečaja tolarja ni pričakovati, če pa bi že nastale večje zagate pri izvozu, naj bi priskočili na pomoč izvoznikom s spodbudami. Gospodarstva ne bi smelo pokopati niti poravnavanje starih preteklih obveznosti, ki naj bi jih prerazporedili na prihodnje čase. Da pa bi zaščitili dobre gospodarje, upnike, ne pa dolžnike kot doslej, pripravlja vlada

nov zakon o dolžniško-upniških razmerjih.

Šest projektov, med njim sanacija bank in podjetij, naj bi že do konca leta dala rezultate. Ministrica Puharjeva je izrazila upanje, da se bo tudi pri naših sindikatih, podobno kot to počno evropski sindikati, bolj uveljavilo razvojno gledanje in ne le borba za plače. Za te ni moč pričakovati, da se bodo zniževale, a tudi ne, da bodo prehitvale dejansko gospodarsko rast in rezultate.

Gospodarstveniki so menili, da je sedanja država predraga, da je tečaj tolarja precejšen, zlasti do funta in lire in da

12 MILIJONOV DEM CELOTNEGA PRIHODKA INPLETA — Toliko prihodka naj bi po besedah direktorice Inpleta Marije Jazbec ustvaril 115-članski kolektiv letos, to pa je najvišja realizacija na delavca med slovenskimi tekstilci, je poudarila Jazbeceva v slavnostnem nagovoru ob 10-letnici Inpleta in 32 delavcem, ki so v podjetju od začetka izročila spominska darila in denarne nagrade. Ministrica za delo Jožica Puhar, ki si je v soboto tudi ogledala Inplet (na posnetku) je kolektiv čestitala v imenu vlade. (Foto: P. Perc)

Hočemo drugačno prihodnost

Predvolilni shod SDP na Mirni — Gosta Sonja Lokar in Miran Potrč — Odločno in pokončno na volitve

MIRNA — Čas predvolilnih zborovanj in nastopov strank se je začel. V trebanjski občini se je na Mirni sredi prejšnjega tedna predstavila Stranka demokratične prenove. Na zelo dobro obiskanem shodu v domu TVD Partizan se je zbralo okrog 50 ljudi; prišla sta tudi podpredsednica predsedstva SDP Sonja Lokar in vodja kluba poslancev SDP v skupščini Miran Potrč.

»Na volitve gremo odločno in pokončno in ni nas strah tistih na desnici, ki blatijo vse, kar ni na njihovi strani,« je v uvodu poudaril predsednik trebanjske občinske organizacije SDP Jože

Tomažin. Na volitvah bo stranka nastopila skupaj z Delavsko stranko. Demokratično stranko upokojencev in Socialnodemokrasko unijo. Stranka si prizadeva, da bi se spremenila prihodnost, da bi mladi dobili delo, da starejši ne bi več trepetali, kaj bo z njimi. »Zavedamo se, da razvojnega preobrata v družbi ni mogoče speljati brez žrtve, vendar bremena ne smemo nalagati le nekaterim,« je poudarila Sonja Lokar. Zavzemali se bodo tudi za uresničitev sprejetega delavskega soupravljanja, za

• **Trebanjska občinska organizacija SDP je za poslance v državnem zboru že evidentirala Sonjo Lokar in Draga Kotarja. Za državni svet pa bodo določili skupnega kandidata z Novomeščani.**

ureditev lokalne samouprave, za varovanje okolja. »Ne bomo obljubljali več, kot bomo lahko naredili, kar pa bomo obljubili, to bomo storili,« je dejal Miran Potrč.

Predvsem kmete in upokojence je zanimalo, kaj bo z njimi, ko bo začel veljati novi zakon o zdravstvenem varstvu. Sonja Lokar je povedala, da je njihova stranka glasovala proti sprejetju tega zakona, vendar ga ni mogla preprečiti. »Zato naj se vsak čimprej dodatno zavaruje, da se bo obvaroval najhujšega,« je svetovala Lokarjeva.

J. D.

T. GOŠNIK

Krkino gostinstvo v najem

Zdravilišča bodo dala v najem vse novomeške gostinske lokale — Prednost imajo zaposleni delavci

NOVO MESTO — Poslovna enota Gostinstvo Novo mesto, del Krkinih Zdravilišč, v zadnjem času posluje s precejšnjo izgubo, ki je že tolikšna, da zajeda zdravi del Zdravilišč. Zato je vodstvo Zdravilišč predlagalo, da bi novomeške gostinske lokale dali v najem. Najprej bodo te lokale ponudili v najem svojim delavcem, ki že delajo v njih, če pa ne bi mogli najti skupnega jezika, bodo objavili javni razpis, se pravi, da bodo šli s to ponudbo na trg. Predlog je sprejel tudi upravni odbor te družbe, ki je v lasti Krke.

Gre za lokale: Hotel Kandija, kavarana na Glavnem trgu s pizzerijo, restavracija Pri vodnjaku s kegljiščem. Kot rečeno, bodo te lokale najprej ponudili v najem delavcem, zaposlenim v njih, in to z ugodnimi pogoji: najemna naj bi krija le amortizacijo in najnujnejše vzdrževanje. Pogoj za katerega koli najemnika pa je, da obdrži zaposlene delavce. V teh lokalih je sedaj zaposlenih okoli 50 ljudi in velika večina teh naj bi ostala v sedanjih službah, nekaj pa jih bodo prerazporedili na dela v druge lokale v okviru Zdravilišč. Na enak način nameravajo oddati tudi druge gostinske

bi morali določiti, kaj je socialni minimum, ki bi delavcem omogočal preživetje. Če bodo po novem letu morali delavci več prispevati iz svojega žepa za zdravstvo, bi morali znižati bruto osebne dohodke in povečati »čiste« plače.

P. PERC

Neizbrisen pečat zgodovinskega hotenja ljudi

S proslave na Golušniku

NOVO MESTO — Zvestim je naklonjeno tudi vreme — bi lahko rekli za nekaj nad 300 ljudi, ki so se v soboto dopoldne zbrali na Golušniku, dober streljaj od vrha Trške gore, od koder je enkratni razgled. Jutrjanji naliv je ponehal in sredi obranih vinogradov je ob spominskem obeležju medvojnimi enotam NOB Ludvik Golob, predsednik ZB novomeške občine, pozdravil nekdanje borce, aktiviste OF in goste. Shod je bil počastitev polstoletnega jubileja ustanovitve slovenskih partizanskih enot, občinskega praznika in praznika KS Otočca novomeške občine, je nato obudil spomin na usodni april 1941 in dejal, da ni mogoče pristajati na zamegljevanje takratnih razpotij. Kalila so grenko prizadeto generacijo, zahtevajo pa jasnost in javnost do današnjega rodu ter do današnje in prihodnje oblasti. Gre za to, da ne bi ponavljali prejšnjih zablod in v svoji samovšečnosti prezirali ali prezrli tisoče dejanj in ravnanj v preteklosti, preprosti in izobraženi, znanih in neznanih ljudi, živih in mrtvih. Brez predsodkov ali dvoma je mogoče reči, da so soustanovili gospodarske, kulturne in duhovne temelje nove slovenske države za vse ljudi.

Med drugim je govornik poudaril, da sodi slovenski upor med svetla in osvobodila dejanja.

• **Pojasniti in obžalovati je mogoče tako Kočevski Rog, od partizanskih in domobranskih grobov, pa Franko-ovo, Pohorje, Javorovico ter številna druga sveta mesta, kjer so pokopani ali zametani tisoči slovenskih fantov in deklet, mož in žena, otrok in staršev. Vsaka vojna na naših tleh in v naši bližini bi nas morala iztrežniti. Prav izziv zgodovinskega trenutka, ki ste ga z vso silovitostjo in brez vsakršnega pomisleka sprejeli, je zaznamoval čas, današnje neodvisno Slovenijo, tako hrepenečo, ponosno, predvsem pa plemenito in zaznamovano s prepoznavno in pokončno državo slovenskega človeka. V tem zgodovinskem hotenju nosite neizbrisen pečat.** (B. Kovačič)

bodilna dejanja. Kljub vsem odklonom, zlorabam in političnim kombinacijam komunističnih voditeljev, da NOB uporabijo za osvojitve politične oblasti po zmagoviti vojni, ne more nič spremeniti dejstva, da smo se Slovenci uprli fašizmu in nacizmu kot najhujšemu zlu tistega časa. Protifašizem je tudi danes neodtujljiv evropski kulturni, duhovni in politični standard, tako da smo po teh merilih že 1941 stopili v Evropo.

Slavje so spremljali novomeška godba na pihala, zbor Dušana Jereba in šentjermski oktet ter šolarji z Otočca in iz Bršljina. Zaslužnim borcem so razdelili 29 priznanj in 8 pohval; dobila ga je tudi 86-letna Ana Koželj iz Loke pri Orehoviču. Predstavniki skupnosti Cankarjeve ter Gubčeve brigade in Gorjanske bataljona so prejeli priznanja za negovanje tradicij NOB ter za stalno delovanje v korist doletenjskih ljudi.

T. GOŠNIK

Občina Brežice praznuje

Na svečani seji bo govoril Milan Kučan

BREŽICE — V brežiški občini se bo že jutri začel cel splet raznovrstnih aktivnosti, s katerimi bodo času primerno počastili letošnji občinski praznik. Brežičani se vedno ostajajo zvesti praznovanju 28. oktobra v spomin na padle borce Brežiške čete, ki so se leta 1941 med prvimi uprli okupatorju.

Ob 9. uri dopoldne se bo v domu učencev začel občini zbor Skupnosti srednjih ekonomskih, trgovskih in upravno-administrativnih šol Slovenije. Popoldne ob 15. uri bo v gradu Mokrice gostoval slovenski minister za pravosodje in upravo Miha Kozinc. S člani Društva pravnikov Posavja se bo pogovarjal o bodoči organiziranosti uprave in pravosodja v državi. Uro pozneje bo v Motelu Petrol na Catežu predstavitev in pokašnja suhomesnatih izdelkov madžarske firme Starter iz Mosonmagyarovara in proizvodov Vina Bizeljsko-Brežice.

V soboto bodo praznovali gasilci GD Brežice-mesto in z njimi vsi, ki stanujejo v blokih. Ob 16. uri bo namreč pri Domu požarne varnosti proslava ob 110-letnici društva in prevzem nove avtolestve za gašenje požarov v visokih stavbah. V nedeljo dopoldne se bo v Pečicah začel že 16. pohod po poteh Brežiške čete.

V ponedeljek, 26. oktobra, bodo ob 12. uri podelili občinske nagrade za dosežke na področju inovativne dejavnosti za leto 1992, popoldne pa se bodo spomnili tudi zadnje vojne s svečano podelitvijo spominskih priponk »Zmagali smo«. V torek ob 10. uri bodo v Posavskem muzeju odprli razstavo »Ukradeni otroci«, takoj zatem pa bo v Slavnosti dvorani brežiškega gradu svečana seja vseh treh zborov občinske skupščine, na kateri bodo podelili tudi oktobrske nagrade in priznanja. Slavnostni govornik ob tej priložnosti bo predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan.

V petek, 30. oktobra bodo v Termah Catež svečano odprli več trgovskih lokalov in teden pozeje bosta na Bizeljskem začeli obratovati poslovavnici Posavske banke in Zavarovalnice Triglav. Vrsto aktivnosti ob 28. oktobru bodo zaključili v Termah Catež 12. novembra, ko bo to zdravilišče prejelo zlati Delov list za prepričljivo zmagovito v poletni turistični akciji »Delova porota«.

B.D.-G.

Mariborsko pismo

Marjan Anžur zavrača očitke v polemiki

«Javnost dobro ve, da sem saniral IMV»

MARIBOR - Kaj je s samozavestjo našega mesta in zakaj se Mariborčani tako samopreziramo in samozavestno? To vprašanje je svojim someščanom koncem letošnjega poletja zastavil rektor mariborske univerze dr. Alojz Krizman, ki je prepričan, da meščanom štajerske metropole manjka samozavest, ambicioznosti in zdrave življenjske agresivnosti.

Neposreden povod za rektorjevo razburjenje in pismo javnosti je bilo imenovanje Ljubljancana Marjana Anžurja za »prvega moža« Metalne. Na razpis za direktorja Metalne sta se namreč prijavila tudi dva strokovnjaka iz »Metalne«, vendar je bil po Krizmanovih trditvah Anžur izvoljen za direktorja Metalne zlasti zaradi podpore, ki jo je v upravnem odboru dobil od Kranjčana Jakoba Pismernika, Ljubljancana dr. Bogomirja Kovača in Mariborčana dr. Francija Čuša. Dr. Krizman je v nasprotju z njimi prepričan, da bi strokovnjaki, ki so »zrasli« v podjetju, znali Metalno bolje voditi.

Nato pa rektor mariborske univerze nadaljuje: »Vsi, ki se toliko sklicujejo na vstop v Evropo in spoštovanje evropskih norm, naj mi, prosim, odgovorijo, kaj bi nekdo, ki je moral zapustiti prejšnje podjetje, lahko postal predsednik še večje in zahtevnejše gospodarske družbe.« Sprašujem

se, v čem je razlika med kadrovanjem, ki ga je za odgovornejša mesta vodil republiški Centralni komite ZKS, in pričujočim, ki ga vodi kapital, skoncentriran v republiki. Ob tem pa g. Marjan Anžur tako, kot je z vso aroganco odšel iz IMV, sedaj z nasmečkom izjavlja: »Pričakoval bi, da bi z univerzitetnega vrha prihajali pozivi k odpiranju trga kadrov, in ne obratno.«

Dr. Krizman je v svojem pismu javnosti, v katerem trdi, da Mariborčanom manjka zdrave samozavesti, navedel še nekaj »argumentov« za svojo tezo. Tako je omenil, da je prva dama Maribora Primorka, predsednik mestne vlade Prekmurec, predsednik največje industrijske družbe Brežičan, prvi človek Kreditne banke Gorenjec... Razumljivo je, da se je po tem in takšnem rektorjevem pismu razvila v Mariboru dolgotrajna in velikokrat tudi močno čustveno »obarvana« polemika.

Marjan Anžur je na polemiko posredno odgovoril v dolgem intervjuju v mariborskem Večeru. Tam pravi, da je bila »polemika« v časopisih bolj navezana na to, ali Maribor kot tak potrebuje tudi strokovnjake, ki niso Mariborčani, in ali Maribor nima dovolj svojih. Po Anžurjevem mnenju takih dilem ne bi smelo biti. Podjetja, kot je Metalna, bi morala imeti še širše razpise. Sicer pa je kategorično zanimal, da bi »zafural« Adrio, saj ni »nikoli bil več kot predsednik upravnega odbora.« »Javnost pa prav dobro ve, da sem v sedmih letih, kolikor sem delal v IMV-ju, podjetje tudi saniral,« je za Večer povedal Marjan Anžur.

TOMAŽ KŠELA

Plemenite jabolane umirajo stoje

Metliški dnevi sadja odpirajo sadjarstvu v Beli krajini nove perspektive — Prav je, da uvajamo trzne sorte, a ne zanemarimo starih sadovnjakov!

METLIKA — Po nekaj letih pridnega dela so se belokranjski sadjarji ojnali in v soboto in nedeljo pod arkadami na dvorišču metliškega gradu pripravili prodajno razstavo svojih pridelkov. Po številu jih sicer ni bilo veliko, kakih ducat, a so bili zbrani taki, ki imajo kaj pokazati.

Koliko pridelkov so prodali, še ni znano, pa saj tudi ni bil namen, da bi prodali kdove koliko na kraju samem, temveč bolj, da bi obiskovalce seznanili s tem, kaj vse in kje je moč po dostopni ceni kupiti tudi doma. Skoraj vsak sadjar je imel ob svoji stojnici tudi steklenico destilata iz svojega sadja, ki ga je rade volje dal pokusiti obiskovalcem, zato je celotna prireditev dobila precej sproščen ton. K temu so prispevale tudi članice aktivna kmečkih žena, ki so na nedeljski pokažni dokazale, kako bogato vsebino oblik in okusov je moč s spretnimi rokami in znanjem vdihniti pecivom in drugim pripravkom iz sadja. Škoda le, da vreme prireditvi ni bilo najbolj naklonjeno.

Znani slovenski sadjarski strokovnjak inž. France Lombergar je bil zelo zadovoljen z ambientom in je za prihodnje leto Metličanom obljubil pomoč pri organizaciji vseslovenske sadjarske razstave. Pohvalil je napredek belokranjskih sadjarjev, ki so se smelo lotili pridelovanja tržnih sort tudi na večjih površinah, a se je ob predavanju o starejših sortah jablan na Slovenskem (teh jabolk in hrušk so na nedavno razstavi ob obletnici mariborske srednje kmetijske šole zbrali še približno dve-

stopenedeset različnih sort) z vsem žarom predal slavospevu tem kraljicam naših domačij. Povedal je, da je bilo

slovenskemu kmetu sadjarstvo svojčas veliko bližje in je na tem področju dosegal lepe uspehe, saj so nekatere izbrane sorte jabolk prišle na trge najrazličnejših evropskih prestolnic in celo v dvorane dvorane. Tudi jabolčno vino je bilo nekaj čislano kot okusna in zdrava pi-

STARO JE DOBRO — Sadjarski strokovnjak inž. France Lombergar je z veliko ljubeznijo predaval o starih sortah slovenskih jablan in potožil, da zaradi neznanja prehitro umirajo. (Foto: T. J.)

BO KMETIJSKA ŠOLA OSTALA BREZ VSEGA?

NOVO MESTO — Zakon o denacionalizaciji še naprej buri mnoge duhove. Novomeška občinska skupščina je nedavno podprla pobudo Toneta Hrovata, delegata, sicer pa ravnatelja Srednje kmetijske šole Grm, za spremembo zakona o denacionalizaciji, ki bi omogočala tudi kmetijski šoli zahtevati vrnitev premoženja. Po zdajšnjem zakonu lahko novomeška kmetijska šola ostane brez vsega, saj je za odvzeto premoženje, ki je šlo za IMV, dobila z nacionalizacijo »okuženo« zemljo. Kako bo potem šola bodoče kmečke gospodarje, ki bi jih morala samo za novomeško občino vsako leto vpisati 90? Na potezi je zdaj slovenski parlament.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Tudi tržni ponedeljek na novomeški tržnici kaže, da se bliža Dan mrtvih. Dobra polovica stojnic je že zasedena s svečami in cvetjem. Šop nageljnov je 300 tolarjev, posamezni cvet pa 20 tolarjev. Za tri cvetove križantem je treba odšteti kar 250 tolarjev. Sveče ponujajo po 60 tolarjev. Sicer pa je preostali del tržnice v znamenju zelja. Varaždinskega ponujajo po 40 tolarjev. Jabolka so prav tako 40, kostanj drži ceno 100, banane 90, paradižnik 100, grozdje 60, hruške 70, slive 50, jajca 12, paprika 120, suhe fige 150, gobe dežnikarice in šampijoni 200, orehova jedra 1400 tolarjev. Pri deladiniju so bile banane po 80, mandarine 200, jabolka 80, paprika 100, česen 300, hruške 80, kivi 300, grozdje 140, fižol 160, čebula 60, solata 180, zelje 45 in korenje 80 tolarjev.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotni sejmem so prodajalci pripeljali 179 do tri mesece starih in 68 starejših prašičev. Prvih so prodali 65 po 300 do 320, drugih pa 16 po 230 do 250 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Novi spodbujevalci rasti

Reja živine resda ni atletika, vendar se vsaj v enem pogledu ubada z enakimi problemi. Tudi pri živalih je namreč mogoče z nutritivnimi antibiotiki in hormonskimi pripravki spodbuditi rast, moč in vzdržljivost mišic, in če gre pri atletiki za nepošteno pridobljeno olimpijsko slavo in denar, gre pri živini predvsem za zdravje ljudi in na njihov račun pridobljeno premoženjsko korist. Zato so tovrstni pripravki v nemilosti, na njihovo mesto pa prihajajo novi proizvodi biotehnologije, ki nimajo škodljivih stranskih učinkov.

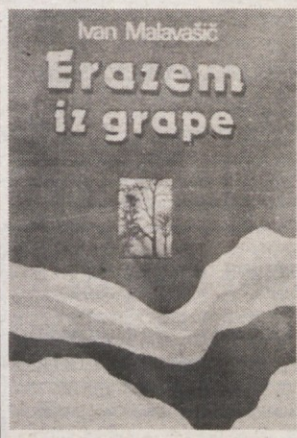
Med novosti štejemo bakterijske probiotike, kvasovke, pH regulatorje in eubiotike. Sodoben živinorejec bi jih moral poznati in tudi uporabljati, saj je z njihovo pomočjo mogoče bolje izkoristiti genetske proizvodne zmogljivosti živali in jih ohraniti pri boljšem zdravju. Za kakšne snovi gre, dajejo slutiti že njihova imena. Bakterijski probiotiki so dodatki živalske krme, ki vsebujejo (v prebavnem traktu živali) najbolj zaželeno mikroorganizme. Ob enostranski prehrani ali slabi in neustrezni krmi se zlasti rade pojavijo težave v vampih prežvekovalcev. Dodatki vzpostavijo ravnovesje in omogočajo kar najboljšo izkoriščanje hranilnih vrednosti krme in s tem boljši prirast.

Podobno nalogo imajo tudi kulture kvasovk, ki prav tako spadajo med probiotike. Znano je, da uživanje kvasa dobrodelno deluje tudi na človeški organizem, pa ne le zaradi obilice vitaminov B, temveč tudi zavoljo boljše prebave. Ugoden vpliv kvasovk na mlečnost živali je dokazan in se tudi komercialno izplača. Podobno je tudi s pH regulatorji (acidifikatorji), ki uravnavajo kislost je tudi s pH regulatorji (acidifikatorji), ki uravnavajo kislost črevesne vsebine in preprečujejo razmnoževanje zdravju škodljivih mikroorganizmov, ki izzovejo driske in druge oblike motenj v prebavi.

Pod različnimi trgovskimi imeni se v zadnjih letih pojavljajo na tržišču tudi tako imenovani eubiotiki, ki so v bistvu izvleček vampovega soka zdravih živali in s katerimi je mogoče popraviti mikrofloro pri bolnih. Tovrstni pripravki imajo v sebi tudi snovi z dietičnimi učinki, laktozo, aminokisliline, vitamine in minerale. Dober rejec bo prej ali slej znal ceniti njihovo vrednost.

Inž. M. L.

Knjiga za odgovor

KNJIŽNE NAGRADE ZA NAJTOČNEJŠI ODGOVOR — Prejšnji teden so se številki naročnikov v kočevski občini najbolj približali štirje bralci in vsem bomo poslali knjižne nagrade. Knjigo Line Lavrenčič, Osem križanih tolarjev, bodo prejeli: Jože Žura, Mestne njive 8, Novo mesto, Gordana Bukovec, Kajuhova 4, Črnomelj, Vladimir Anžlovar, Slavka Gruma 68, Novo mesto in Darinka Tomažin, Kalce 4, Krško. Vprašanje tega tedna je: Koliko naročnikov je v ribniški občini? Za najpravišnje odgovore, ki jih sporočate od četrtke naprej po tel. 23-610, bomo podelili knjigo Ivana Malavašiča, Erazem iz grape.

Dobili smo trikrat premalo

Nezadovoljni z delitvijo pomoči po suši

TREBNJE — Letošnja suša je zelo prizadela kmete po vsej Dolenjski, še prav posebej pa Suhokrajnci. Prva pomoč v gnojilih in koruzi je v trebanjsko občino že prispela, vendar z razdelitvijo niso bili zadovoljni vsi. Veliko pritožb je bilo na račun razdeljevanja koruze, ki so jo kmetom delili glede na število krav iz statističnega popisa pred leti.

Janez Majde, odbornik krajevne skupnosti Knežja vas, pravi, da so v njihovi krajevni skupnosti dobili premalo odškodnine. Knežjo vas je že spomladi zelo hudo prizadela toča in najbolj uničila njive, posejane z ječmenom. »Dobiti bi morali trikrat večjo pomoč, saj nam grozi, da bomo morali prodati del živine.« Janez meni, da bi morali suhokrajnsko območje pri ocenjevanju škode, ki jo je povzročila suša, obravnavati ločeno.

»Pri veliko manjši količini pospravljenih krme je analiza pokazala, da je do 40 odst. slabša od običajne,« razlaga Janez Medle. V krajevni skupnosti Knežja vas se večina ljudi ukvarja s kmetijstvom, v glavnem z živinorejo, zato jih je ta naravna katastrofa zelo prizadela.

Janez Majde

Upajo pa, da jim bodo v bodoče vsi, ki pomoč v občini razporejajo, temeljiteje prisluhnili.

J. D.

Z raziskovanjem in znanjem

Pospeševanje kmetijstva v brežiški občini

BREŽICE — V brežiški občini se kljub gospodarskim težavam in ponavljajočim se naravnim nesrečam povečuje število kmetij, ki se preusmerjajo v specializirano proizvodnjo. K temu je pripomogel tudi občinski program ohranjanja in spodbujanja kmetijstva.

V živinoreji pospešujejo nabavo dobre plemenske živine, kar povečuje rodnost, mlečnost in prirast mesa. Da bi čimbolj pocenili prehrano živali in zmanjšali porabo močnih krmil, spodbujajo pridelavo voluminozne hrane na kmetijah. V ta namen financirajo proizvodne poskuse ter analize vzorcev zemlje in krme.

V letošnjem letu so z Biotehnično fakulteto iz Ljubljane zastavili raziskovalne naloge, s katerimi naj bi prišli do takega zbiranja strniščnih krmnih dosevkov, ki bi bil najbogatejši po prebavljenosti.

jaja. Žalostno je videti, kako zdaj, ko kmetje nimajo več dovolj časa niti znanja, da bi se posvetili ostarelim jablanam, te hirajo in umirajo stoje. Nekatere odlične stare sorte izginjajo za vedno. Visokorasla stara sorta jablan je še kako koristno drevo tudi ob novejši kmetiji, saj ga varuje viharjev in mrzlih vetrov, s cvetočo in zeleno krošnjo ji je v okras, plodovi pa so mnogo bogatejši.

Belokranjski sadjarji so pripravili tudi bogato razstavo sortnih hrušk, ki so jih med predavanjem mag. Alojza Mustra, ki je govoril o razširjenosti sadnih nasadov v Sloveniji, obiskovalci pridno pokušali. Čeprav se je v Beli krajini nekaj sadjarjev že kar resno lotilo posla, je prostora za te vrste dejavnosti še dovolj. Seveda se bo treba stvari lotiti celovito. Prav zato bodo morali čimprej razmišljati tudi o izgradnji hladilnice.

T. JAKŠE

KOTLI ZA ŽGANJEKUHO

60, 80, 100, 120 litrov ugodne cene, prednaročila — dobava 30. 10. 92. Naročila po tel. (068) 24-132 Prodajalna SEJALEC C. kom. Staneta 3, Novo mesto

Oster protest v Ljubljano

Kmetijstvo trebanjske občine povsem odrinjeno od pomoči za demografsko ogrožena območja Slovenije

TREBNJE — Trebanjska občina spada med tiste občine v Sloveniji, ki imajo veliko demografsko ogroženih območij. V letošnjem letu so na razpis prijavi kar 56 projektov v vrednosti več kot 654 milijonov tolarjev. Na republiko so poslali 32 projektov iz kmetijske dejavnosti, 12 projektov so poslali obrtniki in podjetniki in prav toliko jih je poslala tudi občina za gospodarsko infrastrukturo.

Ministrstvo za planiranje je od vseh projektov odobrilo le 7, od tega 2 pro-

• Ker ni bil odobren niti en projekt iz kmetijske dejavnosti, bodo na ministrstvo za planiranje naslovili oster protest, saj se v občini večina ljudi preživlja le s kmetijstvom.

jekta za podjetnike in obrtnike in 5 za gospodarsko infrastrukturo. Trebanjcem so odobrili le 9,6 odst. vseh zapro-

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Alkoholno vrenje v hladnih dneh

Mošči srednje poznih in poznih sort še niso povreli, nastopili so pa že kar mrzli dnevi. V zidanih se giblje temperatura okrog 15° C. Pri tej temperaturi ne bi smelo biti težav z alkoholnim vrenjem, če smo dodali moštu kvasni nastavek iz kupljenih, odbranih kvasovk zanesljivega proizvajalca. Hitrost vrenja se le upočasnijo in počasi pojenuje kot izgorela sveča. Strokovno izrazoslovje govori o burnem in tihem vrenju.

Mnogi so brez potrebe prestrašeni, ko ne slišijo več žuboreti vrele vehe. Dejstvo je, da slabi letniki oz. majhni letniki kmalu po začetku vrenja »ponorijo«, kmalu obnemorejo in tudi kasneje se s takimi vini ne moremo postavljati. Dobri letniki fermentirajo počasi in dlje časa; rezultat je vino, na katerega smo lahko ponosni. Toda kljub temu pomirjevalnemu razmišljanju se le moramo prepričati, ali naše delno še sladko vino vre. Če se v zozarcu ob natakanju iz pipice zivahno spoščajo mehurčki ogljikovega dioksida, potem je to že eden od dokazov, da se vrenje še ni ustalilo. Dokaj zanesljivo se o vrenju prepračimo tudi, če z močno baterijo posvetimo skozi odprtino vehe in razločno vidimo premikanje površine mošta ter veselo iskenje, ki se tudi lepo sliši. Takšno tiho vrenje ne sprošča dovolj plina ogljikovega dioksida, da bi naša vrelna veha »delala«, če ni dobro zatesnjena. Nekaj plina gre tudi skozi lesne pore. Pri vsej tej tehniki, s katero danes kletari razpolagamo, pripovedujem o najbolj preprostih načinih preverjanja poteka alkoholnega vrenja. Če bi kak avstrijski vinogradnik razumel slovensko, bi se čudil tej strokovnosti.

Toda vsi dobro vemo, da še tri četrtine slovenskih zidanic ni opremljenih z ročnim refraktometrom, tudi s potopno tehtnico ali areometrom ne. Kdor ima te pripomočke, lahko najbolj zanesljivo ugotovi, ali mlado vino še vre. Ako je vrenje le prešibko, izmerite nekaj dni zaporedoma sladkorno stopnjo, bodite natančni pri jemanju vzorca in če ugotovljate, da pade količina sladkorja vsaj za eno Oechslejevo stopnjo na dan, potem vaš mošt še vre. Ročni refraktometer pokaže pri povsem suhem vinu okrog 20° eksle, zato ne pričakujte, da bo odčitek na ničli kot pri destilirani vodi. V mladem vinu je še nekaj snovi, na katere reagira refraktometer.

Če pa je mošt na začetku vrenja, ali je povrela polovica sladkorja, potem ni dovolj, da vam dnevno povre samo za eno ali dve Oechslejevi enoti. V takem primeru imajo kvasnice težave in moramo hitro ukrepati. Če je temperatura mošta samo 15° C, je dobro dogreti prostor, ali pa izolirati vrelna posodo, da se toplota ne zgublja. Dovolj je, da ovijemo cisterno ali sod z neko izolacijsko snovjo. Alkoholno vrenje sprošča energijo in če preprečimo, da bi uhajala v mrzel prostor, si proces sam zagotavlja dovolj toplote.

Več načinov je, in jih vsak v svoji zidnici pozna, za temperiranje mošta ali mladega vina. Tudi električni grelci postajajo nepogrešljivo kletarjevo orodje. Ko ni težav s temperaturo, mošt pa noče vreti, morda zato, ker nismo cepili svojega mošta s pravimi kvasovkami, naredimo to čimprej. Za obuditev prekinjenega vrenja je potrebna bistveno večja doza kvasnic. Če nimamo več svežega mošta, pripravimo raztopino pol mošta - pol vode in dodamo 20 dag sladkorja na 1 l vode. To zmes pastiriziramo, ohladimo na 20° C in dodamo za 1 hl mošta 50 gramov suhih kvasovk, ki jih namakamo 20 minut v mlačni vodi s temperaturo 40° C. Po dveh dneh mora kvasni nastavek burno vreti in takrat je sposoben za doziranje v sod. Za 1 hl potrebujemo od 2 do 3 l aktivnega kvasnega nastaveka.

mag. JULIJ NEMANIČ

ima te pripomočke, lahko najbolj zanesljivo ugotovi, ali mlado vino še vre. Ako je vrenje le prešibko, izmerite nekaj dni zaporedoma sladkorno stopnjo, bodite natančni pri jemanju vzorca in če ugotovljate, da pade količina sladkorja vsaj za eno Oechslejevo stopnjo na dan, potem vaš mošt še vre. Ročni refraktometer pokaže pri povsem suhem vinu okrog 20° eksle, zato ne pričakujte, da bo odčitek na ničli kot pri destilirani vodi. V mladem vinu je še nekaj snovi, na katere reagira refraktometer.

Če pa je mošt na začetku vrenja, ali je povrela polovica sladkorja, potem ni dovolj, da vam dnevno povre samo za eno ali dve Oechslejevi enoti. V takem primeru imajo kvasnice težave in moramo hitro ukrepati. Če je temperatura mošta samo 15° C, je dobro dogreti prostor, ali pa izolirati vrelna posodo, da se toplota ne zgublja. Dovolj je, da ovijemo cisterno ali sod z neko izolacijsko snovjo. Alkoholno vrenje sprošča energijo in če preprečimo, da bi uhajala v mrzel prostor, si proces sam zagotavlja dovolj toplote.

mag. JULIJ NEMANIČ

NARAVA—ZDRAVJE

LJUBLJANA — Na Gospodarskem razstavišču so včeraj odprli mednarodno razstavo Narava-zdravje, v njenem okviru pa še razstavi Medilab in Rehateh. Odprta bo do vključno nedelje, 25. oktobra, svoje izdelke pa bo na njej razstavljal kar 301 razstavljalec iz domovine in tujine. Pod pokroviteljstvom ministrstva za zdravstvo bodo letos v posebnih salonih Medilab in Rehateh prikazali sodobno medicinsko in laboratorijsko opremo ter rehabilitacijsko tehniko in pripomočke za invalide. Program sejmskih prireditelj je izjemno bogat.

J.D.

HELENA MRZLIKAR gospodinjinski kotichek

Sladko - kisle dobrote

Pričetek hladnih in deževnih dni je tudi začetek prehladov vseh vrst. Prvi sadeži, ki sežemo po njih, so prav gotovo limona, pomaranča, mandarina ali pa grenivka, saj smo se tudi teh že dobro navadili. Vsi našti sadeži spadajo v skupino agrumov. Imajo aromatične kisline, ki jih uporabljamo za peciva, narastek, pene, solate, pikantne jedi in napitke. Na trgu zasledimo sadeže lepo rumenooranžno obdelane z voskom.

Med najbolj vsestransko uporabljene spada limona, ki jo gojijo že dobrih 2000 let. Poznamo več vrst limon. To so navadne, manjše limone s tanko in luknjičavo lupino ter z veliko soka. Limone z debelejšo, hrupavo lupino pa uporabljamo bolj za dišavljenje. Limonin sok sodi k ribam in morskim sadežem, k pečenemu piščancu in zelenjavi. Dodajamo ga tudi v juhe, omake in dušene jedi. S sokom premažemo tudi surovo meso ali ribe, da postanejo mehke in krhke. V dietni manj slani prehrani nadomestimo okus z limoninim sokom. Če hočemo, da narezano sadje in zelenjava ohranijo barvo, jih za kratek čas

položimo v vodo z limoninim sokom, npr. pred vlaganjem ali shranjevanjem v zamrzovalnik. Sadej za solate in kupe pa pokapljamo s sokom.

V 100 g limone je 53 mg vitamina C, dnevna potreba našega telesa po vitaminu C pa je 70 mg. Ker je vitamin zelo občutljiv za vročino, kisik in svetlobo, moramo te lastnosti dosledno upoštevati pri pripravi hrane. Maksimalno ne upošteva teh lastnosti in dodaja limonin sok v vroč čaj, kar so nekoč imeli za zdravilni napitek.

Tudi pomaranče močno zasedajo naše tržnice kar vse mesece v letu. Do začetka 19. stol. je pomenila pomaranča na mizi pravo delikateso. Danes je najbolj razširjena sočna, srednje velika, ki ima težak plod in drobnokluknjičavo lupino. Najboljši sorti sta jaffa iz Izraela in valencia iz Španije. Med agrume pa prištevamo še mandarine sladkega okusa in grenivke z značilnim osvežujočim in trpkim okusom. Iz vseh vrst agrumov lahko pripravljamo okusne sokove, sirupe, marmelade in želeje.

B.D.-G.

So zmagali lastniki stanovanj?

Dampinške cene stanovanjskega podjetja Zarja so pometle s konkurenco v obliki zasebnega stanovanjskega podjetja Dom — Vprašanje, do kdaj bodo nizke

NOVO MESTO — Štirje novomeški podjetniki, ustanovitelji in družbeniki zasebnega podjetja Dom, prvega stanovanjskega podjetja, registriranega v novomeški občini, so na četrtkovni tiskovni konferenci sporočili, da do nadaljnjega zamrzujejo tisti del dejavnosti podjetja, ki je povezan z upravljanjem s stanovanji. Kot družbeniki, ki v dejavnost vlagajo zasebni kapital, ne morejo konkurirati dampinškim cenam delniške družbe Zarja, ki deluje v večinski občinski lasti in z družbenim kapitalom.

Kljub zakonsko neresenim stvarim so se za ustanovitev stanovanjskega podjetja Dom štirje družbeniki odločili zaradi razmer na stanovanjskem področju v občini. Tega se je občinska oblast odločila urejati preko stanovanjskega podjetja Zarja, v katerega je občina vložila okrog 25 milijonov mark vredno premoženje v obliki družbenih stanovanj in poslovnih prostorov. Dom naj bi vnesel vsaj malo konkurenco na tržišče upravljanja stanovanj po novem stanovanjskem zakonu. Čeprav so čutili nenaklonjenost občinske vlade in uprav-

nih organov so pričakovali, da bodo dobili v upravljanje okrog tisoč od dobrih 4 tisoč družbenih stanovanj v občini, ki so po letu dni veljave zakona že 60-odstotno v zasebni lasti.

«Cilj nam je bil, da v Novem mestu zagotovimo dobro vzdrževanje stanovanjskega fonda. V prvih štirih letih pa naj bi predvsem preprečili propadanje, saj takoj potem, ko so ljudje porabili denar za nakup stanovanj, ni bilo računati na večja investicijska vlaganja. Obiskali smo skoraj vse soseske in ljudi seznanili z našimi nameni, pa tudi z novo zakonodajo, s katero jih odgovorni niso najbolje. Pripravili smo katalog storitev, vzorec pogodbe o upravljanju,

kodeks družbenikov in izvajalcev in sveda cenik. Povsod smo povedali, da smo eno od podjetij, naj ljudje sedejo skupaj, premislijo in se pogovorijo, s kom bodo sklenili pogodbo o upravljanju. Predstavili smo projekt, kako bi stvari zadovoljivo peljali, nismo pa obljubljali ureditve vseh problemov, ker Dom nima kapitala. Denar, ki je bil v t. namene, je v posesti drugih in mi do njega nimamo dostopa. Prepričani pa smo, da so zaradi nas lastniki vendarle

• **Dom je do »zamrznitve« pridobil v upravljanje okrog 300 stanovanj, ki bodo sedaj pač potrebovala drugega upravljalca. Da bi samo pokrili stroške, bi moral en zaposleni skrbeti vsaj za 500 stanovanj. V to, kako bo uspelo Zarji, ki ima trenutno podpisane pogodbe o upravljanju blizu 2.000 stanovanj pa 13 zaposlenih, se ne spuščajo. Dom bo poslej razvijal le še informacijski sistem za optimalno upravljanje stanovanjskega sklada, vsako sredo od osme do devete ure pa bo dajal ljudem brezplačno nasvete v zvezi z upravljanjem stanovanj. Ko bo čas za to, pa bodo pripravljene na zagon sedaj zamrznjene dejavnosti. »Ko se bodo ljudje zavedali lastništva, ker jih bo stanje v hiši prisililo v ukrepanje, bodo potrebovali dobrega upravitelja. Tak pa tisti, ki nima konkurence, ne more biti,« pravijo v Domu.**

prišli bolje skozi, da smo vsaj na startu znižali Zarjine cene. Dolgoročno pa takšna odstranitev konkurence ne more biti dobra,« pravi Bojan Fink, eden od družbenikov Doma.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 24. oktobra, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure,

- **Novo mesto: PC, Ločna** od 7. do 14.30 ure: mini market Maja, Bučna vas
- **od 7. do 19. ure:** trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
- **od 8. do 20. ure:** Perko, market v Šentpetru
- **Šentjernejske:** Dolenjka, Market
- **Dolenjske Toplice:** Mercator-Standard, Prodajalna Rog
- **Žužemberk:** Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- **Straža:** Dolenjka, Market
- **Novo mesto:** v nedeljo od 8. do 11 ure: Dolenjka, Samopostrežba Glavni trg
- **od 8. do 11. ure:** mini market Maja, Bučna vas
- **od 8. do 12. ure:** trgovina Cekar v BTC, Javna skladišča v Bučni vasi
- **od 8. do 12. ure:** Perko, market v Šentpetru

ŽALNA SLOVESNOST NA CVIBLJU

ŽUŽEMBERK — Sporočamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem padlih v narodnoosvobodilni borbi v Suhi krajini, da bo žalna slovesnost pri spomeniku na Cviblju nad Žužemberkom v soboto 31. oktobra 1992, ob 11. uri. Vabljeni!

Krajevna skupnost in Krajevno združenje ZB NOV Žužemberk

Dijaki so lačni

Poslanci v novomeškem parlamentu zahtevajo regre za dijaške malice

NOVO MESTO — Že na zadnji seji novomeške občinske skupščine pred poletnimi počitnicami je poslanec Miro Berger predlagal oz. zahteval, da se poišče možnost za regresiranje malic v srednjih šolah. Zdaj je namreč tako, da je nekaj regresa tako za osnovnošolce kot za študente, za dijaško prehrano pa ga ni.

Podatki, ki so jih zbrali v občinskem sekretariatu za družbene dejavnosti, so potrdili upravičenost zahteve. V preteklem šolskem letu je v novomeških srednjih šolah namreč malicala le četrtnina dijakov. Mnogi od njih se v šolo vozijo in so zdoma in v glavnem brez hrane po deset ur in več na dan. Število malicaajočih se je med letom tudi močno zmanjšalo. Da je celotna populacija zdravstveno precej načeta, se pa tudi ve. Ugotovitve so bile posredovane ministrstvu za šolstvo in šport skupaj s predlogom, da bi zagotovilo sredstva za regresiranje plač kuharic, ker bi bila malica potem lahko cenejša. Ministrstvo se je odzvalo s 15-odstotnim nadomestilom za socialno šibke dijake. Ugotavljanje, kdo to je, je skrajno delikatna zadeva, saj je dijake revščine sram in je zlepa ne prazno. Ravnateljica novomeške Gimnazije, prof. Vasja Fuis zato meni, da je akcija zastavljena povsem napačno.

ZORAN CILENŠEK GOST »KULIJA«

GABRJE — V soboto, 24. oktobra, od 21. ure naprej bo gost gostišča »Kulija« v Gabrju ta čas eden najprijubljenejših slovenskih pevcev Zoran Cilenšek.

Adriatic v Novem mestu

Prejšnji teden je v Novem mestu začela delovati poslovna enota koprskeske zavarovalnice Adriatic

NOVO MESTO - Koprška zavarovalna družba Adriatic je prejšnji petek v Novem mestu odprla svojo poslovno enoto in se tako pridružila zavarovalnicama Triglav in Tilia, ki že dalj časa delujeta v tem prostoru. Začasno imata novomeška enota Adriatica prostore v Pionirjevi upravni stavbi v Bršlinju, prihodnje poletje pa se bodo preselili v nove prostore na Novem trgu, kjer so v velikem kompleksu, ki ga sedaj gradijo, kupili kar 500 m².

Adriatic je sicer mlada, a zelo prodorna zavarovalna družba, ki se je prva izločila iz Triglava, tako kot kasneje novomeška Tilia. Adriatic je od teh novih družb tudi prva, ki je začela po Sloveniji ustanavljati poslovne enote, novomeška je že njihova sedma, do konca leta pa jo bodo odprli še v Mariboru. »Seveda nas kot zavarovalno družbo zanimata dobiček, vendar hočemo to doseči na trgu, v poštenem spopadu s konkurenco. Poleg tega želimo take zavarovalnice, ki v naši družbi vidijo tudi svoj interes. Zavarovalništvo je profitočno dejavnost in od tega moramo imeti koristi mi kot družba in

naši zavarovalniki. Zato smo pripravili, da je naša novomeška enota pridobitev tudi za Novo mesto in Dolenjski sploh,« je dejal Vinko Franetič, direktor za organizacijo in razvoj zavarovanj in terenske mreže pri Adriaticu. »Mi smo prvi, ki smo začeli z zdravstvenim zavarovanjem, sicer pa imamo vso standardno zavarovalno ponudbo, razširjeno z našimi posebnostmi, kot so zdravstveno, rentno, managersko zavarovanje.« V Adriaticu trdijo, da vsako škodo poravnajo v treh dneh, ko je na voljo vsa dokumentacija.

V Adriaticu je sedaj zaposlenih okoli 180 ljudi, v agencijski mreži pa jih dela še kakšnih 700; vse to so dosegli v letu dni, ko so se izločili iz Triglava, kjer je prej njihova območna skupnost štela 85 zaposlenih. V novomeški enoti so začetek stalno zaposleni 4 delavci, ko se bo zadeva razmahnila, pa računajo, da bo okoli 30 redno zaposlenih. Vodja novomeške enote Adriatica je Janez Hrovatič, ki že 17 let dela v zavarovalništvu.

A. B.

PODALJŠANI MANDATI

NOVO MESTO - Novomeška občinska skupščina je na zadnji seji potrdila nekaj imenovanj. Dala je soglasje k imenovanju dr. Tatjane Gazvoda za direktorico novomeškega Zdravstvenega doma za štiri leta. Direktorica Doma starejših občanov bo tudi naslednja štiri leta Ljuzka Potrč, ravnatelj Osnovne šole Šmarjeta pa Jože Pečnik. V nadzornem odboru občinskega stanovanjskega sklada pa so: Mojca Novak, Alojz Zoran in Alojzija Roženberger.

BARAGOVA ULICA V ŽUŽEMBERKU

ŽUŽEMBERK — Po sklepu zadnje seje skupščine v Žužemberku nimajo več Partizanske ceste. Na predlog stalnovalcev in krajevne skupnosti se je preimenovala v Baragovo cesto. Stroške za označitev ulice, zamenjavo tablic s hišnimi številkami in tudi za zamenjavo obveznih osebnih listin bo moral pokriti proračun. Predlog, naj bi jih tisti, ki spremembo zahteva, v skupščini ni bil sprejet.

»Pokojnine za napadalce«

Zbor novomeškega odbora SNS - Članstvo narašča - Romi so gospodje, južnjaki pa privilegirani

NOVO MESTO — V nedeljo, 18. oktobra, so se v hotelu Metropol sestali člani in simpatizerji novomeškega odbora Slovenske nacionalne stranke. Zbora se je udeležil tudi predsednik stranke Zmago Jelinčič.

Predsednik novomeškega odbora Zdenko Barbo se je pohvalil, da število članov in simpatizerjev narašča, in se obregnil ob »južnjake«, ki da so tudi na tem območju v boljšem položaju kot marsikateri Slovenec, in Rome, ki da so »v sedanjem režimu pravi gospodje«. Južnjaki in Romi naj bi tudi na veliko kradli našim kmetom poljske pridelke, nasploh delali zgago in nadlegovali »naše ljudi«.

lja, sedaj pa si hoče še Trdinov vrh. »Ko bo naša stranka prišla v parlament, bo sprožila vprašanje slovenskih mej, in to tako v Žumberku kot v Istri in drugod,« je dejal Jelinčič. Nato so razdelili spisek 41 ljudi, nekdanjih oficirjev JLA, ki živijo v Novem mestu, med njimi pa naj bi bili po njegovih trditvah tudi taki, ki so streljali na Slovence in izdajali stvari JLA. »Oficirji JLA v Sloveniji dobiva-

• **Pred začetkom sestanka je nekdo v »jugoslovanščini« po telefonu sporočil, da je v hotelu postavljena bomba, vendar se je izkazalo, da je šlo za lažno obvestilo.**

jo za pokojnine dvakrat toliko denarja, kot vsi Slovenci partizanski borci skupaj. To je tako, kot bi esovesci dobivali pokojnino od Rusije!«

A. B.

SEJEM CVETJE IN SVEČE

NOVO MESTO — Na Glavnem trgu bo tudi letos od 29. oktobra do 1. novembra sejem cvetje in sveče z bogato ponudbo vsega, kar potrebujemo za okrasitev grobov. Trgovci obljubljajo visoko kakovost in najnižje cene.

SREČANJA SDP

ŠENTJERNEJ, OREHOVICA — Organizacija SDP v Šentjerneju vabi v petek, 23. oktobra, ob 16. uri pri Levku Kušljanu na srečanje članov in simpatizerjev, na katerem bo tekla beseda o pripravah SDP na volitve in še o drugih stvareh. Podobno srečanje bo dan kasneje, v soboto, 24. oktobra, ob 18. uri v domu krajevne skupnosti Orehoviča za tamkajšnje člane in simpatizerje SDP. Obeh srečanj se bodo udeležili predstavniki slovenskega in novomeškega občinskega vodstva stranke. V ponedeljek, 26. oktobra, ob 17. uri pa bo v sejni sobi Tili v Novem mestu konvencija SDP za drugo in tretje volilno okrožje (občina Novo mesto). 29. oktobra ob 17. uri SDP v otkem Garni hotelu pripravlja še konvencijo šeste volilne enote.

NOVA POT ZA SLOVENSKE IZDELKE V ZDA — Odprta je z ustanovitvijo mešane družbe Giltex, od katere predstavniki ustanoviteljev: Milena Kramar-Žnidar (Novoteks Tkanina), Frank Salvador in Barry Silberman (William Gilby korporacija), veliko pričakujejo. Na ostoški predstavitvi jim je veliko uspeha zaželel tudi novomeški župan Marjan Dvornik. (Foto: Z.L.-D.)

Osvajanje ameriškega trga

Novoteks Tkanina je z ameriškim partnerjem ustanovila družbo Giltex — Povečana prodaja

OTOČEC — V otkem gradu je bila v petek predstavitev izvoznouvozne firme Giltex, delniške družbe v mešani lastni. Ustanovili so: ameriška korporacija William Gilby in Novoteks Tkanina Novo mesto s po 40-odstotnim deležem ter Frank Salvador z 20-odstotnim deležem. Njen namen je prodaja slovenskih izdelkov, od tekstila, lesa, zlata naprej, na ameriško tržišče.

Novoteksova Tkanina uspešno sodeluje z ameriško družbo William Gilby že 18 let. Odnosi so se zadnji dve leti še poglobili, saj je ameriški partner pomagal Tkanini nadomestiti izgubo skoraj 70-odstotnega jugoslovanskega trga z ameriškim. Prav zaradi intenzivnosti odnosov so začeli razmišljati o dru-

gačni, višji obliki sodelovanja nad kupoprodajni odnosi. Tako se je rodila ideja o mešani firmi, ki je že speljala posel, vreden milijon dolarjev.

»Naše ambicije so velike. Želimo uspešno promovirati in tržiti slovenske tekstilne pa tudi druge izdelke. V Sloveniji bomo poskrbeli za kakovostno proizvodnjo, ameriška stran pa za promocijo, prodajo in financiranje izdelkov,« je poudaril direktorica Novoteksove Tkanine Milena, Kramar-Žnidar, na predstavitvi Giltexa. Barry Silberman, predsednik družbe W. Gilby, je dodal svoje prepričanje, da bo Giltex postal glavna slovenska izvoznouvozna družba.

Z.L.-D.

Bodo krivice popravljene le enim?

Novomeški izgnanci ustanovili podružnico Društva izgnancev Slovenije — Boj za priznanje pravične vojne odškodnine, ki jo je država nacionalizirala

NOVO MESTO — Pred tednom je bila v Novem mestu, kjer po približnih podatkih živi 61 vojnih izgnancev, ustanovljena krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije. Ustanovitve, ki sta ji prisostvovala tudi predsednik društva Vlado Deržič in predsednica komisije za odškodnine Ivica Žnidarič, se je udeležila dobra polovica izgnancev. Izvolili so vodstvo, potrdili delovni program in poslali pismo predsedniku slovenske vlade dr. Janezu Drnovšku v zvezi s popravilo krivic pred sprejetjem zakona o lastninjenju.

Med drugo svetovno vojno je bilo v Nemčijo, Srbijo in še drugim s svojih domov pregnanih 65.500 Slovencev, v veliki meri prav iz Posavja in Dolenjske. V tuji zemlji jih je našlo zadnji pokoj 12.767. Med še živimi je dolga leta tlela ideja o ustanovitvi društva izgnancev, ki so jo uresničili lanskega junija. V Društvo izgnancev Slovenije se je doslej včlanilo že 10 tisoč izgnancev, do konca leta pričakujejo, da se jih bo še okrog 5 tisoč. Do takrat bo vsa Slovenija »pokrita« tudi s krajevnimi organizacijami. Osnovni namen društva, ki je nadstrankarska organizacija, in krajevnih organizacij je poprava krivic, ki so jim bile storjene v preteklosti s strani prejšnjih oblasti.

Izgnanci poudarjajo — to so udeleženci novomeškega zbora zapisali tudi v pismu dr. Janezu Drnovšku — da je dovolj dokazov, da je nekdanja Jugoslavija na osnovi natančnega popisa iz let

1945 in 1946 od Nemčije terjala in tudi dobila izplačano vojno odškodnino.

DRUŠTVO IZGNANCEV — Eva Gosak (na sliki) se hrani originalno »napotnico«, s katero so jo okupatorji s starši poslali na strahotno pot izgnanstva.

Del tega denarja je prišel v Slovenijo, vendar izgnanci in interniranci niso dobili nič. Vojna odškodnina je bila nacionalizirana, denar pa je bil porabljen za razvoj gospodarstva. Z njim je oblast osnovala Litostroj, TAM, začetne delavnice IMV ipd.

Izgnanci pričakujejo, da se bo slovenska vlada končno opredelila do vprašanj vojne odškodnine, od poslancev v republiškem parlamentu pa, da bodo sprejeli takšne podzakonske akte k zakonu o denacionalizaciji, v katerih izgnanci ne bodo prezrti. Prav tako zahtevajo, da mora zakon o lastninjenju preprečiti privatizacijo tistega dela družbenega premoženja, ki je bilo oplemeniteno z vojno odškodnino. Da bi poslance seznanili s svojimi pričakovanji, v Novem mestu pripravljajo poseben razgovor z njimi še pred sprejetjem lastninske zakonodaje v skupščini. Zahtevajo spremembo pokojniškega zakona, s katero bi štiri leta priznali tudi tistim, ki so izgnanstvo preživeli mlajši od 15 let, in pa kmečkim zavarovalnicam, ki so bili na prisilnem delu. Zahtevajo skratka, da bi bile storjene krivice popravljene tudi njim tako kot drugim.

Z.L.-D.

Ena gospa je rekla, da se je bati povečanega navala na socialne podpore. Dohodnino morajo plačati tudi brezposelni, na delo čakajoči, vojaki in podobni bogataši.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. septembra do 1. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Tanja Benec iz Blatnika — Lidijo, Simona Tabor iz Dobrave — Klemenca, Jožica Tomažin iz Senuš — Ano, Jasna Mržljak iz Kanižarice — Mitja, Bernarda Junc z Gor. Mokrega Polja — Roka, Antonija Kužnik iz Srednjega Lipovca — Barbaro, Alenka Pavlin iz Češnjevka — Barbaro, Antonija Grubar iz Malega Bana — Gregorja, Barica Blažina z Malega Vrha — Tomislava, Jožica Turk iz Gor. Stare vasi — Matjaža, Cvetka Vavpič iz Šmarjskih Toplic — Matica, Bojana Berus iz Podturna — Marka, Mirjana Klanfar iz Drenovca — Natalijo, Marta Benedik iz Mihovice — Kristijana, Minka Pirnar iz Ledče vasi — Marka, Dušana Pašič s Štrekljčevca — Katjo, Milojka Hočevar iz Žužemberka — Andraža, Nada Košmerl z Dvora — Nušo, Mojca Pavlin iz Petelinjeka — Anjo, Nada Brčina iz Metlike — Alena, Martina Golobčič z Brezji pri Semicu — Tadejo, Mateja Švajger z Vranovičev — Jana, Vida Končič iz Podturna — deklico, Marija Markovič iz Žabjeka pri Veliki Loki — deklico, Marjeta Zupančič iz Meniške vasi — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Danica Milojkovič z Zagrebške ceste 13 — Mišel, Simona Colarič s Ceste herojev 38 — Matica, Nada Sušteršič s Ceste herojev 56 — Aleša, Vera Jularič iz Bršljina 59 — Dajana.

Čestitamo!

Vse več je kršitev pravic delavcev

Pravna družba ima polne roke dela

KOČEVJE — V sindikalni pisarni Svobodnih sindikatov Slovenije v Kočevju imajo vsako sredo organizirano pravno službo za delavce. Pravico do brezplačne pravne pomoči, od pisanja pritožb do zastopanja delavcev pred sodiščem, imajo vsi člani sindikata. Takšnih, ki potrebujejo pravno pomoč, je po zadnjih koordiniranih dela Dore Tadič veliko, če že ne celo vedno več.

Pravna služba v tem trenutku rešuje večinoma sklepe o tehnoloških presežkih delavcev, ki so bili izdani v nasprotju z zakonom o delovnih razmerjih. Med tovrstnimi kršitvami pravic delavcev gre predvsem za sklepe o tehnoloških presežkih, ki so jih prejeli ljudje, ki so z zakonom posebej zaščiteni. Med takšne sodijo denimo invalidi III. kategorije, delavci, ki so odsotni z dela zaradi bolezni, pa tudi matere, ki imajo otroke mlajše od dveh let.

Poleg teh pritožb je zelo veliko zahtevkov za izplačila odpravnin ob upokojitvi, jubilejnih nagrad pa tudi odškodnin. Če pravice, ki se nanašajo na posebne kategorije delavcev, v stečajnih podjetjih ne veljajo, lahko zahtevke za izplačila odpravnin in podobnega vložijo tudi delavci iz stečajnih podjetij. Takšna primera sta Tekstilana in Itas. Prav letos je bilo rešeno v korist tožnikov kar nekaj zahtevkov za različna izplačila, ki so jih kmalu po objavi stečajnega postopka v Istasu dali Itasovi delavci. Pa tudi sicer je velika večina pritožb rešena v korist delavcev.

Med kočevskimi podjetji, v katerih v pravni službi v Kočevju beležijo največ kršitev pravic delavcev, so predvsem poslovne enote Mercator Kmetijskega gospodarstva Kočevje: Govedoreja, Mesarija, Bramac, Prašičereja, Mlaka in Cvišerji ter enoti Gozdnega gospodarstva Kočevje, Pugled in Rog. Poseben problem, ki se pojavlja tudi v drugih kočevskih podjetjih, je v tem trenutku tudi odpuščanje nosečnic.

M. L.-S.

V KOČEVJU RAZSTAVA PSOV

KOČEVJE — Kinološko društvo Rog iz Kočevja prireja v soboto, 24. oktobra, z začetkom ob 7. uri, mednarodno razstavo psov »Specialka nemških ovčarjev«, ki bo trajala predvidoma do 16. ure. Prijavljenih je že prek 70 psov iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Italije. Razstava bo na poligonu društva na Trati, pri nekdanjem skladišču streliva (pulferturnu). Kinološko društvo Rog je staro komaj leto dni. Doslej je organiziralo že nekaj tečajev za pse. Na prostoru, ki ga je društvo dalo v najem za 10 let KGP Kočevje, pa so si s prostovoljnimi delom uredili poligon za vadbo, nastope in razstave psov. Društvo šteje 30 članov, predsednik pa je Milan Janež iz Livolda.

J. P.

PODPORA ARHIVU V MRZLAVI VASI

SEVNICA - Zgodovinski arhiv Celje, ki pokriva občine celjske, posavske in zasavske regije, se že nekaj let ubada s prostorsko stisko. Zato je že leta 1988 obvestil občine ustanoviteljice, da zaradi pomanjkanja prostora ne bo več od občin prevzemal arhivskega gradiva. Sevniki izvršni svet je podprl ustanovitev enote Zgodovinskega arhiva v Mrzlavi vasi, za katero so se dogovorili že na svetu posavskih občin, pod pogojem, da arhiv v stavbi tamkajšnje bivše šole ne bo terjal realnih večjih finančnih obveznosti za sevniško občino.

Spet Jesensko srečanje v Tržišču

KS Tržišče in Turistično društvo Sevnica pričakujeta med gosti na muzejskem vlaku tudi slovenska ministra Janeza Siršeta in Jelka Kacina

SEVNICA, TRŽIŠČE — »Ne posedajte doma! Pridite v Tržišče in zakorakajte v jesen z vonjem po dobrih, starih časih! Če vam zabava s plesom in humanističnim programom v Tržišču ne bo dovolj, boste imeli na voljo organiziran prevoz na vinorodni Malkovec, kjer vas bodo prijazni domačini sprejeli v svojih zidanicah in vam poleg mošta postregli z redkvijo, orehi in domačim kruhom.«

Takole vabijo na pestro turistično-zabavno prireditev Jesensko srečanje, ki bo v soboto, 24. oktobra, v Tržišču, marljivo navdušenci tukajšnje krajevne skupnosti in sevniškega turističnega društva. Posebna ponudba je vožnja z muzejskim vlakom, ki bo s sevniške železniške postaje odpeljal ob 10. uri, se za četrte ure ustavi v Boštanj in Jelovcu, kjer bodo potnike s priložnostnim sporedom sprejeli tamkajšnji krajanji, in naposled prispel v Tržišče ob 11.05.

Na osrednjo prireditev pred osnovo

Iz Kolpske doline

TEHTEN RAZLOG — Na protestno zborovanje zaradi odlaganja asfaltiranja ceste proti Predgradu ni bilo predstavnikov Republiške cestne uprave. Razlog je opravičljiv: slaba, luknjasta, ozka in nevarna cesta.

LE DELNO UPOŠTEVALI — Kočevci so se odpovedali gradnji nadvoza nad Novomeško cesto v Kočevju, ker naj bi republika ta denar namenila za asfaltiranje ceste proti Predgradu. Zdjaj ni ne nadvoza in ne asfalta, ker vse kaže, da bo šel denar drugam. Naivnost se maščuje.

PREMALO VOLILCEV — Od leta 1977, ko so začeli posodabljati cesto od Kočevja proti Predgradu, se je število prebivalcev v KS Predgrad zmanjšalo za polovico. V republiko ugotavljajo, da je tu premalo ljudi in zanemarljivo število glasov volilcev, da bi se splačalo cesto posodabljati; domačini pa pravijo, da bi bilo tu več življenja, če bi imeli dobro cesto, in da je treba imeti južno mejo države posejelo z domačini-Slovinci, sicer jo bodo poselili begunci iz Bosne, nakar bo ta del Slovenije izgubljen.

DVE OBVOZNICI — V občini Kočevje sta doslej zgrajeni le dve obvoznici za posamezna naselja. Prva je pri vasi Onek, druga pa so pred kratkim uredili pri vasi Žaga ob Kolpi. Kočevje, seveda, obvoznice še nima.

P.-c

PROTI RAZVREDNOTENJU PRIZNANJ

RIBNICA — Minuli petek so se na seji predsedstva ribniške občinske skupščine dogovorili, da bo slavnostna seja občinske skupščine v soboto, 7. novembra. Ker bo seja v času pred bližnjimi volitvami, so se po strankarskem pretehtavanju primernosti kandidatov za slavnostnega govornika odločili, da bodo skušali pridobiti predsednika Kucana ali Drnovška, če pa se ne povabilu ne bosta mogla odzvati, pa nekoga iz ministrstva, bodisi s področja gospodarstva, obrti kulture ali zdravstva. Glede občinskih priznanj, ki jih bodo podelili na seji, so bili mnenja, da se jih ne sme razvrednotiti. Menili so, naj bi letos, kljub temu da lani občinski priznanj niso podelili, samo zaradi tega, ne podelili preveč priznanj.

Borza dela v zasebnih rokah

Za zadovoljevanje ponudbe in povpraševanja po pogodbenih delih bo skrbela tudi podjetnica Ana

KOČEVJE — Ana Kosten se je kmalu po upokojitvi v juniju lani poskusila kot obrtnica s poslovno-upravnim servisom, letos pa se je odločila, da bo svojo dejavnost razširila tudi na področje zaposlovanja. Ustanovila je Borzo dela — Poslovni servis, d.o.o.

Koncesijo za posredovanje dela, ki jo

podeli republiško ministrstvo za delo, je Kostanova pridobila brez težav. Po poklicu je namreč višja upravna delavka, v prid pa so ji govorile tudi dolgoletne izkušnje s področja zaposlovanja, ki si jih je pridobila v kočevskem podjetju Avto Kočevje. »Čeprav je borza komaj pričela s svojim delom, so se prvi iskalci zaposlitve že prijavili, pa tudi z nekaterimi podjetji smo že v dogovoru za zagotovitev delavcev, ki jih potrebujejo,« pravi Kostanova in dodaja, da so med prijavljenimi iskalci predvsem mladi s končanimi poklicnimi in srednjimi šolami.

Za prijavo na borzi morajo iskalci zaposlitve plačati 300 tolarjev, podjetja, ki prijavijo, da iščejo izvajalce del, pa 7-odst. od dogovorjenega zneska pogodbene storitve. Cenik njenih storitev potrjuje ministrstvo za delo, ki tudi nadzoruje delo borze.

Ga. Kostanova v okviru poslovnega servisa, ki ga vodi ob borzi dela, nudi tudi celovito svetovanje in storitve za urejeno poslovanje podjetja in obrti.

M. L.-S.

Ana Kosten

Gibanje bo delovalo kot stranka

V Ribnici, kjer je bilo ustanovljeno gibanje za občno demokracijo, bo 8. novembra zadnji skupni zbor (kot gibanje) — Sprememba zaradi zakona o strankah

RIBNICA — Gibanje za občno demokracijo, ki je bilo ustanovljeno novembra lani, se bo že v kratkem registriralo kot stranka. Vzrok za to je v pred kratkem sprejetem zakonu o političnih strankah. V njem je opredeljeno, da so politične stranke tiste politične organizacije, ki se bore za pridobitev in ohranitev oblasti. Ker je gibanje za občno demokracijo ves čas delovalo tako v smeri širjenja zamisli o možnostih uveljavitve vsesplošne demokracije kot prizadevanj za doseg demokracije, se bo registriralo kot stranka, obdržalo pa bo svoje ime in cilje.

Dolgoročni cilj gibanja je vzpostavitev neposredne in vsesplošne demokracije, katere posledica bo preobrazba družbe iz sedanje parlamentarne, strankarske v neparlamentarno oziroma brezstrankarsko družbo. Gre za zamisli o posevni obliki demokracije, v kateri stranke izgubijo lastnosti državnih organizacij in so samo nosilci različnih idej, zakonodajno pristojnost pa imajo vsi ljudje. Predpogoj za doseg tega cilja je drastično zmanjšanje števila pravnih norm. Zaradi obsežnega dela na tem področju, kot tudi na pripravljanju družbe, tako v duhovnem kot

tehničnem smislu, na to, da bi o državnih zadevah odločal vsak za odločanje sposoben državljan, si gibanje prizadeva, da bi imelo čimveč svojih članov v slovenskem parlamentu.

Gibanje ima trenutno okoli 100 članov, med katerimi so ljudje iz raznih koncev Slovenije, tako politično neopredeljeni, kot tisti, ki so člani raznih drugih političnih strank. Kot novopečena stranka bodo samostojno nastopili na volitvah za poslance v državni zbor. »Predvidevamo, da bomo dobili zadostno podporo poslancev republiške skupščine in bomo lahko vložili kandi-

Franc Lovšin

datne liste v vseh volilnih enotah v Sloveniji,« pravi predsednik gibanja, repu-

• 8. novembra bodo imeli v Ribnici, kjer se je gibanje ustanovilo, svoj zadnji skupni zbor kot gibanje. Ker nimajo denarja, bodo v času volilne kampanje delovali bolj neopazno, svoje cilje s prikazom razlik med sedanjem in občno demokracijo pa bodo predstavili v internem glasilu Obča demokracija.

bliški poslanec v zboru občin iz Ribnice, Franc Lovšin.

M. LESKOVŠEK-SVETE

- Prijatelj je človek, do katerega si lahko odkri. (Emerson)
- Vsako zlo je na začetku videti kot neresno pobalinstvo. (J. Zlobec)

Onesnažuje reko Mirno le še peskokop?

SEVNICA — Boštanjčanom je veliko do tega, da bi ohranili reko Mirno kolikaj čisto, saj je letošnje poletje pokazalo, da postaja reka spet privlačna za številne kopalce. Zatorej se bojijo, da bi prišlo do ponovnega onesnaževanja reke kot v časih, ko so v tovarni Kolinske na Mirni še na veliko predelovali krompir. Ribiči pa so med večje onesnaževalce uvrščali tudi tamkajšnje tovarno Dana. Boštanjčani menijo, da je v zadnjem času postal največji onesnaževalec peskokop v Zabrdu pri Mirni, zato so zaprosili sevniške občinske močje za posredovanje pri sosedih v trebanjski občini.

Sevniški sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora je trebanjski izvršni svet zaprosil, naj inšpekcijskim službam naročijo, da pregledajo, ali v peskokopu podjetja Kremen delajo v skladu s tehnološkim načrtom podjetja in zakaj prihaja do onesnaževanja reke Mirne. Sevnici so se pretekli teden po pogovoru s Trebanjci razpravljali o ohranitvi reke Mirne v drugem kakovostnem razredu. Ogleдали so si tudi čistilno napravo na Mirni. Tam so dobili občutek, da Mirno onesnažujejo tudi odplake iz deponije, kamor naj bi spravljali vsebino iz usedalnikov čistilne naprave.

P. P.

Za Boštanjčane dražji plin?

Sekretar Jože Kolar odgovarja poslancu

SEVNICA — V krajevni skupnosti Boštanj ne bo mogoče zagotoviti enakih pogojev za napeljava plinskega omrežja, kot je bilo v Sevnici, saj naložbo sofinancirajo glede na količinsko porabo zemeljskega plina, ta pa v Boštanju ne bo velika (na povprečno stanovanjsko hišo računajo 2000 standardnih kubičnih metrov), zaradi redke naseljenosti pa so stroški naložbe še večji.

Torej bo za Boštanjčane priključek na plin dražji kot za Sevnčan. To je moč izluščiti iz odgovora občinskega sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora na poslansko pobudo Alojza Zalaška v zboru krajevnih skupnosti sevniške občinske skupščine, naj bi zagotovili denar za pripravo projektne dokumentacije, da se pod enakimi pogoji kot v Sevnici, napelje plin še v Boštanju, Dolenjem Boštanju in na Radni.

Sekretar omenjenega sekretariata

inž. Jože Kolar je na zadnji seji sevniške vlade pojasnil, da so po njihovem naročilu že lani izdelali strokovno rešitev za napeljava plina v Boštanju. V njej so predvideni tudi okvirni stroški plinskega omrežja. Letos bo v skladu s stavbnimi zemljišči predvideli še 400.000 tolarjev za izdelavo tehnične dokumentacije za boštanjski plinovod. Gradbeni odbor v KS Boštanj pa bo moral pohiteti z izdelavo investicijskega programa, saj bo v njem treba določiti obseg in viro financiranja. To naložbo bo sekretariat skušal vključiti še v programa ministrstev za energetiko in za varstvo okolja. Toda navkljub temu da bi sevniška občina zagotovila vpravačnu, skupaj z republiškim denarjem, enako udeležbo kot v Sevnici, glede na priključno moč računajo, da bo priključek za hišo v KS Boštanj še enkrat dražja naložba, kot je bila za Sevnčan.

P. P.

Ribniški zobotrebci

DISKO - Diskoteka Jutro pri Ribničanu v Goriči vasi je ob sobotah ponavadi nabito polna. Vanjo zahajajo pretežno srednješolci pa tudi osnovnošolci iz Ribnice in Kočevja. Ker gre tudi za mladoletnike, je za ribniške krščanske demokratke nesprijemljivo, da se disko odpre šele ob 22. uri in, kar je še bolj moteče, zapre ob 3. uri zjutraj. Ribniškemu izvršnemu svetu zato predlagajo, naj v skladu s svojimi pristojnostmi spremeni obratovlino čas diska tako, da bi bil ob sobotah odprt najdlje do 24. ure.

DRUGA FAZA - Trenutno v ribniškem Riku poteka druga faza saniranja podjetja. Prva faza, v kateri so štiri Rikovi družbam omogočili uskladitev števila zaposlenih z dejanskimi potrebami proizvodnje glede na zagotovljeno prodajo, ni prinesla trajnih presežkov delavcev, kljub kar precejšnjemu zmanjšanju števila zaposlenih predsem v Rikostrouju pa tudi v Lakirnici in Riku Indu. Druga faza, ki naj bi se zaključila že konec tega meseca, bo glede delavcev prinesla nekoliko bolj jasne odgovore.

VEJNOVIČ NOVI TRENER SEVNŠKIH ROKOMETAŠEV

SEVNICA - Po letošnjem Lovrekovem memorialu je postal trener rokometišev Sevnice 47-letni Zivko Vejnovič, bivši igralec YU prvotigaša Zameta z Reke. Poprej je vodil zagrebško Lokomotivo, nazadnje pa RK Turnič, ki je v treh letih napredoval za 3 ränge, v 1. B hrvaško ligo. V Sevnico ga je zvalil predsednik RK Ivan Božič.

OKTOBRSKI TURNIR MESOJEDCU

SEVNICA — Zmagovalec rednega mesečnega hitropoteznega turnirja SK Milan Majcen iz Sevnice je Zvonko Mesojedec, ki je zbral 12,5 točke, sledijo pa Smerdel 10, Povše 10, Šibilja 8,5, Mirt 8 itd. V skupnem seštevku desetih letošnjih turnirjev vodi Mesojedec s 129 točkami pred Smerdelom 117, Derstvenškom 113, Šibiljo 100, Lazičem 99 itd. Naslednji turnir bo 15. novembra.

J.B.

Sevniški paberki

VODA - Direktorica Inpleta, Marija Jazbec, je skoraj za slehernega jublanta, ki mu je za 10-letno zvestoto podjetju izročila ročno uro in 10.000 tolarjev, našla kakšno toplo besedo ali humorno opazko. Očitno pa so v Inpletu vsaj tako kot z duhovitostjo svoje vrhove poveljnice zadovoljni s svojim kuharjem Mirkom, ki je na odprti sceni požel najmočnejši aplavz delavcev Inpleta. Jazbeceva je v svojem slavnostnem nagovoru poudarila, da kdor se nauči, kako živeti, kaj delati in kako obstati, se nauči tudi osnovnih pravil, ki veljajo vse življenje: pred jedjo si umij roke, potegni vodo itd.

CENA - Direktor Tehnoloških sistemov Sevnica, Dušan Borštnar, je v soboto na Dolnjem Brezovem vprašal ministrico za delo Jožico Puhar, kaj je z brezposelnimi, ki pridno "fušajo". Navedel je tudi banalen primer, ko so ljudje prijaviteli na zavodu za zaposlovanje, potem pa pridejo ponujati svoje delo prek zasebnika po petkrat višji ceni, kot je v tej isti firmi. Puharjeva je odvrnila, da pripravljajo zakonodajo, ki bo takim preprečila sklenitev pogodbe o delu. Vedeti pa je treba, da je v Sloveniji le 48 inšpektorjev za delo in velika večina jih spremlja predvsem varstvo pri delu. Le peterica preostalih inšpektorjev, ki se lotujejo še drugih nalog, pa še zdalce ne zadošča.

SENTJUR - Vaščani Sentjurja na Polju so zelo zaskrbljeni za svoje usodo oziroma za prihodnost svoje vasi. Bojijo se, da bi jim Sava, odkar približno mesec dni usmerjena skozi dvignjeno zapornico HE Vrhovno točce, neposredno in sviznato prelomila pred vasio, lahko odnesla pol vasi. Najbolj so ogroženi Dragarjevi. Bo celjski Nivo pravočasno zgradil obrambni nasip?

Domovina z birokratskim srcem

Bojanu Djordjeviću iz Črnomlja še na kraj pameti ni prišlo, da bi iskal slovensko državljanstvo. Pred slabimi tridesetimi leti je bil rojen v Novem mestu. Njegova mati je Slovenka, oče, po rodu Srb, pa se je od nje ločil, ko je bilo Bojanu komaj dve leti. Odrasel je pri materi v Beli krajini, bil tukaj zaposlen in skoraj nikakršnega stika ni imel z rojstno deželo svojega očeta, na katerega ga je spominjal le priimek. Zato tudi o svojem slovenskem državljanstvu nikoli ni dvomil. A glej, ko so njegovi sorodniki in kolegi pričeli po pošti dobivati potrdila o državljanstvu, je ostal Bojanov pisemski nabiralnik prazen! Šele tedaj je rahlo posumil, da bi znalo biti kaj narobe. Oglasil se je na občinskem sekretariatu za notranje zadeve in tam so mu povedali, da ga že od rojstva vodijo v evidenci kot srbskega državljanca.

• Da stvar ne bi bila preveč enostavna, so na vidiku nadaljnji zapleti. Bojan je bil do nedavna zaposlen v črnomaljskem Beltu, ki je zabredel v hude težave in odpušča delavce. S pripadajočo mu odpravnino se je na svobodni trg dela odpravil tudi on. Razmišljal je o podjetništvu, ponuja se mu ugodna priložnost v Nemčiji, a kaj naj počne doma in v svetu z rdečim jugoslovanskim potnim listom? Zakon ga je postavil v brezizhoden položaj, ko mu nenadoma ni nič več dosegljivega, birokrati pa se izgovarjajo in ga pošiljajo od vrat do vrat. Mar res ni nihče pomislil tudi na primere, ki jih je pač po igri naključij zvozlalo življenje? Če že ni imel toliko domišljije, bi moral pa vsaj predvideti enostavnejšo pot za njihovo reševanje, ne pa jih prepustiti običajnemu birokratskemu mlinu, ki jih lahko melje v nedogled.

Stvar je postala aktualna šele te dni, ko po razpadu Jugoslavije ni nič več vseeno, kaj piše v matičnih knjigah. Celo zelo usodno bi utegnilo biti. No, k sreči Bojan ve, da je Slovenec. To vedo tudi drugi. Tisto nesrečno zadevico v rubriki za državljanstvo, ki se je vthotapila ob rojstvu, bi bilo torej enostavno popraviti. A glej ga šmenta, birokracija ima svojo logiko in ko dobi človeka v svoje kolesje, postane nenadoma vsemogočna in tudi najenostavnejše rešitve spremeni v nepremagljive ovire. Po logiki birokracije je Bojan zdaj tujec. Med vse, kar mu je bilo najdražje, je kot strela z neba treščil zakon o tujcih. Po logiki tega zakona je Bojan tudi zamudil rok, ko so lahko tuji državljani po skrajšanem postopku in za majhen denar prevzemali slovensko državljanstvo, in če bi nesmisel prignali do konca, bi moral po isti logiki, če ne bi ničesar ukrenil, slediti izgon.

Razgrete glave ne znajo razmišljati

Začelo se je po volitvah in se kot nalezljiva bolezen razširilo po vsej deželi. Govorimo o sindromu rušenja vsega, kar je starega, kar vsaj malo diši po preteklem socializmu, njegovih ustanovah in akterjih v njih. Razgrete glave se niso ustavljale samo pri spreminjanju gospodarskega in političnega sistema, temveč so neusmiljeno odstranjevale slike, spomenike, imena ulic in trgov.

V tem postsocialističnem norenju je bilo mnogo maščevalnosti in dolga leta prikrite ponižanosti. Ob prekanju o tem, kam in kako naj bi odnesli maršalovo sliko, ob odstranjevanju zgodovinskih obeležij, ukinjanju občinskih in drugih praznikov ter popolnemu razvrednotenju NOB so se Slovenci zgražali, a njihovo ogorčenje ni pomagalo kaj dosti. Slovenci bi naenkrat morali biti sram ne samo nezakonitih dogajanj med in po vojni, temveč celo tega, da so se uprli okupatorjem.

Brežice so ena redkih občin, ki svojega občinskega praznika,

Kam? V Srbijo, seveda! Tam pa bi za primer hitro poskrbeli, saj imajo odprtih dovolj front, kjer lahko take birokratske pomote brišejo s sveta. Vsi tisti, ki so s figo v žepu, ne da bi znali besedice slovensko, postali slovenski državljani, in tisti, ki so se borili proti slovenski državi in se potem potuhnilo za slovenskim državljanstvom, se mu sedaj lahko naglas smeji.

Bojan je bil seveda primoran sprožiti postopek za pridobitev slovenskega državljanstva. A zanj potrebuje potrdilo o državljanstvu iz neke balkanske države, ki je sprta z vsem svetom in katere oblast mu gotovo ne bo šla na roko. Celotna procedura lahko traja tudi leto in več, po zdajšnjih ocenah pa bo stala dvanajst tisoč tolarjev.

T. JAKŠE

Kdo proži plaz: deseterica ali Demos?

Danes naj bi krška občinska skupščina glasovala o nezaupnici občinskemu izvršnemu svetu in zaupnici predsedniku občinske skupščine. Predsednik skupščine je namreč sklical skupno sejo vseh parlamentarnih zborov. Natančneje povedano, zbori naj bi danes nadaljevali 25. skupno zasedanje, ki so ga začeli in prekinili 9. julija letos.

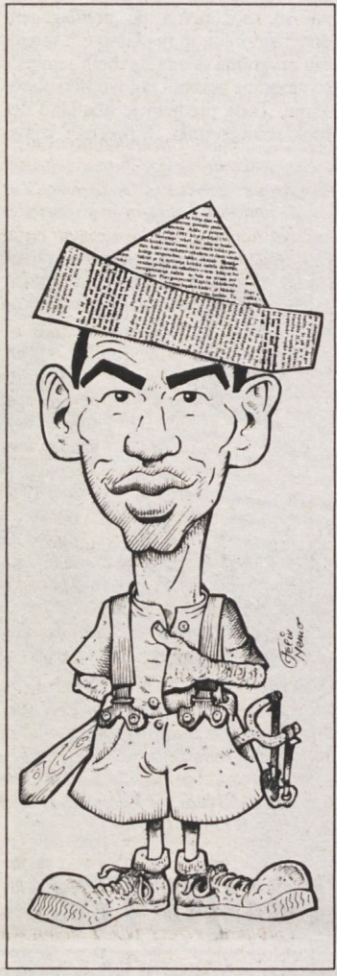
Skupščina je 9. julija obravnavala predlog desetih delegatov za nezaupnico vladi, ostala ob koncu te seje z odhodom bivše koalicije Demos nesklepčna in po tistem praktično nehala delovati. Predsednik je po 9. juliju sicer še trikrat poskušal dobiti vse zore na skupne seje, vendar se je na vabilo vsakič odzvalo premalo delegatov in sej ni bilo. Neudeležba ni naključje, ampak je obstrukcija, je ocenilo predsedstvo, potem ko je v interni statistiki obkrožilo tiste stranke, na katerih klopi v krški skupščini se je po 9. juliju nabral prah. Po tej statistiki se sej niso udeleževali slovenski krščanski demokrati, slovenska kmečka zveza-ljudska stranka in socialdemokratska stranka. Pomagalo ni niti to, da se je predsedstvo o zadevi pomenilo

na skupni seji s predstavniki strank in da sta se dva podpredsednika skupščine ločeno sestala s posameznimi strankami.

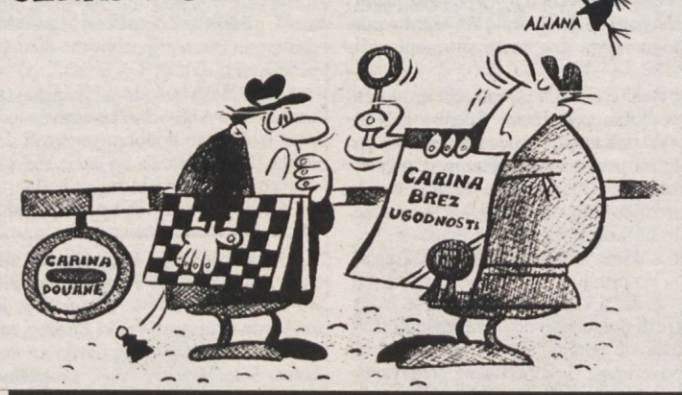
V plazu dogodkov, ki so tako sledili 9. juliju, je videti tudi delo normativno pravne komisije pri krški občinski skupščini. Mimogrede: komisijo so pri krški skupščini dejansko, čeprav ne tudi formalno, ustanovili 2. septembra letos, ko je ocenila (ne)pravilnost postopka glede zahteve za nezaupnico vladi.

V prvem od dveh mnenj je ta komisija zapisala, da je bil postopek, s katerim je skupina delegatov zahtevala glasovanje o nezaupnici, pravilen. V drugem je ugotovila, da je bil postopek nezakonit. Tako Krčani ne vedo nič več, kot so brez ekspertize komisije. Ali pa vendarle?

M. LUZAR

OZNANJENJE NA KOLPI...

Bi zapora ceste pospešila posodobitev?

Sevničani so dolgo upali, da bodo uspeli pri Republiški upravi za ceste (RUC), ki je lani financirala posodobitev 2 km regionalne ob Impoljškem potoku, izposlovati nadaljevanje del, vsaj da bi položili asfalt do magistralne ceste pri Impoljci. Žal pa prav nič ne kaže, da bi ta pomembna povezava proti Bučki prišla na vrsto vsaj v dodatnem programu.

Toda, če so že pri odseku ceste Loka - Radeče, za katerega imajo tudi podporo sosednje laške občine pristali na nižje standarde kot so predvideni za regionalno, o tem ne more biti govora v primeru ceste ob Impoljškem potoku. Za posodobitev ceste Zavratac - Bučka je RUC že izdelala celoten projekt, po tem pa naj bi bila regionalna ožja, kot so jo zastavili doslej. V Ljubljani republikanci očitno izsiljujejo sevniške občinarje, češ da naj bodo zadovoljni s ponujeno rešitvijo, ker za več pač ne bo denarja. Sevničani pa bodo vztrajali pri širini ceste 5,5 metra, da se lahko na njej normalno srečata tovornjaka. To seveda pomeni, da bo treba narediti nov projekt. Sevniška vlada bo zahtevala, da oba omenjena odseka in mirenška cesta, ki so jo lani sicer preplastili

v dolžini 4 km, a še vedno ni končana, pridejo vsaj v plan RUC za 1993.

Sevničanom so se podobna izsiljevanja republikancev v polpreteklosti, da naj bi (in tudi sol!) pristali na polovičarske rešitve že precej maščevala. Tako južno od Ljubljane le sevniški most nima

• Ob takšnih izkušnjah tudi v sevniških poluradnih krogih krožijo govorice, da bi protestirali zoper zapostavljanje posodobitve pomembnih cest tudi z občasno zaporo le-teh. Obupujejo še ne, čeprav se zdi, da razna pisma in depeše naslovljene v Ljubljano, prebere komaj kakšna tretja tajnica na ministrstvu. Dosedanje zapore cest se tudi niso izkazale bogve kako učinkovite. Zatorej ostaja trnova pot pogajanj in prepričevanj naglušnih republikancev, ki jih je po možnosti treba čimvečkrat popejati po jamastih, prašnih in ozkih, prej balkanskih kot evropskih cestah.

P. PERC

novoga nadvoza nad magistralno železniško progo. Sedanji je hudo ozko in nevarno grlo na cestni povezavi proti Planini (R 326) in središču mesta. Kdaj bo zdaj denar za nov nadvoz, če v precej manj hudih časih, ko so snovali nov most čez Savo, Sevničanom nikakor ni uspelo prepričati Ljubljance, da bi bila prava dolgoročna rešitev most z nadvozom pri TVD Partizanu?

Po drobtinah do večje zaposlitve?

Fizični obseg proizvodnje se je še v lanskem letu v trebanjski občini povečeval, v letošnjem letu pa se je zmanjšal za 16,2 odstotka. Številno brezposelnih še naprej narašča, sedaj jih je že več kot 600. Da bi omilili gospodarsko nazadovanje in pospešili gospodarsko rast, so Trebanjci že lani iz proračuna namenili del denarja za dodelitev posojil za pospeševanje razvoja obrtništvu, podjetništvu, od letos naprej pa tudi za razvoj kmetijstva v občini. Glavni cilj kreditiranja v podjetništvu in obrti je zaposlovanje nove delovne sile, v kmetijstvu pa razvoj družinske kmetije in dopolnilnih dejavnosti.

Letos so v ta namen odinili milijonov tolarjev, vendar je bilo prosilcev še več kot lani. Na razpis se je javilo 55 obrtnikov, podjetnikov in knetov, od tega jih dve tretjini ustreza kriterijem. Komisija, ki je vloge pregledovala, se je odločila, da bo vsakemu dala nekaj. Zneski so zelo majhni, v večini po 100, 200 in 300 tisoč tolarjev, za ta znesek pa je po vsej verjetnosti od prosilcev težko pričakovati, da bodo na novo zaposlovali ljudi, še predvsem, če se zavedamo, da so pretrgane trgovske vezi z južnimi republikami in da so nasploh zelo težki časi. Prosilci navajajo v prošnjah, da bodo sredstva porabili za adaptacije, dograditve, nove gradnje, torej za vlaganja. Koliko si bo kdo od prosilcev s posojilom pomagal, po pač moral presoditi sam. Verjetno bi bilo pametneje narediti še ožji izbor in zdatneje pomagati samo najbolj perspektivnim proizvodnim programom. Le tako bi od njih upravičeno pričakovali, da bodo na novo zaposlili tudi kakega delavca. S sedanjim načinom hočejo s posojilom pomagati vsem, v resnici pa ne pomagajo dosti nikomur.

Zlobneži pravijo: Vsak prosilec ve za pogoje, če se je odločil za posojilo, si je sam kriv. Pa vendar ta posojila niso zato, da bi videli, koliko ljudi se je dalo speljati na led, pač pa zato, da gospodarstvo v občini okrepijo in dajo kruh novim delavcem.

J. DORNIZ

CENJENI GRADITELJI!

IGM Strešnik, d.o.o. Dobruška vas

vam nudi kompletne asortiman betonskih blokov in vogalnikov

po konkurenčnih cenah. Dostava na gradbišče s strojnim razkladanjem. Dobava po dogovoru. Na gotovinsko plačilo nudimo 10% popust. Nabava je možna na 6-mesečni brezobrestni kredit.

Ne zamudite izjemne priložnosti. Informacije: tel. 068/76-230.

Trgovina **STP** emonka, Prešernov trg 15, Novo mesto

vam nudi:

- sveže praženo kavo emonec
 - surovo kavo Minas
 - vrhunska buteljčna vina
 - ekspres aparate za kavo
 - mlinčke za kavo
 - aparate in mase za pripravo tople čokolade
 - bogat asortiman MILKA čokolad
 - čaji iz uvoza
 - uvožene vrste peciva
 - veleprodaja kave za trgovino in gostinstvo
- Ob nakupu kave — skodelica kave zastoj.
- Nasvidenje v emonki! Telefon: (068) 26-071

AGRARIA POSLOVNE ŠTORITVE ŠENTLENART 72, BREŽICE

Vabimo k zaposlitvi kandidate za delovno mesto **glavni knjigovodja** za skupino podjetij Agraria Brežice (dva delavca).

- Od kandidatov pričakujemo, da izpolnjujejo naslednje pogoje:
- višja ali srednja šola ekonomske smeri
 - da imajo 5 oziroma 10 let delovnih izkušenj na področju računovodstva
 - da obvladajo osnovno znanje iz računalništva s področja financ in računovodstva
 - da pasivno obvladajo vsaj en tuj jezik (angleščino ali nemščino)

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s poizkusnim delom tri mesece. Omogočamo vam stimulatvni osebni dohodek in dodatno izobraževanje. Kandidati naj izrazijo svoj interes pisno, s kratkim življenjepisom in opisom delovne kariere, na gornji naslov. Vse prijavitelne kandidate bomo povabili na razgovor. Vaše prijave pričakujemo v 7 dneh.

»KOVINAR« Novo mesto Ljubljanska 28 NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto

prodajalec v trgovini s tehničnim blagom

Od kandidata pričakujemo, da ima končano IV. stopnjo šole za trgovinsko dejavnost, da je komunikativen in vesten pri delu. Glede na prodajni asortiment trgovine bomo dali prednost kandidatom moškega spola.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom. Pisne prijave pošljite na naš naslov v 8 dneh po objavi.

Podjetje

NOVOTEHNA

trgovina na debelo in drobno, p.o. Glavni trg 10, Novo mesto

objavlja prosta dela in naloge:

1. direktor maloprodaje

Razpisni pogoji: višja ali visoka šolska izobrazba ekonomske, tehnične ali organizacijske smeri, 5 oziroma 3 leta delovnih izkušenj. Kandidat bo imenovan za 4-letno mandatno obdobje.

2. šef službe uvoza in izvoza

Razpisni pogoji: višja ali visoka šolska izobrazba ekonomske, tehnične ali druge ustrezne smeri, 5 oziroma 3 leta delovnih izkušenj na področju uvoza in izvoza, aktivno znanje enega tujega jezika

3. komercialist II

Razpisni pogoji: srednješolska izobrazba gredbene smeri, 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Novotehna, trgovina na debelo in drobno, Glavni trg 10, Novo mesto, splošni sektor. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

Tudi za preproste ljudi

Sevničan Silvo Mirt bo razstavljal v petek zvečer v Miniartu v Črnomlju - Prevladujejo pasteli

SEVNICA — Po prvi uspešni samostojni razstavi marca letos v galeriji na sevničnem gradu se bo jutri zvečer 30-letni Sevnčan Silvo Mirt predstavil v galeriji Miniart še črnomljski likovni publiki.

Mirt je obiskoval šolo za oblikovanje v Ljubljani, nazadnje pa je bil zaposlen kot kreator v sevniški Kopitari. Njegove delovne obveznosti so ga utesnjevale, odločil se je za mnogo bolj tvegano pot. Zaenkrat

ima še status nezaposlenega, po novem letu pa se bo skušal postaviti na svoje noge kot svobodni umetnik. Verjetno se je ravno zaradi eksistenčnih vprašanj Mirt bolj posvetil pastelom s pridahom industrijskega oblikovanja, ki jih lahko uporabi v komercialne namene plakata, slikanice, dekoracije ali pa dekorativne stenske slike. Takšna namembnost, ki se spogleduje z rokokojem, surrealizmom, hiperrealizmom in popartom, zagotavlja Mirtu spodobno preživetje. Pravi pa, da skuša ustvarjati na način, ki bo razumljiv tudi preprostem človeku, in da poskuša doseči prepoznavnost svojih izdelkov ne glede na morebitne teoretične odklone.

Akademski slikar Alojz Konec ocenjuje, da vsi ti »izmi« nakazujejo zlasti duha sedemdesetih let, ki je ukoreninjen v specifičnosti Silva Mirta oziroma njegov »izem«.

P.P.

Silvo Mirt

Šest Dolenjcev »pod streho hiše ene«

Galerija Božidar Jakac odprla še stalni zbirki del Franceta Goršeta in Jožeta Gorjupa — Pred 20 leti oblast prepovedala Goršetovo razstavo v Kostanjevici

KOSTANJEVICA — Galerija Božidar Jakac, ki domuje v kostanjeviškem gradu, je bogatejša za dve stalni zbirki oziroma razstavi. Poleg Božidarja Jakca, bratov Franceta in Toneta Kralja, Zorana Didka in Pleterške zbirke starih mojstrov sta dobila stalno postavitev še dva umetnika: kipar France Gorše in kipar, slikar in grafik Jože Gorjup, kostanjeviški domačin. Goršetova zbirka obsega 37 plastik, Gorjupova pa 9 oljnih slik. Zbirki so slovesno odprli minuli petek proti večeru. Obiskovalci so prisluhnili tudi Ljubljanskim madrigalistom, ki so pod umetniškim vodstvom Matjaža Ščeka izvedli Spominsko mašo skladatelja Martina Franka.

Kostanjeviški grad je tako postal skupen dom umetnosti šestih likovnih ustvarjalcev, ki so izšli iz dolenskih družin: Jakac iz Novega mesta, brata Kralja iz Zagorice na dobropoljskem območju, Didek iz Podbočja, Gorjup, kot rečeno, iz Kostanjevice in Gorše iz Zamosteca pri Sodražici. Zadnjih šteto »stanovalec« pa verjetno ni tudi dokončno, saj bi bržkone še našli kakšno dolensko ime, ki bi sodilo zraven. A počakajmo na prihodnost.

France Gorše je kiparski študij opravil v Zagrebu, kjer je bil njegov profesor, poleg drugih, znani kipar

Meštrovič. Kasneje je bil razpet med Primorsko, Koroško, Ameriko in ožjo domovino Dolenjsko. Po koncu druge svetovne vojne je zapustil Slovenijo in se nazadnje udomil v Svecih na Koroškem, kjer se mu je tudi

izteklo življenje. Umril je leta 1986. V Svecih je zapustil galerijo, ki se imenuje po njem.

• Goršeta in Gorjupa povezuje tragična usoda. Prvemu ni bilo dano ustvarjati v domovini, drugemu, deset let mlajšemu in izjemno nadarjenemu, pa se je življenje končalo še pred dopolnjenim 25. letom. Gorjupu se je vsaj »ena ...želja izpolnila: v zemlji domači da truplo leži«, medtem ko Gorše počiva v Svecih na Koroškem.

V Kostanjevici so že leta 1972 pripravili razstavo Goršetovih del, ki so jih zbirali več let, vendar otvoritve, čeprav je že bila najavljena in tudi vabila so bila razposlana, ni bilo. Razstavo je takratna politika prepovedala. Umetnik je bil pri oblahet zapisan kot sovražen emigrant, zato ni s svojimi deli ni smel biti navzoč v domovini. Prepoved razstave ga je zelo potrla. Pravico biti navzoč v rojstni domovini je dobil šele po smrti.

I. Z.

Primer Marinč

KOSTANJEVICA — Med četverico mladih oziroma mlajših akademskih slikarjev, ki so kot dolenski domačini s svojo izvorno ustvarjalnostjo vidno zaznamovali umetnost osemdesetih let kot tudi zadnjega obdobja na Dolenjskem, to pa so Mitja Berce iz Mokronoga, Alojz Konec iz Sevnice, Jože Kumer iz Dolenjskih Toplic in Jože Marinč iz Kostanjevice, je zlasti slednji čedalje bolj neulovljiv s svojo eruptivno produkcijo in postaja vsaj po tej strani podoben Veljku Tomanu ali kakemu drugemu umetniku s tomanovskimi ustvarjalnimi lastnostmi. Tudi po obsegu produkcije, se pravi po količini ustvarjenega, Marinč ni daleč od navedenega in se je javnosti lahko že prepričala o tem. Podatki o njegovem nastopanju v javnosti povedo, da je do zdaj svoje slikarstvo pokazal na 26 samostojnih razstavah v Sloveniji ter na 32 skupinskih razstavah doma in v tujini. Samo lani in letos se je predstavil s šestimi samostojnimi in na sedmih skupinskih razstavah. Omenimo, da so njegova dela zastopana tudi v znani Ribniški zbirki, ki je bila pred tedni predstavljena v ljubljanski Moderni galeriji, in sicer z ugotovitvijo, da pomeni omenjena zbirka kot celota enega od vrhunskih dosežkov slovenskega slikarstva v zadnjem desetletju.

Pravkar, to je ta mesec, pa se Jože Marinč predstavlja s samostojno razstavo v Galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani, v razstavišču stanovske organizacije, katere član je tudi sam. Razstavljanje v omenjeni galeriji pomeni za vsakega slikarja ne le izpolnitev osebne želje in izjemno čast, ampak tudi priznanje, ki nekaj velja. Marinč je obiskovalcem predstavil dr. Andrej Smrekar, ki je v katalog zapisal, da »Marinčevo delo v zadnjem času odraža izjemno ustvarjalno evforijo«, pri čemer pa se mu zdi »Marinčev primer paradigma ustvarjanja umetniške kariere v pogojih, ki se jih intelektualci pogosto izogibljemo«. Toda »Ma-

Akademski slikar Jože Marinč, doma iz Dolnje Brige pri Kočevski Reki, udomljen pa v Kostanjevici, kjer dela kot svobodni umetnik.

rinč nas je prepričal, da je tudi na podeželju mogoče ustvariti publiko, ki je osvojena strahu in predsodkov pred nerazumevanjem umetnosti, ter »uspešna na način, ki je bil vselej ivergan, zato pa toliko bolj spodbuden — ne z uvozom dežele v mesto, temveč z domesticiranjem kulture centra v periferiji«.

I. Z.

TEKMOVALI MLADI ORGLAVCI IZ EVROPE

LJUBLJANA — V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma je minuli teden potekalo in se v nedeljo končalo 2. evropsko tekmovanje mladih orglavcev. Kot največji talent med tekmovalci se je izkazal Pavel Černy iz Prage, ki je poleg prve nagrade v svoji kategoriji prejel še posebno nagrado Cankarjevega doma, in sicer bo imel prihodnje leto v Cankarjevem domu samostojni recital. Izkazali sta se tudi slovenski tekmovalki: Ana Elizabeta Kržan in Barbara Sevsšek, ki sta vsaka v svoji kategoriji dobili tretjo nagrado.

Predstavitev literarnih Neslovencev

14. srečanje literatov drugih narodov in narodnosti pri nas bo v soboto in nedeljo v novomeški študijski knjižnici — Nastopi tudi pesnik Vlado Gotovac

NOVO MESTO — Zveza kulturnih organizacij Slovenije že kako pol-drugeto desetletje razpisuje vsakoletne literarne natečaje za pripadnike drugih narodov in narodnosti pri nas, torej za tiste piščoče, ki jim materin jezik ni slovenski. Na dosedanje natečaje se je prijavilo različno število teh literatov, od najmanj 20 do največ 45, ki so potem večinoma sodelovali tudi na srečanjih, izbor njihovih najboljših del pa je izšel vsako leto sproti.

Letošnje, že 14. srečanje literatov Neslovencev bo potekalo ob koncu tega tedna, 24. in 25. oktobra, v Novem mestu, in sicer v študijski knjižnici Mirana Jarca. Na razpis za to srečanje je poslalo literarne prispevke 24 avtorjev, ki živijo v dvanajstih krajih, od tega dva iz Novega mesta. Dela so napisana v petih jezikih, in sicer v hrvaščini, srbsčini, makedonščini, italijanščini in madžarščini. Ustrezno takšni jezikovni pestrosti je bila sestavljena tudi žirija, v kateri so bili Josip Osti, Isnam Taljić, Marko Kravos in Sandor Szunyogh. Člani žirije so izbrali dela za publika-

cijo, ki bo tokrat prišla na svetlo že na samem srečanju, in za literarni večer.

Srečanje se bo začelo v soboto, 24. oktobra, ob 11. uri z ogledom nekaterih novomeških kulturnih spomenikov in znamenitosti, nadaljevalo pa v

Študijski knjižnici Mirana Jarca z dvema literarnima delavnicama, ki ju bosta vodila Josip Osti in Isnam Taljić. Na literarnem večeru, ki bo tudi v soboto, se bodo predstavili nekateri izbrani avtorji in gostje. V nedeljo, 25. oktobra, dopoldne bo v študijski knjižnici literarno dopoldne: udeležencem srečanja in drugim obiskovalcem se bo s svojo poezijo in esejističnimi deli predstavil hrvaški pesnik Vlado Gotovac.

I. Z.

V NOVO MESTU NE PRVIČ — V Sloveniji živeti in delujoči neslovenski literati so v Novem mestu že imeli srečanje, in sicer sploh eno prvih, tako da bo zdajšnje, v soboto in nedeljo v študijski knjižnici Mirana Jarca, nekakšna repriza bolj ali manj že znanega. Upajo pa, da bo na literarnem večeru in literarni matineji hrvaškega pesnika Vlada Gotovca večji obisk, kot so ga zabeležili na literarnem večeru prejšnjega tovrstnega srečanja v Novem mestu, ko je bilo v Dolenjski galeriji, kjer je večer potekal, skoroda več nastopajočih kot poslušalcev. Posnetek kaže del nastopajočih na omenjenem večeru. (Foto: I. Z.)

Prvič po novem

Na Borštnikovem srečanju samo najboljše predstave

MARIBOR — Predvčerajšnjim se je tu začelo 27. Borštnikovo srečanje, tradicionalni festival slovenskih gledališč, ki ga že od vsega začetka prirejajo mariborčani. Letos so poostrihi menila, tako da se bo na odru SNG zvrstilo le šest predstav v uradni konkurenci. Predstave je izbrala selekcijska komisija pod predsedstvom igralca Borisa Cavazze. To so: Dogodek v mestu Gogi (v režiji Damirja Zlatarja Freya), Carmen (v režiji Tomaža Pandurja) in Don Juan (v režiji Paola Magellija), vse v izvedbi mariborske Drame, Timon Atenski (v režiji Vita Tauferja) in Perr Gynt (v režiji Slobodana Unkovskega) v izvedbi ljubljanske Drame ter Kaj je resničje? (v režiji Dušana Jovanoviča) v izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega. Poleg teh predstav se bodo v uradnem programu zvrstili še nastopi takšnih skupin, kot so Gledališče Glej, Beton-tanc in Kozmokinetični kabinet Noordung, ki so po mnenju selekcijske komisije znanilci novega gledališkega časa na Slovenskem. Borštnikovo srečanje se bo končalo v četrtek, 29. oktobra, s podelitvijo zlatega Borštnikovega prstana kot najvišjega priznanja igralcem in drugih visokih priznanj festivala. Kot zanimivost omenimo, da je nekaj dni pred začetkom letošnjega Borštnikovega srečanja nastopilo v Mariboru ljudsko gledališče iz Bogote v Kolumbiji, iz mesta, kjer so se v zadnjem času že predstavili slovenski gledališčniki in dobili laskave ocene.

I. Z.

PONOVITEV PRVE KLASKE

NOVO MESTO — Kdor si letos spomladi ni utegnil ogledati Prve klase, komedije Alda Nicolaja, ali pa sploh ni vedel, da ljubljanska Drama gostuje s to svojo uspešnico na novomeškem odru, ta pravzaprav ni še ničesar zamudil. Drama SNG iz Ljubljane prihaja namreč s to komedijo ponovno v goste prihodnji teden, in sicer v torek, 27. oktobra. Repriza Prve klase, sicer izvenabonmajska predstava, se bo v Domu kulture začela ob 19.30. Delo je režiral Jože Babič, obiskovalci pa bodo prav gotovo spet uživali ob izvrstni igri Ive Zupančič, Jurija Součka in Danila Benedičiča. Vstopnice so že v predprodaji in sprejemni pisarni Doma kulture.

3000 UČNIH PROGRAMOV

LJUBLJANA — V Andragoškem centru Republike Slovenije, ki ga vodi dr. Zoran Jelenc, so predstavili v petek, 9. oktobra, knjigo Izobraževanje odraslih v Sloveniji — programi 1992/93 in začetek delovanja borze znanja. Knjiga obsega več kot 3000 programov izobraževanja odraslih z najrazličnejših področij, ki jih je pripravilo skoraj 250 različnih organizacij iz vse Slovenije. Borza znanja kot dejavnost Andragoškega centra pa posameznikom in skupinam omogoča, da svoje znanje posredujejo drugim oziroma da ga tržijo, posameznikom pa poleg tega še, da dobi informacije, kdo in kje jim lahko ponudi iskano znanje.

ŠOLSKE HIŠE V DRUGIH ROKAH

Vlada Republike Slovenije je sklenila prodati stavbe nekdanjih nekdanjih vzgojnih zavodov in dijaških domov, ki niso več namenjene vzgojno-izobraževalnim dejavnostim. Med hišami, ki gredo v druge roke, je tudi dijaški dom v Brežicah. Vlada je tudi odločila, da se sme denar, pridobljen s prodajo takih zgradb, uporabiti le za šolski prostor.

ZAČETEK GLEDALIŠKE IN LUTKOVNE ŠOLE

LJUBLJANA — V petek, 9. oktobra, je bil prvi šolski dan za slušatelje prvega in drugega letnika Gledališke in lutkovne šole, ki jo je organizirala Zveza za kulturne organizacije Slovenije. V prvem letniku je 30 slušatelj, od tega več kot polovica iz Ljubljane, ostali pa so iz drugih krajev, med drugim tudi iz Novega mesta in Ribnice. V drugem letniku je pol manj slušatelj in tudi tu največ ljubljancov. Šola bo potekala ob petkih in sobotah do konca maja.

kultura in izobraževanje

Freske na Vihru

Predstavili publikacijo — študijo Darje Povše-Winkler

ŠENTRUPERT — V soboto, 17. oktobra, zvečer je Darja Povše-Winkler v cerkvi sv. Duha na Vihru predstavila svojo publikacijo o freskah v tej cerkvi. Gre za separat študije iz revije Rast, kjer avtorica pod naslovom Freske na Vihru obravnava izjemno pomembne freske v cerkvi sv. Duha na Vihru in jih primerja s freskami iz drugih cerkva v osrednji Sloveniji iz okoli leta 1500. To je prva umetnostnozgodovinska publikacija, ki v samostojni študiji obravnava enega od sicer številnih spomenikov kulturne dediščine v trebanjski občini, zato je vredna še večje pozornosti. S predstavitev to publikacije so se priveditelji tudi vključili v priprave na blagoslovitev dveh novih zvonov, ki ju je dobila cerkev na Vihru.

TEČAJ TUDI LETOS

ČRNOMELJ — Tukajšnja glasbena šola bo tudi v tem šolskem letu organizirala začetni in nadaljevalni tečaj za synthesizer (elektronsko klaviaturo) in kitaro. Prijave bodo v šoli zbirali do 30. oktobra, vse informacije v zvezi s tečajem pa je moč dobiti na telefon 51-270

Novomeški simfoniki gostovali v Langenhagnu

Vrnili obisk nemškimi glasbenikom, ki so nastopili v Novem mestu teden poprej — Sodelovanje šol

NOVO MESTO — Le nekaj dni potem, ko so v Novem mestu (v Domu kulture in v Kapiteljski cerkvi) nastopili glableniki (big band ter renesančni zbor in orkester) iz Langenhagna, so na gostovanje v to partnersko mesto v Nemčiji odpotovali glableniki iz Novega mesta — simfonični orkester, ki ga vodi kot dirigent Zdravko Hribar.

Novomeščani so se na to dolgo pot na sever Nemčije odpeljali sredi prejšnjega tedna, in to z dvema avtobusoma, v katerih je bilo več kot 70 potnikov — članov orkestra in nekaj spremljevalcev. Nastopili so v soboto

v Langenhagnu, med bivanjem v tem mestu pa so si ogledali tudi nekatere mestne zanimivosti in imeli pogovore z vodstvom tamkajšnje glasbene šole. Ob tem povejmo, da prav obe glasbeni šoli, novomeška in langenhagenska, najtesneje sodelujeta in izmenjujeta gostovanja od vsega začetka, tako rekoč od prve navezave stikov med Novim mestom in Langenhagnom.

Novomeški simfonični orkester se je s tega gostovanja vrnil v ponedeljek in zgodnjih jutranjih urah. O tem gostovanju in nastopu v Langenhagnu bomo še poročali.

RAZSTAVA BO DECEMBRA

OTOČEC — Minulo soboto se je tu končala Tretja likovna delavnica Krke, sadovi katere pa bodo na ogled šele decembra. Kot smo že poročali, so organizatorji na to delavnico, ki nadaljuje tradicijo nekdanjih Krških slikarskih kolonij, povabili šest ustvarjalcev: Milana Butino, Vido Slivnik-Belantič, Alenko Sottler, Štefana Galiča, Jožeta Marinča in Jožeta Kotarja.

Revija mladih vokalnih skupin

Nastopilo 13 skupin iz Slovenije, avstrijske Koroške in Hrvaške

LITVIJA — V Kresnicah pri Litiji je bilo minulo soboto že 12. srečanje slovenskih malih vokalnih skupin, tradicionalna prireditev za zasedbe z največ sedmimi člani. Nastopilo je trinajst skupin iz Slovenije in zamejstva, največ do zdaj, žal pa nobena iz Dolenjske in ne iz Posavja. Predstavili so se kvarteti, kvinteti in seksteti v moških, ženskih in mešanih sestavi, ki se ukvarjajo s komornim petjem. Med temi so tudi družinske sestave, npr. kvartet bratov Smrtnik iz Kort na Koroškem in kvintet družine Breznik iz Pameč pri Slovenj Gradcu. Iz Tržiča pa je, denimo, sodeloval kvintet Pueri cantorum, ki ga sestavljajo sinovi pevcev. Srečanje se je udeležila tudi skupina, ki jo sestavljajo na Hrvaškem živeči Slovenci. Gre za žensko skupino Slomškovega prosvetnega društva Slovenski dom v Zagrebu, ženski pevski sekstet, ki ga vodi Vinko Glasnovič, tudi skladatelj. Zanimivo je, da goji ta skupina predvsem pesmi škofa Antona Martina Slomška, ki so jih uglasbili različni skladatelji, in se je s takšnim sporedom predstavila tudi v Kresnicah. Pravzaprav ne samo v tem kraju, saj je bil v kresniškem kulturnem domu le skupen nastop oziroma revija sodelujočih, saj so skupine zatem pevale še po okoliških krajih.

Šola za tujce precej draga

To jesen je poslal šolski minister dr. Slavko Gaber šolam obveštila o vključevanju tujcev v osnovne, srednje in visoke šole v Sloveniji. Kot tujci so mišljeni državljani drugih držav, ki živijo pri nas in nimajo slovenskega začasnega begunca. V šole se torej lahko vpisujejo samo tujci oziroma otroci tistih staršev, ki imajo v naši državi stalno prebivališče ali pa dovoljenje začasno prebivanje, in sicer samo za čas, dokler velja tako dovoljenje.

Otroci tujcev s stalnim prebivališčem v Sloveniji so glede šolsnine popolnoma izenačeni s slovenskimi šolarji. Sicer pa bo letna šolsnina za učence v osnovni šoli 63.000 tolarjev in bo dodeljena šolam z učenci tujci. V srednjih šolah bo šolsnina različna glede na trajanje in vrsto šolanja. Tako bo šolanje v gimnaziji stalo 70.000, v dvehletnih poklicnih šolah pa kar 118.000 tolarjev. V naše visoko šolstvo se tujci zaenkrat lahko vpšejo pod pogoji, ki jih določajo zakon, sklepi univerz, in na podlagi mednarodnih sporazumov. Pripravljuje pa že nova merila.

Državlani nekdanjih jugoslovanskih republik, ki so v minulem šolskem letu že imeli status študenta na ljubljanski ali mariborski univerzi, bodo lahko končali študij pod pogoji, ki so veljali ob vpisu. Za novince, državljane sosednje Hrvaške, ki so se prijavili za razpis do 28. marca letos, ne bo šolsnine, in sicer na podlagi meddržavnega sporazuma in načela o reciprociteti. Enako velja za študente iz Bosne in Hercegovine ter iz Makedonije, ki so se vpisali v tem študijskem letu v prve letnike in jim šolsnina ne bo treba plačati vse do sklenitve sporazumov s tema državama.

-an

POTA IN STRAŠNOSTI

dežurni poročajo

ODNESEL LE LITER VINA - V noči na 14. oktober je neznanec blizu naselja Drča vlomil v vikend Novomeščana Ludvika S., vendar je odšel praznih rok. Z vlomom povzročene škode je bilo za 5 tisočakov. V isti noči pa je bilo vlomljeno še v vikend Lidije L. iz Muhaberja, ki je ob inventuri ugotovila manko litra vina, z vlomom povzročene škode pa je bilo za dodatne tri tisočake.

ODNESEL VLOŽENO ZELENIJAVO - V času med 12. in 15. oktobrom je bilo blizu Drče vlomljeno še v vikend Stanislava S. iz Dolenjega Maharovca. Nepridiprav je odnesel dva kozarca vložene zelenjave, skupne škode je za 3.000 tolarjev.

VLOM V STANOVANJE - Neznani storilec je 15. oktobra na Cesti herojev v Novem mestu vlomil v stanovanje Milana T. Odšel je brez plena, škode pa je bilo za pet stotakov.

IZGINILO KOLO Z MOTORJEM - Med 15. in 16. oktobrom je iz Ulice 21. oktobra v Črnomlju, točneje iz kleti tamkajšnjega stanovanjskega bloka, izginilo kolo z motorjem znamke Tomos APN 4, letnik 1974. Vozilce je bilo last Branka O., ki je tako prikrajšan za 5.000 tolarjev.

OSKRUNIL KAPELICO - V času med 15. in 17. oktobrom je nekdo župnijski urad Trebelno oškodoval za še neugotovljeno večjo vsoto denarja. Vlomil je namreč v kapelico in z oltarja odnesel lesena kipa Kristusa in Marije. Oba kipa sta stara preko 100 let, temu primerna je tudi njuna vrednost.

OSKUBLEN AVTOMOBIL - V noči na 12. oktober je nekdo vlomil v osebni avto 126 P, ki ga je imela Novomeščanka Marija S. parkiranega ob regionalni cesti med Dolenjskimi Toplicami in Vavto vasjo. Iz vozila je izginila vsa obvezna oprema, poleg tega pa še avtoradio, očala in nekaj prehrabnih artiklov. Skupne škode je za 25.000 tolarjev.

KOLESARJA ZBIL NA BANKINO

DOBOVA — 18. oktobra ob 12.15 je prišlo na lokalni cesti v Dobovi do hude prometne nezgode, ki jo je zakrivil 68-letni voznik osebnega avtomobila Milan Gredičak iz Zagreba. Slednji je v križišču izsilil prednost vozniku kolesa z motorjem, 84-letnemu Borivoju Živkoviču iz Dobove, ga zadel in zbil na travnatu bankino. Živkovič, ki se je vozil brez varnostne čelade, je obležal hudo ranjen, odpeljali so ga na zdravljenje v brežiško bolnišnico.

V Srbiji ob tovornjak

Kako so štirje civilisti v Novem Sadu zasegli tovornjak prikoličar zasebnika Draga K. iz Velike Loke

NOVI SAD, TREBNJE — Drago K., zasebnik z Velike Loke pri Trebnjem je zadnje dni septembra — nič kriv in nič dolžan — ostal brez svojega tovornjaka s prikolico znamke Mercedes Benz. Takšne stvari se ne dogajajo ravno vsak dan, še redkeje pa, da ti vozilo enostavno zasežejo, v zameno pa izdajo neko potrdilo, s katerim si lahko obrišeš zadnjico. Prav to se je Drago, točneje njegovemu soferju in soimenjaku Dragu B. iz Podturna, zgodilo. V Srbiji, seveda.

18. septembra se je Drago B. s tovornjakom prikoličarjem odpravil v Dol pri Ljubljani, kjer je v tovarni Jub naložil 19 ton jupola. Tovor je bil namenjen v Makedonijo, točneje skopski firmi Interberg. Drago se je na pot odpravil 19. septembra, vozil je preko Madžarske in potem čez Srbijo do Skopja. Tovor je brez zapletov predal naročniku in še istega dne vračal proti domu. Utrujenost je bila kriva, da se je v Novem Sadu ustavil in sklenil prenočiti. Do tod je bilo vse lepo in prav, presenečenje ga je čakalo zjutraj, ko se je prebudil. K tovornjaku so pristopili štirje civilisti in od Draga zahtevali ključke vozila. Ko jim jih ni hotel izročiti, so zagrozili s pištolo in Podturnčanu ni preostalo drugega, kot da je skupnico ubogal. Odpeljali so ga na neko policijsko postajo, mu tam razložili, da je njegov tovornjak zasežen, pojasnili pa tudi, zakaj. Pred časom je bil bojda njim v Mariboru zasežen povsem enak tovornjak enake znamke in dolgo so čakali na priložnost za povračilni ukrep. Drago so izdali potrdilo o zaplembi, hkrati pa pojasnili, da bo vozilo dobil nazaj takoj, ko bodo oni prišli do svojega. Še to so mu velikodušno ponudili, da lahko menjava tovornjakov — ako ga je vrnitve v Srbijo strah — opravijo nekje na Madžarskem. Nič drugega ni preostalo Dragu B., kot da se je v vlogi potnika vrnil na Veliko Loko, tam pa sta skupaj z delodajalcem dogodek prijavila policistom.

Prijava so seveda preverili tudi delavci urada kriminalistične službe novomeške UNZ, o verodostojnosti izpovedi Draga B. ne gre dvomiti. Res pa je tudi, da je bil v Mariboru zasežen povsem enak tovornjak prikoličar srbiske registracije, obstaja namreč sum, da je služil tihotapljenju, katerega usoda še ni znana. Bržkone je prav od razpleta tega postopka odvisno, ali bo Drago še kdaj sedel za volan svojega vozila. Takšen je pač danes pravni (ne)red na ozemlju nekdanje Jugoslavije.

B.B.

Zlorabe in poneverbe v Avtohiši

Delo novomeških kriminalistov potrdile sume o nezakonitostih v Pionirjevi Avtohiši — Vložena že prva kazenska ovadba

NOVO MESTO — Veliko prahu je pred časom v Novem mestu dvignilo dogajanje v Pionirjevi Avtohiši v Ločni. Odkritje, ki ga je obelodanil tamkajšnji sindikat, je namreč močno dišalo po pravem gospodarskem kriminalu, in nič čudnega, če so si za deveto pobliže ogledali tudi novomeški kriminalisti. Spomnimo se le, da je sindikat vodilnim delavcem Avtohiše očital, da imajo v svoji lasti vozila, za katera so bili že pred časom izdani računi, vendar so bili neporavnani, znan pa naj bi bil celo primer, ko si je uslužbenec zadržal večjo vsoto denarja, s katerim je stranka plačala vozilo. Prav tako je sindikat nekatere v Avtohiši očital, da so uporabljali službene avtomobile v zasebne namene, enega od teh naj bi bili na takšni vožnji celo karambolirali, itd. Eno z drugim je pripeljalo celo do tega, da so za krivce zahtevali kazni. Poleg tega so zahtevali, naj se ugotovi odgovornost direktorja za takšne očitke, revizijo poslovanja delniške družbe za lani ter celo to, naj bo Marjeta P., članica upravnega

odborna, ki ima na skrbi finančno poslovanje družbe, zaradi suma o vpletenosti in nepravilno in nezakonito delovanje firme, razrešena vseh funkcij.

Čas je potrdil stari rek, da je tam, kjer je dim, tudi nekaj ognja. Resda — kot pravi vodja oddelka za gospodarsko kriminaliteto urada kriminalistične službe na UNZ Novo mesto Anton Olaj — preiskava še ni v celoti zaključena in bodo tožilcu predali še kakšno ovadbo zoper odgovorne osebe, prvi rezultati dela pa so vendarle tu. Kriminalisti so namreč pred dnevi zaradi suma storitve več kaznivih dejanj tožilcu ovadili Marjeto P. In česa je ovadba bremenila?

Kot odgovorna oseba naj bi bila Marjeta P. zlorabila svoj položaj in pravice. Z namenom pridobitve protipravne premoženjske koristi naj bi bila ob fakturah servisnih storitev na motornih vozilih samoiniciativno obračunala le 5 odstotkov zunanjih materialnih stroškov, in ne 18, kot določa cenik podjetja. Tako se je ob servisi-

ranju svojega vozila okoristila za 4.363,19 tolarja, v drugem primeru spet pa naj bi Novomeščanu Z.V. na enak način omogočila pridobiti protipravno premoženjsko korist v znesku 10.201,40 tolarja. Prav tako je Marjeta P. utemeljeno osumljena kaznivega dejanja ponareditve ali uničenja poslovnih listin. Z namenom pridobiti protipravno premoženjsko korist naj bi bila sestavila in podpisala fakturo z lažnimi podatki o višini kupnine za osebni avto R-19. Vozilo naj bi bila Marjeta P. prevzela in odpeljala iz podjetja, v katerem je zaposlena, čeravno kupnine ni poravnala v celoti, pač pa je odštela le njen skromni del. Manjkajoča razlika do polne cene je po ugotovitvah novomeških kriminalistov znašala kar 463.200,00 tolarjev, to pa je tudi znesek očitane protipravno pridobljene premoženjske koristi.

Nadaljevanje zgodbe o dogajanjih in odkritjih v novomeški Pionirjevi Avtohiši lahko pričakujemo že kmalu.

B. BUDJA

Vlomilski kvartet prijel

Stari znani sodnikov in policistov so znova za rešetkami — Osumljeni treh vlomov v stanovanjske hiše

TREBNJE — Veliki večini imena Janeza — Romana K., Milana — Miša S., Igorja — Ome S. in Silva — Rade K. ne pomenijo prav nič, zato pa sodnikom, policistom in kriminalistom veliko korist za četverico, ki je že zelo zgodaj prišla navzkriž z zakonom in tej tradiciji zvesto sledi še naprej navzlic številnim priporom, bivanju za rešetkami, obravnavam in sodbam.

Z omenjeno četverico so imeli novomeški policisti in kriminalisti veliko

OSEBNI AVTO PREPOLOVILO

VELIKE MALENCE — V ponedeljek, 19. oktobra, okoli 16 ure se je 17-letni Alen G. iz Velikih Malenc peljal z osebnim avtomobilom po lokalni cesti od Pirošev proti Krški vasi. Zaradi prevelike hitrosti ga je kakih 200 metrov pred naseljem Velike Malence na mokri cesti pričelo zanašati, izgubil je oblast nad vozilom, zdrknil na desno stran in tam silovito tresčil v obestno drevo. Trk je bil tako hud, da je avto prepolovilo, pri čemer sta voznik in 18-letni sopotnik Robert Gramc iz Kamenc v brežiški občini, padla iz vozila in se hudo poškodovala, oba pa so odpeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico. Alen G. je vozil brez vozniškega izpita, ne eden ne drugi pa ni uporabljal varnostnih pasov.

Kazen je moč poravnati s kuponom

Pomembna pridobitev za slovenske voznike — S knjižico Mednarodna turing pomoč bodo potovanja v tujino brezskrbnejša — Nova avtokarta

LJUBLJANA — Za slovenske avtomobiliste vesela novost: AMZS je postala polnopravna članica Mednarodne organizacije za turizem (AIT), kar pomeni, da je prevzela garancijo za svoje člane pri plačilih v tujini. V ta namen je bila minule dni izdana knjižica »Mednarodna turing pomoč«, katere predstavitev je bila na tiskovni konferenci prejšnji teden.

AIT je združenje kar 135 nacionalnih organizacij iz 86 držav s preko 60 milijoni članov, na ta seznam se je pred dnevi vpisala tudi Avto-moto zveza Slovenije. Za njene člane pomeni to veliko pridobitev, saj ob potovanjih v tujino s knjižico Mednarodna turing pomoč poslej ne bodo več sami. Kuponi v njej — skupaj jih je šest — namreč zagotavljajo vozniku veliko tega: prevoz poškodovanega avta s kontinentalnega dela Evrope v Slovenijo (brezplačno do

tisoč kilometrov), nastanitev v hotelu (do 300 švicarskih frankov), prevoz pokvarjenega vozila domov, kredit v vrednosti do 500 frankov za prevoz potnikov v Slovenijo z vlakom, letalski prevoz v vrednosti do 800 frankov, šesti kupon v vrednosti do 50 frankov je namenjen brezplačnemu pravnemu nasvetu. Ob vsem naštetem so v knjižici še kuponi kreditnega pisma AIT v skupni vrednosti 1000 švicarskih frankov, s katerimi lahko voznik v tujini plačuje razne storitve, kot je denimo zdravljenje v bolnišnici, lahko kupuje rezervne dele, z njimi lahko poravnava celo kazen za

prometni prekršek. Na podlagi porabljenih kuponov poravnava član dolg v tolarjih po vrnitvi domov. Skupna vrednost knjižice je 2600 švicarskih frankov, kupijo pa jo lahko le člani AMZS, njena cena je 2730 tolarjev.

Predstavniki AMZS so na omenjeni tiskovni konferenci predstavili še najnovejšo, sedmo izdajo avtokarte Slovenije, dopolnjeno z najnovejšimi podatki; med drugim je na njej že vrisana cesta med Škofljico in Malencami. Avtokarta se od spomladanske izdaje razlikuje v tem, da je v njej namesto seznam sto najboljših gostiln seznam razdalj od Ljubljane do pomembnejših evropskih mest, hkrati pa so v njej predstavljene vse vrste novih registrskih tablic in grbi na njih.

Knjižico Mednarodna turing pomoč je moč dobiti na sedežih vseh slovenskih avto-moto društev, novo avtokarto Slovenije pa za 450 tolarjev na bencinskih črpalkah in v knjigarnah.

ZADEL LOVCA

OTOČEC — 11. oktobra dopoldne so imeli člani lovske družine Otočec skupen lov v revirju med Paho in Šmarškimi Toplicami. Martin U. iz Šentpetra je med lovom s puško šibrenico streljal na obostreljenega srnjaka, pri tem pa je več šibere zadel v nogo Novomeščana Vida M. Slednji je bil na srečo le laže ranjen in so mu pomoč nudili v novomeški bolnišnici.

V nedeljo cepljenje lisic

Preko dva tisoč lovcev bo položilo 35 tisoč vab s cepivom proti steklini

NOVO MESTO — Ne v soboto, 24. oktobra, kot je bilo v nekaterih sredstvih javnega obveščanja napak objavljeno, pač pa dan kasneje, v nedeljo, bo po Dolenjski in Posavju potekalo že tretje cepljenje lisic proti steklini. Tega dne bo preko dva tisoč lovcev iz črnomaljske, metliške, trebanjske, novomeške, kočevske, ribniške, krške, sevniške, kočevske, ribniške in brežiške občine položilo kar 35.000 vab s cepivom.

Vab, ki so v obliki kvadrata velikosti 5 krat 5 cm in ki bodo položene po njivah, travnikih, pašnikih, loviščih, le po naselijih, cestah in vodotokih ne, naj se ljudje ne dotikajo. V nasprotju s je potrebno roke takoj umiti, če pa je zaradi pritiska iztekla cepilna tekočina in

dela tudi pred dnevi. Po doslej zbranih podatkih je omenjeni kvartet vlomil v vsaj tri stanovanjske hiše: najprej dve v Dobriču, kjer sta bila oškodovana Polikarp K. in Leopold K., zatem pa še na Drečjem Vrhu pri Mokronogu, kjer je vlom prijavila Marija F. Možakarji so iskali predvsem denar in vredne predmete, vendar so iz hiš odšli dolgih nosov; še najbolje se jim je godilo na Drečjem Vrhu, kjer so se namesto z denarjem založili s kuhinjskimi kračami in kruhom. Toda tudi to veselje je bilo sila kratko, kajti pojedino so jim pokvarili možje postave.

Roman, Mišo, Oma in Rade so sedaj v novomeškem priporu, kjer čakajo na sojenje. Te dni so uslužbenci urada kriminalistične službe UNZ Novo mesto zoper nje predali kazensko ovadbo temeljnemu javnemu tožilcu.

ZABODEL GA JE Z NOŽEM

ČRNOMELJ — 41-letni Jovo Z. iz Črnomolja je utemeljeno osumljen, da je 13. oktobra ob 13.35 pred stanovanjskim blokom na Ulici 21. oktobra z žepnim nožem zabodel v levo stran prsi 35-letnega Muja Z. iz Lokev. Jovo in Mujo sta tega dopoldneva družno popivala, nato pa je alkohol med njima zanetil prepir, ki se je krvavo končal. Mujo je končal na zdravljenju v novomeški bolnišnici, medtem ko je Jovo po obračunu zbežal v neznanu.

Pešec mrtev obležal na cesti

Neprevidnost in prehitra voznja kriva smrti Jožefa Saška iz Smolenje vasi

SMOLENJA VAS — 13. oktobra okoli 16. ure se je 23-letna Janja Brulc iz Velikih Brusnic peljala z osebnim avtomobilom južno 45 po cesti med Ratežem in Novim mestom. V Smolenji vasi je na nasprotni strani ceste pri hiši št. 7 stala kolona vozil, kateri se je Brulčeva približevala. Prav takrat je po pločniku skozi vas pešček 60-letni Jožef Sašek iz Smolenje vasi, ki je takrat, ko je bil vzpredno z omenjeno kolono vozil, neprevidno stopil na vozišče. Iz rateške smeri je prav takrat s preveliko hitrostjo pripeljala Brulčeva, ki je pešča zadel. Kako močan je bil trk, pove dejstvo, da je nesrečnega Saška vrgel najprej na pokrov motorja, kjer je z glavo udaril ob vetrobransko steklo, nato pa ga je vrglo v zrak in šele po petnajstih metrih je obležal na cesti. Hudim poškodbam je Sašek takoj podlegel. Voznica Brulčeva je po trku vozila še 14 metrov, pri tem pa oplazila tudi na nasprotni strani ceste stoječi osebni avto 34-letne Zdenke Šlajklovec s Krke. Škode na zvitih pločevini je bilo po nestrokovnih ocenah za okroglih sto tisočakov.

Kralj lizinga včeraj stopil pred sodnike

Pričelo se je sojenje Sandiju Grubeliču

GROSUPLJE, LJUBLJANA — Včeraj ob 9. uri je pred veliki senat Temeljnega sodišča v Ljubljani stopil Sandi Grubelič, kralj lizinga, kot mu mnogi pravijo, in lastnik groupsplejskega podjetja Trend. Kot je znano, je Grubelič, ki je v priporu v Sloveniji od lanskega 9. novembra, obsojen kaznivega dejanja goljufije, njegovih žrtv pa je kar okoli 5.000.

Obtožnica ga bremenja, da je »z namenom, da bi sebi in drugim pridobil protipravno premoženjsko korist, spravil druge z lažnim prikazovanjem dejanskih okoliščin v zmotno ter jih s tem napeljal, da so v škodo svojega premoženja nekaj naredili, pri tem pa škoda presega 50.000 tolarjev«. Takšna je pravniška formulacija dejanja, za katero pa se skriva kar prek 100 strani dolga obtožnica. Iz nje je med drugim moč razbrati, da naj bi bil Grubelič vzel predplačilo za lizingo sklenjen najem in prodajo osebnih avtomobilov od kar 4.883 oseb iz različnih krajev bivše Jugoslavije, ti pa so mu vplačali 207.370.976 takratnih dinarjev ali približno 30 milijonov nemških mark. Bržčas bo sojenje Grubeliču dolgotrajno, ne glede na to pa ga bo vsaj tistih blizu 5000 nesrečnežev spremljalo z zanimanjem in nestrpnostjo. Čeprav od razpleta — naj bo takšen ali drugačen — kaj več od moralnega zadoščenja ne morejo pričakovati.

OB DOKUMENTE, TOLARJE IN DEVIZE

CEROV LOG — 15. oktobra med 6.30 in 14.00 uro je nekdo vlomil v osebni avto, ki ga je imel Krčan Stanislav K. parkiranega pri Cerovem Logu. Stane je ostal brez denarice, v kateri je imel osebne dokumente, devize in tolarje, eno z drugim je bil tega popoldneva ob najmanj 45 tisočakov.

MINA NA NJIVI

MIRNA PEČ — Mirnopečan je 15. oktobra med oranjem njive našel mino kalibra 62 milimetrov. Pirotehnik je ugotovil, da gre za nevaren ostanek 2. svetovne vojne, in je najdbo že uničil.

POŽAR NA TRAKTORJU

RATEŽ — 17. oktobra zvečer je prišlo v Brezju pri Ratežu do požara na traktorju znamke Univerzale, ki je stal v garaži Jožeta V. Preiskava je pokazala, da je ogenj zanetil dotrajana električna napeljava, požar pa so pogasili domači prostovoljni gasilci. Škode je bilo za okoli 50.000 tolarjev.

PUSTIL AVTO IN POBEGNIL

GRM — Policisti novomeške prometne postaje so prejšnji teden na cesti med Metliko in Črnomljem med kontrolo prometa ustavljali tudi osebni avto R-4. Začuda pa se voznik za namero policistov ni zmenil, pač pa je zdrvel naprej, ustavil pa šele pri vasi Grm. Tam je zapeljal s ceste in jo, ne da bi se zmenil za avto in ključke v njem, popihal v neznanu. Zakaj, je bilo jasno kmalu. Policisti so namreč ugotovili, da je bila katrca last Cestnega podjetja Novo mesto, enote v Črnomlju, nekdo pa jo je zmaknil iz garaže. Možje postave tatu še iščejo.

KRONIKA NESREČ

Z AVTOMOBILOM V SEMAFOR - 20-letni Mirko Klemenčič iz Novega mesta se je v četrtek, 15. oktobra, peljal z osebnim avtomobilom R-5 po magistralni cesti iz Žabje vasi proti Ločni. Zaradi prevelike hitrosti je v semaforiziranem križišču v Ločni zapeljal preko Ceste herojev in navzlic zaviranju tresčil v semafor. V nezgodi je Klemenčič hudo poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, poškodovan je tudi semafor. Materialne škode je za okoli 400.000 tolarjev.

Z OLTČITOM ZAPELJAL NA LEVO STRAN CESTE - 14. oktobra ob 6.40 se je 36-letni Milan Strnad

iz Novega mesta peljal z osebnim avtomobilom znamke Olcit po magistralni cesti iz Zagreba proti Ljubljani. Pri vasi Sela je iz nepojasnjenega vzroka zapeljal na levo stran ceste, takrat pa je nasproti pripeljal južno 55, za krmilom katerega je sedel 48-letni Anton Bratkovič iz Lanišča pri Škofljici. Vozila sta trčili, nakar je Bratkovičev avtomobil odbilo preko desne banke po strmem zemeljskem nasipu, kjer se je prevrnil. Oba voznika sta se v nezgodi hudo poškodovala in so ju prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Škode na zvitih pločevini je bilo za 180.000 tolarjev.

Za vse so imeli soglasje

Slovenija, ki uvaža 60 do 70 odstotkov potrebne energije, bi morala po mnenju svetovnih energetikov močno spremeniti energetska politika in jo bolj prilagoditi gospodarski moči in zahtevam do okolja. To so povedali pred časom na energetske vrhu v Madridu, podobno pa je slišati tudi v slovenskih domačih logih. Kako naj bi spremembe potekale, je bolj nejasno, saj gredo raje z jezika napotki, česa v energetiki Slovenija ne sme imeti, kot nasveti, kaj naj ima in kje naj dobi, če ji česa manjka.

Kar zadeva okolje in pridobivanje energije, je že dolgo dobo v Sloveniji v središču pozornosti energija iz jedrske elektrarne v Krškem. Ene same resnice o delovanju krške nuklearke ni, vse več je vprašanj, zlasti se med Slovenci krepi radovednost, kaj se je dogajalo, preden je na Krškem polju nastalo kontrolirano območje jedrske elektrarne.

Gre za vseslovensko pozornost, kar je razumljivo. Slovenija je majhna in bi verjetno kot celota čutila posledice havarije. Po drugi strani

Slovence elektrarna zanima, ker ni znano, kdo od njih bo nekoč dobil v soseščino v hrambo radioaktivni material, zdaj nameščen v drobovju jedrske elektrarne. Kaj pomeni dejstvo, da "shrambe" Slovenija še ne pozna? O tem in o drugem v zvezi z Nuklearno elektrarno Krško je pred časom tekel pogovor z direktorjem NE Krško Stanetom Rožmanom in pogovor objavljamo v skrajšani in neavtorizirani obliki.

- Komisija za proučitev okoliščin izgradnje jedrske elektrarne Krško in posledic njenega obratovanja je v sklepnem delu poročila predlagala ustanovitev preiskovalne komisije pri državnem zboru, ki bi dokončala začetno delo sedanje komisije in ugotovila vse pomanjkljivosti v zvezi z izgradnjo JE Krško in posledicami njenega obratovanja. Poleg pomanjkljivosti bo po njenem mnenju potrebno odgovoriti predvsem na vprašanje, ali je obratovanje jedrske elektrarne Krško dovolj varno. Ali je po vašem krška jedrska elektrarna varen objekt?

"Nuklearna elektrarna Krško ne izstopa iz družine sodobnih jedrskih objektov, ki jih poznamo v Evropi in svetu. Je objekt, ki jih je razviti svet sprejel na osnovi vseh ovrednotenij kot razumno energetska opcija. Objekt vrednotimo, pa ne samo mi, ampak tudi tisti, ki nas nadzirajo, ga spremljajo, po standardnih kazalcih,

po katerih se ti objekti vrednotijo in so povsod enaki. V desetih letih obratovanja smo se uvrščali v gornjo četrtino lestvice kakovosti in varnosti med temi objekti, ki jih je na svetu 426."

- Govorite o obdobju, ko nuklearka deluje na Krškem polju. Kako pa je nuklearka začela delovati? Lahko potrdite, da je imela ob začetku delovanja vsa potrebna uradna dovoljenja za delovanje?

"Nuklearna elektrarna v nobeni fazi izgradnje in obratovanja ni nikoli počela ničesar brez upravnih soglasij. Ključna upravna soglasja za nas so: odločba za pričetek obratovanja objekta, s katero nam je bil dovoljen začetek obratovanja in je bila objavljena v uradnem listu - številka odločbe je 31-04/83-5 in je iz leta 1983 - in pa trajno obratovalno dovoljenje, ki ga elektrarna ima in ki ima številko 351-02/89-15."

- Komisija v zvezi z jedrsko omenja kot možno nevarnost klor v bližnji tovarni Videm. O kloru so razpravljali pred gradnjo elektrarne, nanj so v začetku 1992. leta opozarjali strokovnjaki italijanske uprave za jedrsko varnost, ki so obiskali JE Krško. Ali je jedrska elektrarna ogrožena s klorom?

"Za primer, če pride do kontaminacije okolja, ima elektrarna projektirano ustrezno izolacijo. Po drugi strani vemo, kako klor potuje: v primeru najhujšega je glede na to, da so naši objekti 15 metrov nad nivojem, malo verjetnosti, da bi sploh prišlo do ogrožanja tega višinskega nivoja. V komentarjih ob obisku omenjene italijanske inšpekcije je bilo rečeno, da krška nuklearka ni izpolnila vseh zahtev. Nanašali so se na priporočila, ki so nastala po nesreči na Otoku treh milj. Krško je ta priporočila v vseh bistvenih postavkah izpolnilo. Zato ni možna pripomba, da gre za varnostno vprašanje, ki ima neko odločilno težo."

- To je vpliv drugih na jedrsko. Kaj pa obratno. Kakšno je sevanje na ograji NEK?

"Za vsako obliko našega vpliva na okolje obstajajo upravne omejitve. Mi pri tekočinskih izpustih dosegamo letno 2,3 % upravne omejitve. Na področju tritija dosegamo okrog 60 % upravne omejitve. Znotraj upravne omejitve smo bili vseskozi ves čas našega obratovanja. Glede tritija na primer nima nihče tako ostre norme, kot jo ima Slovenija. Ostale pa so absolutno primerljive. Nobena ni bolj relaksirana, kot so svetovne norme. V tem pogledu ne more biti nikakršnih očitkov."

- Že na predlokaljski razpravi pred gradnjo nuklearke je bilo zapisano, da mora investitor pred izdajo uporabnega dovoljenja določiti centralno deponijo radioaktivnih odpadkov, kot opozarja komisija. Deponije do danes v Sloveniji še ni. Kako to dejstvo vpliva na varnost,

ali to pomeni tudi kaj za vprašanje varnosti nuklearke, ali gre samo za stisko s prostorom, ali pa to ni pomembno?

"To ni vprašanje varnosti, lahko je samo vprašanje razpoložljivosti ali (ne)obratovanja. Vsečasne rešitve, ki so sedaj v funkciji, so kontrolirane rešitve, so rešitve v skladu s prakso

v svetu in izvedene po vseh predpisanih kriterijih. Te rešitve nimajo negativnega vpliva na okolje in ne povečujejo tveganja, ki ga prinaša nuklearka kot taka. Skratka pri začasnem shranjevanju odpadkov pri elektrarni gre za povsem kontrolirano in urejeno početje, ki pa seveda lahko pripelje do tega, da elektrarna ne

bo v stanju obratovati, ker ne bo imela kam odlagati teh materialov. Predvsem je stiska za nizke in srednje radioaktivne odpadke, manj aktualno je izrabljeno gorivo. Elektrarna ima tu na lokaciji začasno rešitev, praktično rešitev za celo življenjsko dobo. In zadeva ne predstavlja varnostnega vprašanja elektrarne."

- Kako skrbite za pripravljenost prebivalstva na morebitno nesrečo v elektrarni?

"Za letos jeseni je načrtovana vaja." MARTIN LUZAR

popotni vtisi

S poti po Balkanu

Novomeški kolesarji Krke so se konec septembra udeležili mednarodne kolesarske dirke po Bolgariji, na kateri so zastopali barve Slovenije in se kar dobro odrezali. Domov so se vrnili prek "stare domovine" Jugoslavije. Vtise s potovanja po tem delu Balkana je zapisal Bogdan Fink

Pot v Bolgarijo nas je prek Hrvaške in Madžarske vodila v Szeged na madžarsko-romunski meji. Na romunski strani nas je pričakal pravi kaos, kilometre dolga kolona vozil, kupi smeti in vse polno ljudi v umazanih oblekah. Zdelo se nam je, kot bi se pripeljali v romsko naselje. Takoj zatem nas je pozdravila glavna in edina cesta do Temišvara z mnogimi luknjami, zavoji in ostalimi pastmi. Dobro, da smo imeli subaru štirikolesni pogon, ki je premagoval vse pasti, težje pa je bilo za kombi, ki nas je spremljal. Ko smo tako drveli otovorjeni z dodatnim gorivom, hrano in pijačo, so nas ljudje gledali kot vesoljce.

V mestih smo morali paziti, da smo se izogibali jaškom za kanalizacijo, ker so bili brez pokrova, pred semaforji pa smo morali paziti še na pešce. Kadar smo zaradi rdeče luči morali ustaviti (semaforji so delali le redko), so se okoli nas takoj zbrali ljudje in nas spraševali po cigaretah, žvečilnem gumiju in ostalih stvareh, ki so tam luksus. Vrste za gorivo so dolge nekaj kilometrov, zato je na cestah, kolikor jih pač je, bolj malo avtomobilov, zato pa več traktorjev in kmečkih voz, naloženih z lesom in ostalim.

Na prehodu iz Romunije v Bolgarijo je treba prečkati Donavo. Mostu na prehodu ni, namesto njega služi 50 let star trajekt, ki sprejme le 10 do 12 vozil, pa še zanje je vkrcanje prava muka, ki traja najmanj pol

ure. Zaradi premajhnega kota morajo za avtobuse in tovornjake podstavljati deske, da jih lahko zrinejo na krov. Trajekt je tudi po hitrosti močno v letih, v času, ki ga potrebuje, da ko pride od enega do drugega brega, bi na avtu lahko opravil "generalno".

Na bolgarski meji sta nam bili prihranjeni dve uri čakanja, ker se je naš trener, ki je po rodu Bolgar, potrudil in omogočil hiter prehod. Do Sofije nas je čakalo skoraj 200 kilometrov slabe ceste.

Na dirki smo imeli precej uspeha, saj so naši kolesarji v posameznih etapah zasedli dobra mesta, v nekaterih pa smo imeli tudi nekaj smole. Tako je bil na koncu Bogdan Ravbar tretji, ostali pa so se uvrstili med 16. in 40. mesto.

Splošen vtis, ki smo ga dobili o Bolgariji, nekdanji komunistični državi, je bil, da se razvija zelo hitro. Trgovine so založene kot na Zahodu, vendar so cene tudi do 50 odst. nižje, predvsem zaradi davkov, ki so nizki ali ga jih sploh ni. Za primer povejmo, da lahko kupiš avto BMW, serija 7, že za 32.000 DEM. Bolgari imajo veliko cest, avtocest, stadionov, hotelov, vendar za vse velja, da je slabo vzdrževano.

Po končani dirki pa smo se po posvetovanju z dobrim znancem iz Srbije odločili, da se vrnemo domov prek Zvezne republike Jugoslavije. Napolnili smo rezervoarje z gorivom

in se podali na pot. Malo nas je skrbelo, kako bo, po drugi strani pa nas je zelo zanimalo, kakšna je naša nekdanja "domovina". Na meji sploh ni bilo problemov, če odstejemo, da smo morali plačati 250 DEM za nekakšno zavarovanje, ker smo zdaj pač tujci.

Zaradi redkega prometa smo kmalu prišli do Niša in naprej po avtocesti do Beograda. Ves čas smo lahko opazovali dolge kolone vozil pred bencinskimi črpalkami. Nekateri vozniki so nam mahali in trobili, ko so videli, od kod smo, drugi pa so nas gledali, kot da smo mi krivi za njihove težave. Na cestninski postaji v Beogradu nas je pričakal nov udarec po žepu: 300 DEM cestnine za dvesto kilometrov. Plačali smo in odpeljali naprej.

V Beogradu je bilo tisti dan srečanje lorda Owna in Miloševića, zato so nas policisti napotili z avtoceste na obvoz po starih kolovozih in ulicah. Pravi kaos! Še policisti sami niso vedeli, kaj jim je početi. Izgubili smo dve uri, da smo spet našli glavno cesto za Novi Sad. Med potjo so nam ljudje vzklikali: "Evo jih, Slovenci!" ali pa "Evo jih, Janezi!" Bil je že mrak, ko smo prišli na mejo z Madžarsko. Tu je potekala prava borba za ugodnejši položaj v koloni. Iz vozil, ki so nas prehitevala, so se drli vozniki, da ne morejo čakati, ker nimajo goriva. Meščani Subotice in okolice so lahko srečni, da imajo blizu Madžarsko; če imajo še dobre živce in potrpijo 5 ur čakanja, lahko pridejo do bencina. Ko smo se tako pomikali meter za metrom, se je pred nas vrnil rdeč jugo. "Oprostite, ampak to je življenje! Moram priti do bencina," se je voznik opravičeval. V vsesplošni zmedbi smo končno prišli skozi srbsko in potem še madžarsko carino, ki je bila kriva vseh teh zastojev.

Ob petih zjutraj smo končno prispeli na slovensko mejo.

Vse življenje mi je pesem

Generacijam učencev novomeške gimnazije in učiteljska so spomini na učenje slovenskega jezika ter domače in tuje književnosti povezani z osebnostjo profesorja Janeza Kolenca, ki je vsa leta svojega službovanja ostal zvest Novemu mestu in njegovim srednjim šolam. Jutri bo dopolnil 70. leto svojega življenja, ki ga je, kot je sam povedal, srečno pripeljal do tega dne.

Že dve leti je v pokoju, svoje delovne moči pa zdaj namesto mladim nadobudnežem posveča trtju v svojem vinogradu, kjer si ob delu krepki telo, da si v sozvočju z njim ohrani gibkega in delavnega duha. Ko obrezuje trtje, ga privezuje ali jeseni trga sladko grozdje, so mu roke zaposlene enako marljivo kot duh, ki pa se giblje v drugačnem vinogradu, na poljanah poezije, kjer ubira drugačne, a prav tako zlatne sadove. Ena od stalnic v življenju prof. Kolenca je namreč literatura, predvsem poezija, ki ji je s srcem in dušo

vdan že od mladostnih let. Za njegovo literarno ustvarjanje se dolga leta ni vedelo, šele v zadnjih letih je Janez Kolenc kot literat odločneje stopil v javnost.

- Z literaturo se ukvarjate že vse od mladih nog. Kakni so bili začetki?

"Z literaturo sem se začel ukvarjati na srednji šoli, ko sem začel pisati za marjaniški rokopisni list Plamen, bil sem namreč gojenec ljubljanskega Marjanišča, sodeloval pa sem tudi v krožku klasične gimnazije Žar, katerega člani so bili med drugimi tudi Jože Šmit, France Balantič in Jože Brejc (Javoršek). Prvo pesem so mi pod psevdonimom natisnili v prepovedanem glasilu Srednješolec."

- V povojnem času ste literarno dolgo molčali v javnosti. Pozni literarni nastop je deloma povezan s potmi, ki jih je ubiralo vaše življenje, še posebej v študentovskih letih v času vojne. Kaj se je dogodilo?

"Kot študent slavistike sem imel težke čase, saj sem bil reven kot cerkvena miš. Na priporočilo enega od znancev sem šel k uredniku Doma in sveta Tinetu Debeljaku, ki me je lepo sprejel in mi potem objavil nekaj stvari ter me s honorarji rešil, da nisem od lakote umrl. Po lastni presoji mi je objavil pesem tudi v Zborniku zimske pomoči, zanjo pa sem kot honorar dobil obleko. Takrat seveda nisem nič vedel, da sem z objavami kršil kulturni molk, kasneje pa mi je zadeva škodila. V

dobro mi tudi ni šlo, da sem bil dober mesec dni med domobranci. Pri tem je usodno vlogo igralo golo naključje in ne politično prepričanje, saj sem bil bolj levo kot desno usmerjen. Le tako sem se namreč lahko rešil še veliko hujskega. Nemci so me zaprli in odrejen sem bil v zapor za talce v Begunjah, z vstopom v domobrance pa sem se po posredovanju znanca tega rešil. Ob prvi priložnosti sem pobegnil z ljubljanskega gradu od domobrancev in potem begal sem ter tja po Sloveniji, še največ sem se zadrževal pri Miličevih v Sežani. Ko se je končala vojna, sem po radiu slišal Kidričev govor, da se lahko vsak, ki ni nič hudega naredil, mirno vrne domov. Odločil sem se in krenil domov. V Postojni so me mobilizirali v vojsko. Čez čas sem naredil prošnjo za izpust, da bi šel za učitelja, kot so me vabili iz Ljubljane. V prošnji sem iskreno napisal, kako je bilo med vojno z menoj, pa so me zaprli in potem se je začela zaporniška kalvarija od Postojne in Ljubljane do delovnega taborišča pri Kočevju, kjer sem bil zaprt 9 mesecev in pol, dokler me ni osvobodila komisija, ki je po taboriščih iskala tiste, ki bi morali biti amnestirani, a so bili še zaprti. Nekaj časa sem nato delal na Mimi v Kolarsko-mizarskem podjetju, potem sem šel služiti vojaški rok v Ohrid in Skopje. Nato sem sklenil, da doštudiram na slavistiki. Tik pred diplomo 1953 sem moral ponovno v vojsko zaradi zaostrenih razmer okoli Trsta. Tako sem izgubil še eno leto in končno diplomiral 1954. Zaposlil sem se v Novem mestu in tu delal kot profesor vse do upokojitve 16. novembra 1990. leta"

- Kako je na vas vplivalo dejstvo, da niste mogli objavljati? Vas ni možnost nastopanja v javnosti zavrla in vam vzela volje do pisanja?

"Ne. Objavljati res nisem mogel, saj ni nihče sprejel v objavo mojih del, vendar pa sem ves čas pisal, morda zaradi tega še več.

V pisanju sem lahko izpovedal tisto, česar drugim nisem mogel povedati. Pisal sem tako bolj sam sebi, šlo je za nekakšne monologe. Veliko sem pisal, a tudi veliko uničil, saj nisem mislil na objavo. Bil sem prepričan, da ne bom nikoli izdal nobene zbirke. Potem pa se je v sedemdesetih letih začelo vzdusje v Novem mestu sproščati. Vključil sem se v krog pesnikov in pisateljev, ki je opravil vrsto literarnih večerov, začel sem tudi objavljati v Dolenjskih razgledih, še prej pa v gimnazijskih izvezjih. Ko so začeli izhajati Pesniški listi novomeškega literarnega kluba, sem sodeloval, vendar so hitro zamrli, zato sem sklenil, da jih začnem izdajati sam. Izdal sem osem svojih pesniških listov. 1987. leta je prišlo do objave moje prve knjige, zbirke otroških pesmi Otroštvo v srcu. Sledila je nova zbirka otroških pesmi V Deveti deželi in nato pesniška zbirka Jesen viharnik. Letos je izšla še zbirka Pogovor z mrtvimi."

- Ves čas ste torej pisali bolj zase in si tako ustvarili lastno poetiko. Koliko je bila odvisna od zunanjih literarnih dogajanj, smeri in slogov?

"Čisto nič. Jaz sem hotel le sebi povedati to, kar sem čutil in mislil, vse to pa sem počel brez literarnih ambicij. In pri tem sem tudi ostal. Še danes nimam nobenih literarnih ambicij. Na zunanje tokove gledam kot na spremenljivo modo, ki je v bistvu nepristna in ponarejena. Priznam, da ne morem govoriti v pesniški govorici Prešerna ali Homerja, saj je vsak človek človek svojega časa in govori v duhu svojega časa, a vsakdo le mora najti najprej samega sebe in svoj stil. Stil je tisto, po čemer te spoznajo, ne pa po modnih smereh. Ravnati se po nekaterih literarnih doktrinah se mi zdi, kot bi se postavil v ječo in kupal skozi linico v svobodo."

- Da je nekoliko zunanje literarno dogajanje v vplivalo na vas, bi lahko sodili po tem, da ste poleg vezanega stiha začeli uporabljati tudi svobodni verz.

"Res se zelo dolgo nisem mogel odvezati uklenjene metrike, vendar sem hotel kalup v sebi razbiti in povedati še z drugačno besedo. Odločitev je prišla iz mene samega, ne da bi hotel oblikovno delati tako. Čisto po naključju se mi je pri neki pesmi dogodilo, da sem sprostil verz. Danes mi je vseeno, ali pišem v vezanem ali prostem verz. Pri meni je tako, da se pesem rodi hkrati z obliko. Temu sem dajal vedno prednost."

- Pravite, da ste dolgo pisali pesmi kot nekakšen monolog. Pričakovali bi torej, da ste bili motivno vezani predvsem na izpovedne, lirске pesmi. Vendar objavljene pesmi kažejo, da je med njimi veliko tudi družbenokritičnih. Kako to?

"Politika se mi je in se mi v nečem gnusi, čeprav sem se vedno zanimal za politiko, nikdar pa nisem hotel biti politik. Že od mladih nog sem pozorno spremljal politično dogajanje, hkrati pa sem politiko nekako sovražil. Pred vojno sem sledil strankarskim bojem in hudo me je motilo, da se ljudje preveč radikalno delijo na klerikalce in liberalce in se poznajo predvsem kot taki. Jaz sem imel prijatelje tako med komunisti kot med klerikalci, vendar jih nisem kot ljudi nikoli sodil po njihovi politični pripadnosti. Pravzaprav skrajnosti nisem nikoli maral. Še danes ne morem soditi človeka po politični pripadnosti, marveč po njegovi človeški kvaliteti, politično prepričanje me ne zanima. Poznal sem velike poštenjake in velike barabe na obeh straneh. Mislim, da politika pokvari še tako dobre ljudi, zato sem v neki svoji pesmi zapisal, da je politika hudič in vlačuga."

- V pesniških razmislekih ste v stališčih in pogledih samostojni, ne premikate se z dnevnimi sapicami. Od kod ta samostojnost in trdnost?

"Razmišljujoč človek sem in vedno iščem odgovore na vprašanja zakaj, kam, kje in kako. Že kot otrok sem bil nekako vržen na ta svet in moral sem brati na levo in desno, da sem si izboril svoje. Mama mi je umrla, ko sem bil star pet let in pol, očeta sem izgubil tri leta kasneje, tako sem moral biti že zelo zgodaj samostojen. Bil sem sirota in sem moral samostojno misliti. Sam sem se odločil in se vpisal na klasično gimnazijo, sam sem se odločil in šel študirat slavistiko. Bil sem sicer nagnjen k dijaškim lupmarijam, vedno pa sem vedel, do kod smem, vedel sem, da moram izdelati, ker ni bilo denarja.

Janez Kolenc

Večinoma sem bil sam sebi prepričan. Bil sem prisiljen k samostojnemu razmišljanju pa tudi take narave sem."

- Kritično gledate tudi na razmere v sodobni slovenski literaturi.

"Prepričan sem, da v naši književnosti stvari niso v redu. Nekaterim se vse tiska, nekaterim pa nič. Tričrt slovenskih pesnikov, ki zdaj objavljajo, so literati brez vsakega daru. Mislim, da je veliko odvisno le od tega, kako se pišeš. Poznam literarno zgodovino in vem, da so nekateri znani ustvarjalci napisali tudi slabe stvari, a ker imajo ime, jim hvalijo po vrsti, nekateri malo znani ustvarjalci pa so napisali odlične stvari, a so ostale neznane. Osebnostno mnenja, da bi morala biti umetnost anonimna."

- Kaj je za vas dobra poezija?

"Kar občutim, da je, ne pa tisto, kar je literarno dognano. Važno je, kako učinkuje na človeka, kaj lahko pove, sicer nima nobenega smisla. Sporočnost je važna. Imamo avtorje, ki jih na veliko hvalijo, a ko jih berem, nič ne doživljam ob njihovih delih. Od današnjih pesnikov cenim Strnišo, Zajca, Koviča, Minattija in Makarovičev, morda še koga, a se zdaj ne spomnim. Ti znajo, človeka zadenejo v notranjost."

- Ali ni poezija vse manj odzivna, ker so ljudje vse manj občutljivi za njeno govornico?

"Res je, poezija je zelo odrinjena. Opažam, da ljudje ne razumejo več niti najbolj enostavne pesmi. V šoli sem pogosto na dolgo in široko razlagal o pesniških sporočilih, potem pa sem dal učencem za razlago najbolj preprosto Gregorčičevo pesem, pa niso znali nič povedati, kaj je avtor hotel. Ljudje so čedalje bolj gluhi za pesniško besedo."

- Vas ta gluhoti ne odvrne, da bi nehali pisati?

"Ne. Mislim takole; vsakdo naj naredi v življenju tisto, za kar čuti, da je poklican."

- Govoriva predvsem o poeziji, vendar pa pišete tudi druge literarne zvrsti. Česa ste se vse doslej lotili?

"Poleg množice pesmi sem napisal tudi nekaj romanov in tri drame. V romanih se lotevam zanimivih tem iz vojnega in povojnega časa, vsi pa so zasnovani na osebnih izkušnjah, seveda primerno prirejenih. Tudi prevajal sem, predvsem francoske pesnike, ne za objavo, ampak za šolsko rabo, da sem lahko učencem predstavil Cheniera, Baudelaira, Verlaina, Preverta in Musseta."

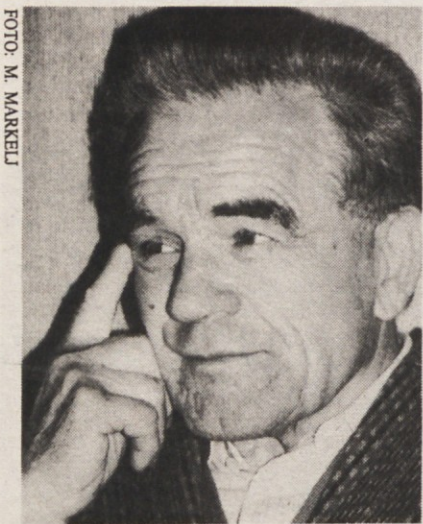
- Koliko od tega, kar ste ustvarili, je objavljeno?

"Samo kakšna četrtnina, ostalo je še vse v rokopisih. Navsezadnje mi niti ni toliko do objavljanja. Uživam, dokler stvari nastajajo, potem pa me ne zanimajo več toliko."

- Po zadnji vaši zbirki Pogovor z mrtvimi bi sodili, da se motivno vse bolj obračate k temeljnim eksistencialnim vprašanjem, predvsem k smrti. Kakšen je vaš odnos do nje?

"Pri meni je razmislek o smrti ves čas prisoten. Večkrat sem bil tako rekoč že na vrsti, predvsem med vojno in potem še pred nekaj leti, ko so mi po zadnji operaciji odpovedale ledvice. Smrti se pravzaprav ne bojim kot vstopa v nič, bojim se je le toliko, kolikor je to korak v neznanu. Verjamem namreč, da je nekaj nad življenjem, o čemer me prepričujejo lastne izkušnje iz otroških let in tudi pozneje, še posebej moj odnos do matere. Čeprav sem jo izgubil zelo zgodaj, sem vse življenje čutil varstvo njenih rok. Kadar sem stal pred življenjskimi prepadi, sem jasno začutil materino prisotnost in moč, ki me je odvrnila od usodnega koraka. Pravzaprav nisem bil nikoli brez matere, duhovno sem jo čutil ves čas s seboj. Odnos do matere je nekaj najmočnejšega v mojem življenju in veliko tega se je odrazilo v mojih pesmih."

MILAN MARKELJ

naše korenine

Na Revi je znanje bogastvo

Na tem svetu je veliko reve, a obstaja tudi prava Reva, vasica na gričku v bližini Dobrnica. Če ima ime vasice res kaj skupnega z revščino, ki naj bi nekdanj vladala v teh krajih, ali izhaja ime iz kakega drugega pomena, bi se verjetno dalo ugotoviti, vendar ko vozim skozi gozd v strmi klanec proti domačiji Koželjevega Franca, ne dvomim več kaj dosti in se odločim za prvo možnost. Tukajšnji ljudje so res morali biti reveži, če so hoteli po teh strmih, zdrtih poteh do mesta. Zdaj je pot sicer asfalna, a je ob visokem snegu in poledici prav zato malo uporabna. To mi potrdi tudi stari France Koželj, ko se ustavim pred njegovim domom: "Že večkrat se je zgodilo, da na pogerbu s krsto nismo mogli po cesti v dolino, ampak smo jo morali zvečti počez, čez meje, njive in travnike." In če človek še na zadnjo pot ne more po dostojni cesti, potem je res reva.

Od Koželjeve domačije so se pogrebi svojčas kar pogosto vili v dolino. Prvi France Koželj, ki je v začetku tega stoletja s pomočjo svojega očeta za 11 tisoč kron kupil posestvo na Revi, z domačim nazivom pri Semetih, je pokopal dve ženi, tretja je pa njega. Od trinajstih otrok, ki so mu jih rodile, sta ostala živa le stari Koželj, ki zdaj živi na kmetiji kot kmečki upokojenec, in njegova sestra Angelca, ki je poročena v Kočevju. Prva žena je umrla ob porodu skupaj z otrokom, nakar se je poročil z njeno sestro, s katero je imel šest otrok in so vsi pomrli, in šele pri tretji ženi Mariji, Francetovi materi, se je val otroške smrtnosti nekoliko umiril. Je pa, ko je bilo Francetu komaj sedem let, kap ali "božji žlak", kot pravi France, očeta tako udarila, da je bil po eni strani telesa popolnoma omrtvičen. Tudi govoriti ni mogel, ampak je

nerazumljivo mohljal. Vse, kar je mogel mali France razumeti, je bilo: "Nja, nja, Jezus Marija."

Sedemletni France je bil tako najstarejši za delo sposoben možič pri hiši. Temu primerno je bilo njegovo otroštvo. Za šolo ni bilo kaj dosti časa, za delo ga je pa primanjkovalo. Z voli se je preganjal po brazdah in z volovsko vprego je vozil žito v mlin vse do oddaljenega Žužemberka. A vole, te pametne in dobrodušne živali, je imel France rad. Z njimi je odraščal in pomagali so mu ohraniti domačijo v enem kosu. Poročil se je z Marijo, šiviljo iz sosednje Artmanje vasi. Osem otrok mu je rodila, sedem je ostalo živih. Šest se jih je razkropilo s trebuchom za kruhom, eden od sinov, že tretji France po vrsti, pa je ostal na domačiji.

Tudi njegovi trije sinovi Matej, Aleš in Tomaž, že hodijo v šolo in če je treba, pomagajo očetu pri delu. Dan je zanj, ki se vozi na delo v ljubljanski Litostroj, precej prekratek, kmetije pa je tudi premalo, da bi človek samo od nje živel.

Čeprav je bil Francetov oče od kapi močno prizadet, je vendarle živel še enajst let. In

France Koželj pri svojem delu in izdelkih

v tem času je po svojih močeh pomagal sinu na poti v življenje. Koši in košare, ki jih je on napravil, so se hitro strgali zato je sina vzel s sabo v gozd. Precej potrpljenja je moral imeti mali France, kajti za pot, ki bi jo normalni človek prehodil v petih minutah, je oče potreboval pol ure. A v gozd sta prišla in tam je oče kazal sinu primerno šibje za popravilo posode, doma pa tudi, kako naj delo opravi. Sožitje bolnega očeta in radoznalega sina je bogato obrodilo. Kmalu je znal Francek koše tudi na novo splesti, narediti košare, oplesti steklenice in druge kmečke priprave iz šibja. Tudi gnojnih košev in "šajtrg" se je že lotil.

Pred leti je Koželjev France gospodarstvo predal sinu Francetu, sam pa se je pletenju, tej starodavni kmečki dejavnosti, popolnoma posvetil. Izdeluje košare in korbice najrazličnejših velikosti pa pletarje in lesnice, ki jih ljudje komaj še poznajo, opleta najrazličnejše steklenice, od najmanjših frakljev pa do osemdesetlitrskih velikank, izdeluje pa tudi pletene podstavke za kozarce in cvetlične lonce. Večino izdelkov proda preko kmetijske zadruge, seveda pa ne zavrne nikogar, ki pride k njemu s posebno željo ali naročilom. Njegovi izdelki so z našimi izseljenci potovali že širom po svetu. Na Muenchenskem sejmu so svoj čas razstavili kar 79 kosov njegovih izdelkov in nobeden od teh se ni vrnil nazaj domov, kajti Nemci so jih kar razgrabili.

Stari, od kapi prizadeti France Koželj je svojega sina z veliko muko, a neizmerno vztrajnostjo vendarle spravil h kruhu. Tako se mu tudi na starost ni treba bati, da bi mu bilo na samotni Revi pozimi dolgčas. France svoje znanje rad deli tudi z drugimi. Svojčas je hodil celo na šole in učil mladino svojih večšin. Zdaj za to nima več potrpljenja, če ga pa povabijo na kako prireditev, se še rad odzove. Tudi za televizijo so ga že snemali. Rad pa bi svoje znanje prenesel tudi na vnuke, saj bi jim lahko vse lepo razložil, ne kot njegov oče, ki se je z njim trudil s svojim: "Nja, nja!" Zaenkrat, ugotavlja France, še ne kažejo veselja za to. Tudi prisiljeni niso, saj na Revi ni več take reve. Francetov oče je vedel, da je reva neznanje, zato se je s svojim sinom tako trudil.

TONE JAKŠE

NAGRADA V DUPLJE IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 40. nagradne križanke izbral BOGOMIRO RAVNIKAR iz Dupelj in MARIJO VESEL iz Novega mesta. Ravnikarjevi je pripadla denarna nagrada 2.000 tolarjev, Veselova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagradjenkama čestitam. Dobitnico denarne nagrade prosimo, naj nam čimprej sporoči svojo enotno matično številko (EMSO) in številko ali tekočega računa ali žiro računa ali hranilne knjižice, da ji bomo nagrado lahko kar najhitreje nakazali.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 2. novembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 42! Ovojnico brez poštnice znamke lahko osebno oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo, kjer ima uredništvo svoje prostore.

REŠITEV 40. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 40. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PTA, INTKA, ROM, CARAR, ETAPA, ALA, TATE, ŠPIK, VOLITEV, KA, ROK, ETIMON, ZLAT, GIRICA, RIZLING, KALAN, ALPINUM, ERATO, SLINA, ALT, VOH, TESAR, NBA, IST.

nagradna križanka 42

	ZNAK ZA VOLT	ZANESE- NJAK, SANJAČ	DOGODEK S ŠKODLJIVIMI POSLEDI- CAMI	ZBOR OSMIH PEVCEV	DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	DOMIČELJ TOMAŽ	MITOLOŠKO RIMSKO PODZEMLJE	NAPRAVA ZA PRIPRA- VO PREPE- CENCA	ZAKLJUČEK TOKA REKE	PRESTOLNI- CA EGIPTA	
					KONTAKT SODNI ZBOR						
	GROZDNI SLADKOR										
	SEVERNO- ITALIJAN, RODOVINA				IND. BO- GINJA, MATI KOZMOSA VONJ						
BORIŠČE							MLEČNI IZDELEK	SINOVA ZENA			
ST. RIM. NAJVIŠJI FINANČNI URADNIK											
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	GORENJSKO SMUČAR- SKO SREDIŠČE	Z OPLIEM PRIPRAV- LJENO ZDRAVILO	DEL LJUBLJANE KRINKA		PARTIJČ ZAČETNIK NAJSTAR. RUSKE DINASTIJE		NEMŠKA DENARNA ENOTA RUSKO MESTO			MUSLIMAN- SKA VERSKA KNJIGA	DREVORED
BICKLIST											
SNEŽNI ZAMET					DRŽAVA V ZDA BATIC STOJAN				PIVO NADAV		
KRČMAR				OZEK PROVIZORI- ČEN MOST RIMSKA DVE			LEVI PRI- TOK RENA V SVIČI KEM. SIMB. ZA RADON				
FR. KEMIK, USTANOVITELJ MOD. AKADEMIJE (ANTOINE- LAURENT)									PARADIŽ		
ZNAMKA OSEBNIH RAČUNALNI- KOV					KONEC LADJE				ZENSKO IME		

prgišče misli

Hudobni ljudje delajo hude čase.

Slovenski pregovor

Če se celotno antiklerikalno in antistalinistično slovenstvo ne bo angažiralo v boju zoper vse oblike totalitarizma, potem bomo Slovenci čedalje bolj drseli v bližino azijsko afriških družb, med katerimi so tudi take, kjer se niti suženjstvo ni ukinjeno.

T. KERMAUNER

Obstajati brez svetovnega nazora ne pomeni ničesar drugega kot žalobno, skromno in samoljubno vegetiranje.

B. ŠTIH

zdravnik razlaga 1

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda:

Hoja za zdravje

Kaj je hoja? To ni samo način za potovanje iz enega kraja v drugega, ko ni avtomobila, avtobusa, vlaka ali dvigala, je več, način, da z gibanjem dosežemo boljše zdravje. S hojo si oblikujemo vitko postavo, za katero smo pripravljene celo stradati. Tako pokurimo maščobo, ne da bi oslabili mišičje in telo oropali bistveno pomembnih hranil. Živahna hoja je tudi aerobna vaja, ki trenira srce, pljuča in mišice. Tako so na obremenitve boljše pripravljene oziroma za enako delo porabijo manj kisika. Hoja krepi kosti in ščiti predvsem ženske pred zrahlanjem kosti ali kot strokovno pravimo, osteoporozo, ki rada napade v poznejših letih. Redna hoja pomaga pri ohranjanju pravilnega delovanja prebavil, priporočajo pa jo strokovnjaki tudi kot zdravilo proti depresivnosti in za boljše počutje.

Dragi bralci! Vas je teorija, da brez trpljenja ne morete pridobiti boljše kondicije, pognala nazaj v naslonjač? Se sprašujete, zakaj mora biti tisto, kar naj bi vam koristilo, tako neudobno in neprijetno? Zberite pogum! Strokovnjaki namreč poudarjajo, da že zmerna hoja krepi zdravje in telesne zmogljivosti. Kaj boste izbrali: naslanjač ali hojo?

Hoja ne zahteva veliko strokovnosti, tehnike in vrhunskih sposobnosti. Je zgolj postavljanje ene noge pred drugo. Hoja je tudi poceni, ne zahteva posebne opreme, le par dobrih čevljev ali copat, primerna je za vsak čas. Pešačimo lahko zjutraj ali zvečer, ko gremo na delo ali z dela, celo med odmorom. Hodimo lahko sami, z družino ali prijatelji in sodelavci. Hoja je dovolj intenzivna, da si z njo krepimo zdravje, in nikoli ni tako nasilna, da bi preobremenjevala sklepe. Zato je primerna za ljudi vseh starosti in različnih zmogljivosti.

Gibalno dejavnost, ki traja vse življenje, povezujejo z dolgo vrsto zdravju koristnih učinkov. Med njimi so zaščita pred boleznijo srčnih žil, pomoč pri uravnavanju povišanega krvnega pritiska, krepitev kosti, lajšanje prebave in zaščita proti drugim boleznim. S hojo pomagamo zdraviti posledice srčne bolezni, bolezni dihal in artritisa. Predvsem pa hoja oziroma dejaven življenjski slog resnično podaljšuje življenje in zavira staranje.

Hoja za nadziranje telesne teže

V prizadevanju za vitkost in zdrav videz mnogi dobesedno stradajo in se nato spet znajdejo v začaranem krogu debelosti. Hitro hujšanje brez telesnih naporov vzame telo poleg maščobe tudi nepotrebno vodo in mišičje. In kako stopiti iz tega kroga? Potrebne so korenite spremembe prehranjevalnih navad in telesnih aktivnosti, ki morajo trajati vse življenje. Odvečne teže za trajno ne izgubimo kar čez noč, ampak moramo za to skrbeti vse življenje. Redna vadba s skrbno oblikovanim režimom prehranjevanja izboljša kondicijo in pomaga k vitkemu videzu, saj

odstranjuje maščobo s tistih delov telesa, kjer je je največ: z bokov, stegen, zadnjice in trebuha. Kot dolgotrajno ritmično delo hoja ohranja in celo gradi mišice. Čim več mišičja ima telo, tem intenzivnejša je njegova presnova, tudi ko počiva. Raziskave so pokazale, da se je tek (apetit) pri ljudeh, ki so postali bolj dejavni, zmanjšal.

Ljudje, ki postanejo bolj aktivni, spontano izbirajo bolj zdravo hrano z manj nasičenih maščob in manjšo kalorično vrednostjo. Pomemben koristen stranski učinek hoje je tudi manjše tveganje srčnih bolezni.

Koliko kalorij pokurimo s hojo?

V povprečju odrasla oseba porabi približno 50 kalorij na kilometer. Tako postopno izgubljanje odvečne maščobe je daleč od objulj hitrih shujševalnih ukrepov. Zlasti ljudje, ki so ves čas tekmovalno nastrojani, nočejo razumeti postopnosti. Če ste telesno slabo pripravljene ali pretežki, morate začeti počasi.

Ne hodite v prehitrem ritmu. Kajti izčrpali se boste in izgubili pogum, grozile vam bodo tudi poškodbe. V začetku naj bo vaš cilj, da hodite čim dlje! Hitrost naj vas ne skrbi.

Zaradi telesne presnove boste porabili več kalorij, če boste ohranili zmeren tempo čim dlje in na čim daljši razdalji. Ko pa bodo vaše zmogljivosti narasle, boste lahko zvečali tudi intenzivnost hoje. Če vas bo vodila pot preko gričevnatega terena, boste shujšali še lažje.

zanimivosti iz sveta

Pošast iz Rostova

Pošast iz Rostova, ukrajinski Jack Razparač, tako so novinarji nazvali Andreja Čikatila, ki ga je prejšnji teden sodišče obsodilo na smrt. Dokazali so mu zverinske umore 53 ljudi, predvsem žensk in mladoletnic. Zločinec se je med sojenjem obnašal predrzno in hladnokrvno, ni pokazal niti trahice kesanja. Javnega tožila je celo zasmehoval, da je amater, ker mu ne more dokazati več umorov, in zatrjeval, da je spravljal na oni svet 71 ljudi. Pri opisovanju storjenih grozodejstev je bil tako podroben, da je nekaterim poslušalcem postalo slabo in so omedleli. Kako tudi ne, zločinec je svoje mladoletne žrtve naprej mučil, jih spolno zlorabil, nato pa umiril in dele njihovih teles požrl. Gnusnih dejanj se je loteval iz spolnih nagibov, ker je postal impotenten, spolna nezmožnost pa ga je minila le ob mučenju in moritvi.

56-letni Andrej Čikatilo, nekdanji učitelj ruščine in komercialist, se je dolgo izmikal roki pravice, ker je bil na videz normalen človek, poročen in oče treh otrok. Prvi umor je zagrešil leta 1978, ko je ubil neko mladoletnico, potem pa ga je zla strast gnala v nove in nove umore, vse dokler ga niso odkrili in zaprli. Lani so ga po prvem zaslišanju celo izpustili, ker se je obnašal popolnoma mirno.

Ognjeniki in ozon

Pred kratkim smo izvedeli za zelo slabo novico. Ozonska luknja nad Antarktiko se je ponovno zelo povečala in je zdaj že večja kot severnoameriška celina.

Poglavitni krivec za propadanje ozona, ki ščiti vse živo na Zemlji pred škodljivimi ultravijoličnimi žarki, je CFC, klorofluorogljik, ki ga uporabljajo v hladilnikih, klimatskih napravah in pri proizvodnji plastičnih pen. Glavni krivec za propadanje ozonske plasti je potemtakem človek sam, zato so v svetu že začeli postopoma ukinjati proizvodnjo sporne snovi. Toda najnovejšo poročilo v reviji Nature opozarja, da morda to ne bo kaj dosti pomagalo, če ne bo na pomoč priskočila narava sama. Ozon namreč uničujejo tudi ognjeniki.

Za lansko leto so strokovnjaki pričakovali zelo umirjeno tanjšanje ozonske plasti, vendar so jih dejstva močno presenetila, saj je prišlo do močnega propadanja ozona. Ni bilo treba veliko razmišljati, da so odkrili vzrok. Lani je prišlo do več zelo močnih ognjeniških izbruhov, predvsem vulkanov Hudson v Čilu Pinatube na Filipinih. Pri vulkanskih izbruhih pridejo v ozračje ogromne količine prahu, ki se skupaj z ledeni-

mi kristali dvigne v velike višine in tu ustvari razmere, ki so ugodne za tiste kemične procese, ki razkrajajo ozon.

Na našo nesrečo torej ne uničuje ozona samo industrija, marveč tudi ognjeniki, kar bo seveda neprimerno težje spraviti pod nadzor.

Drago slavlje

Najbogatejši človek na svetu, brunciški sultan Hassanal Bolkiah, za katerega finančni strokovnjaki trdijo, da ima premoženje, vredno 37 milijard dolarjev, je pred kratkim praznoval 46. rojstni dan in 25-letnico vladanja. Kot se za denarnega mogotca spodobi, si je privoščil razkošno praznovanje. Dvodnevno praznovanje je stalo okroglih 60 milijonov dolarjev.

Tako veliko vsoto denarja je pravzaprav težko zapraviti za praznovanje, a brunciški mogotec je to nekako zmožel. Privoščil si je paradni spreved skozi glavno mesto svoje male države v posebej za ta namen izdelani slavnostni kočiji, vredni milijon dolarjev, vlekli pa je niso konji, temveč 50 krepkih državljanzov. Na slavnostni banket je povabil 5000 gostov iz vsega sveta, zanje so nakupili nove luksuzne avtomobile (sultan sam ima med drugim 153 rolsrojev) in zgradili razkošne apartmaje.

Led iz pradavnin

Zemljsko ozračje se počasi ogreva. Posledice globalnega ogrevanja so nepredvidljive, gotovo pa ne bodo prijazne ljudem, na kar opozarjajo vremenske katastrofe, ki jim je svet priča v zadnjih letih, od velikih suš do katastrofalnih poplav in izjemno močnih orkanskih viharjev. Se nam obeta svetovna katastrofa ali pa se bo nevarnost le unesla? Odgovor na to vprašanje iščejo strokovnjaki tudi v preteklosti, pri tem pa jim pomagajo vzorci večnega ledu, ki so ga izvrtali na Grenlandiji.

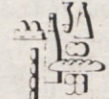
Evropski in ameriški znanstveniki so na Grenlandiji izvrtali doslej najstarejše vzorce ledu. Iz vrtin so potegnili led, ki se je tvoril pred 200 tisoč leti. Analize teh vzorcev bodo dale doslej najbolj natančne podatke o vremenskih spremembah skozi stotisočletja, in to leto za leto, v nekaterih primerih celo za vsak letni čas posebej. Iz vzorcev prastarega ledu bodo ugotovili moč vetrov, sestavo ozračja, vlažnost in podobne reči, ki bodo pomagale strokovnjakom oblikovati za nas tako važen odgovor, ali prihaja do globalnega ogrevanja ne glede na človekovo dejavnost, da gre torej za ciklični naravni pojav, ali pa je vremensko kuhinjo Zemlje spravljal v nered človek sam. Če je tako, potem bo moralo človeštvo nevarno dogajanje tudi zaustaviti, in to prej, kot bo prepozno.

K praktični KRIŽ A Z

Kravata

Modni simbol nove mode je Marlene Dietrich v svojih znamenitih moških oblekah. Četudi hlače zamenja krilo, delujejo moško strogo. Za to na teh oblekah letos najbolj skrbijo tipične italijanske gangsterske črte. To modno sezono pa je v svet ženske mode na velika vrata spet vstopila tudi kravata, ki se k moškim oblekam iz tridesetih let za ženske, pa ne le k njim, seveda odlično poda. Kravata je lahko narejena iz svile ali pletiva, lahko se zlato ali biserno sivo blešči, kot da smo namenjene v zabavišče. Lahko je okrašena z briljanti ali kakšnimi manj zlahtnimi kamenčki. Lahko se tudi spremeni v metuljčka. Kravata se nosi tako čez dan kot zvečer, vendar brez tipične moške "zapetosti" oziroma trdote.

Še o jajcih

Priporočljivo je, da jajca vzamete iz hladilnika nekaj ur pred uporabo, da se segrejejo na sobno temperaturo. Tako boste lahko iz beljakov stepili trši sneg, če pa jih boste kuhali, v vroči vodi ne bodo počila. Če ne veste, ali so jajca sveža ali pokvarjena, jih dajte v skledo s slano vodo. Sveža jajca bodo takoj potonila na dno, pokvarjena pa bodo plavala. Ako niste prepričani, ali je jajce surovo ali kuhano, ga na trdi površini kot vrtavo zasučite okoli njegove vzdolžne osi: surovo jajce se bo vrtele neenakomerno, trdo kuhano pa enakomerno. Sicer pa bodo umešana jajca bolj rahla, če jih zmešate z malo mineralne vode, v vroči juhi ali omaki pa se ne bodo sesirila, če boste ločeno vmešali rumenjake in beljake.

Zrezki s kuminovim krompirjem

Potrebujemo 800 g krompirja, 80 g masla ali margarine, sol, poper, 1 žlica kumine, 4 svinjske zrezke, sladko papriko, 20 g moke, 1/8 l mesne juhe, 3 žlice smetane, 1 žlica zelenih poprovih zrn. Skuhamo krompir v oljčah, ga prelijemo s hladno vodo, olupimo in narežemo na rezine. V veliki ponvi segrejejo 40 g masla ali margarine in na njej popečemo krompir. Začimo ga s soljo, poprom in kumino. V drugi ponvi po obeh straneh popečemo na preostali maščobi s soljo, poprom in sladko papriko natre zrezke in jih damo na toplo. Moko zamešamo v osnovo, zalijemo z juho in smetano ter počasi kuhamo 5 minut. Začimo s soljo in zelenim poprom. Zrezke naložimo na krožnike, jih obložimo s krompirjem in prelijemo z omako. Zraven ponudimo vloženo ali presno solato iz rdeče pese.

Izpraznimo okna in balkone!

Pred zmrzaljo moramo pravočasno pospraviti tudi vse balkonske in okenske rastline, kot so fukcije, pelargonije, bršljanke in druge. Vse te rastline očistimo suhih listov in jih prestavimo v svetel, nekuren prostor. Čim temnejši prostor je, tem bolj hladno mora biti, da s tem prisilimo rastline k mirovanju. Temu primerno jih tudi zalivamo. Poškropimo in zalijemo jih z dithanom, antracolum ali previcurjem, da jih obvarujemo pred glivičnimi boleznimi. V zaprtih prostorih bo tudi zelo nadležna bela mušica ali ščitasta uš, zato zanje poskrbimo že prej, predno se preveč razmnoži. Na to uš deluje zelo veliko pripravkov, le pogosto in izmenično jih moramo uporabljati, svetuje Martin Župančič, vrtnar iz Birčne vasi.

Brezskrbneje na tuje

Slovenski vozniki, ki so se od osamosvojitve sem podajali z avtomobili na tuje, so imeli svoj čas težave z zelenimi karticami. Te težave so zdaj v glavnem odstranjene, voznikom pa so za brezskrbnejšo vožnjo v tujini od zdaj na voljo tudi tako imenovane rumene knjižice ali kreditna pisma, s katerimi bodo v primeru potrebe lahko poravnali nepredvidene stroške: prevoz poškodovanega ali pokvarjenega vozila v Slovenijo, nastanitev v hotelu, prevoz potnikov, pravne nasvete, plačilo kazni za prometne prekrške in podobno. Skupna kreditna vrednost kuponov rumene knjižice v različni vrednosti za različne namene znaša 2.600 švicarskih frankov, člani AMZS pa jo po podpisani pogodbi med AMZS in Mednarodno organizacijo za turizem AIT že lahko kupijo za 2.730 tolarjev.

ZA ŠEGAVO PITJE - V času trgatve se spomnimo na različne načine uživanja vina, tudi na tiste šegave, ko več vina steče mimo kot v grlo. V take namene so služili bilikumi, varljive posode različnih oblik in izdelav. Ponavadi so bili na njih šaljivi napisi. Bilikum, ki ga hrani Posavski muzej v Brežicah, je sestavljen iz treh vrčkov, povezanih med seboj s tremi pari prekrizanih kaneliranih ročk, okrašenih z modrimi in rdečimi cvetnimi girlandami, ustja pa imajo moder, t.i. dunajski rob. Na vsakem vrčku je napisano ime enega od bratov iz stare krapinske legende, kar daje vrčkom skupno ime Čeh-Leh-Meh. Bilikum je izdelala krapinska tovarna keramike v drugi polovici 19. stol. (Pripravila kustodinja za etnologijo v Posavskem muzeju Ivana Počkar)

IX TUDINOVH KAPISKOV

Vse nosijo le v glavi - Ljudje ne znajo brati in pisati, zato smatrajo vse pismene ljudi, vse uradne spise za goljufne. Kedar dalj časa kaj delajo ali vozijo, si zapišejo malokedaj sami in se nazadnje zvravajo z gospodarji za plačo, hote dobiti več, kakor jim gre. Kar si gospodar zapisuje, ne dajo veljati, čeravno sami nič zapisanega nimajo. Vse nosijo le v glavi, iz pozabljivosti ali goljufnosti potem stavijo prenapete zahteve in razglašajo za goljufe pošenjake, ki imajo natančno in vestno do zadnjega krajcarja zapisane vse račune. Človek izgubi pri njih kaj lahko na tak način dobro ime, zato je najbolje, če se da, da nima z njimi nič opraviti.

Rak birokratstva in meškutarjenje - Dokler je človek le še avskultant in lep in mlad, nadepon, morda celo bogat, imajo z njim sto obzirov - življenje mu teče lahko, brez težkih nepriklj, poglavar ga ne oblaaga preveč z delom, ga celo hvali in priporoča, posebno če ima moživne hčere. Vse drugače je kedar človeka ujamejo v stalno službo - potem jame še le žuliti ga strašni in od dne do dne teži jarem rak birokratstva. Zdaj z bogom domoljubje, kajti je uradništvo tista kasta, ktere namen in poklic je germanizacija - delaj otroke, pij, pretepaj se, obnašaj ko cigan, samo da nemškutaris - vsi drugi grehi bodo ti za to edino zaslugo odpuščeni. očitno pa se pokaže Kranjec, kedar se sebičnost njegova ujema s krščanskimi nauki in bi se trebalo premagovati - takrat poslušal bo naš rojak skoraj vselej glas sebičnosti, ne pa glsu vesti in prave moralnosti.

Dan državnosti Republike Slovenije, 25. junij, ki smo ga letos praznovali prvič, je postal eden najpomembnejših zgodovinskih mejnikov na naši poti v prihodnost. Tega dne se je Slovincem, doma in raztepenim po svetu (različnih političnih prepričanj, življenjskih izkušenj, veroizpovedi), uresničila večstoletna težnja: odtlej živimo v samostojni, suvereni, mednarodno priznani, demokratični Republiki Sloveniji, v "pravni in socialni državi", kot piše v naši novi ustavi.

Dan državnosti smo Slovenci doživeli in počastili kot uresničitev davne želje, neuklonljivega hrepenenja, da bi na svoji zemlji postali svoji gospodarji. Ta naš večni sen je v nas tlel ali vzkipeval v upornišvo že vse od davnih časov Samove Karantanije prek srednjeveških kmečkih puntov, vseljidskih rodobjubnih taborov v Levstikovih časih pa Maistrovje osvoboditve Maribora in severovzhodne Štajerske do priključitve Slovenskega primorja k matični domovini po drugi svetovni vojni.

Zgodovina je hotela, da smo svojo samostojnost in mednarodno priznanje dosegli prav v času jubilejnih praznovanj podobnih odločilnih dejanj v naši zgodovini pred 50 leti: rojstva OF in vstaje proti okupatorju v letu 1941, ustanovitve prvih slovenskih brigad - prve rodoljubne, resnično slovenske ljudske vojske - v letu 1942.

Zato Slovenci razglasitve samostojnosti, suverenosti Republike Slovenije nismo doživljali kot njeno rojstvo, temveč kot njen dokončni krst. V letih 1941 - 1945 smo že imeli, že doživeli

VAŠA ZGODBA

T.Š.:

Na vrhu Triglava

Med poletnimi počitnicami sem se s prijatelji odpravila na Triglav. Vabil nas je kot simbol višine, moči in odpora. Oprtali smo si nahrbtnike in odšli na pot, polni pričakovanj in željni novih doživetij. Zgodaj zjutraj smo se odpeljali v Kranj, nato pa smo z avtobusom nadaljevali pot do Mojstrane. Vreme je bilo prekrasno, sonce je že zgodaj obsijalo pokrajino, kipečo od življenja.

Od Mojstrane do doline Vrat je dolga pot. Imeli smo dve možnosti: peš ali "na štop". Odločili smo se za drugo in na srečo naleteli na prijaznega šoferja, ki nas je pripeljal do doline Vrat, nato pa se je začel vzpon. Mislili smo, da bomo osamljeni v visokogorskem svetu, toda zmotili smo se. "Zdravo! Srečno!" so odmevali pozdravi razposajenih planincev, ki so se vračali s Triglava. Zagrizli smo se v skalovje, a kaj hitro opešali. Sonce je pripekalo, potne srage so se risale na obrazih, ramena in pleča so nas pekla od nahrbtnikov. Do Kredarice je bilo pet ur hoje in naše zaloge osvežilnih pijač so kmalu pošle, zato smo komaj čakali, da najdemo studenček. Počitki so bili vse pogostejši. Toda popustili nismo. Ob petih smo končno prispeli do kočice na Kredarici. Triglav je bil

čisto blizu in vedeli smo, da ga bomo naslednji dan dosegli. Ko smo se okrepčali s planinskim čajem, smo se vrgli na postelje in v trenutku od izčrpanosti zaspali.

Naslednji dan smo zgodaj stopili na plano. Pričakalo nas je mrzlo planinsko jutro z vetrom. Neprijetne občutke je pregnal pogled na Triglav, ki se je, ožarjen od vzhajajočega sonca, bohotil pod nebesno modrino. Nismo se mogli nagledati prekrasnega sončnega vzhoda nad triglavskim skalovjem.

Dobra ura hoje nas je ločila od gorskega mogotca. Bili smo naspani in spočiti, zato pot ni bila težka, le malce nevarna. Kolena so se nam šibila od strahu, če smo pogledali v brezna. Kljub vsem nadlogam smo le prišli na vrh. Posedli smo okrog Aljaževega stolpa zadovoljni, da smo dosegli cilj. Pozabili smo na bolečine v nogah, mamila nas je lepota triglavskega pogorja. Med modrino neba in skalovjem gora smo se počutili prerajeni in lahki kot metulji.

Tam na vrhu Triglava sem pomislila, da je naše življenje podobno hoji na goro. Da dosežes vrh, moraš premagati predvsem samega sebe, zato nas gora prevzga v boljše ljudi.

Pepca Puš:

Kako je pes kuhal žganje

V naši stari hiši sta sosed in moj sin kuhala žganje. Blizu hiše je tudi gospodarsko poslopje, kjer imam kokoši in zajce. Malo pred polnočjo sta končala žganjekuho in odšla na počitek, jaz pa sem, stara in pozabljiva kot sem, šla za vsak primer še pogledat, če sem zaprla kokošnjak.

Ko sem prišla do stare hiše, sem zaslišala ropotanje. Bila sem malo prestrašena, a sem le vzela ključ in šla gledat, kaj se dogaja. Ko sem odprla vrata, je naš pes skočil ven, kot bi ga ustrelili s topa. Ogledala sem si, kaj je počel in hitro opazila, da je žival pojedla meso in kruh s krožnikov, samo

ribja konzerva je ostala, ker je ni znal odpreti. Če ne bi prišla, bi bilo še mnogo hušje. Morda bi žival, ko bi iskala izhod, razbila tudi televizor in steklenice, napolnjene z žganjem.

Drugo jutro je tudi sosed videl razdejanje. Ko sem mu povedala, kdo ga je povzročil, ni mogel verjeti. Bil je prepričan, da je psa privezal, in tudi sin je menil tako, zato tudi on ni pogledal, ali je pes privezan. Kdaj je žival prišla v staro hišo, pa ni nihče opazil. Zaradi moje skrbi se je vse kolikor toliko dober končalo. Pes je "kuhal" žganje eno uro, pojedel je pa za cel dan.

KNJIŽNA POLICA

Večerna sonata

V zbirki Sledi, ki so jo pri Mladinski knjigi pred šestimi leti zasnovali kot zbir avtorskih besedil, ki naj zajemajo

snoy bodisi iz avtorjevih otroških in mladostnih spominov bodisi iz naše skupne kulturne dediščine, dopolnjujoč literarno spominsko tkivo z dokumentarnim, zgodovinskim in mitološkim, je te dni izšla knjiga VEČERNA SONATA, ki je kot urezana po tej uredniški zasnovi.

Gre za spomine z Dunaja, Pariza in Ljubljane od 1902. do 1933. leta violinistke in glasbene pedagoginje Vide Jeraj-Hribarjeve, ki je letos dopolnila 90 let starosti. Po njenem pripovedovanju jih je zapisal Marjan Kovačević.

Spomini so zanimivi in dragoceni predvsem zaradi številnih znanih osebnosti iz kulturnega kroga, ki jih je avtorica srečala in spoznala v svojem otroštvu in mladostnih letih. Najprej sta to seveda njena starša, oba znana slovenska kulturna delavca: mati Vida je bila znana pesnica, oče Karel pa violinist, glasbeni pedagog in prenovitelj Slovenske filharmonije. Avtorica je tako na Dunaju, kjer je Jerajeva družina najprej živela, kot tudi kasneje v Ljubljani, kamor so se po nastanku Jugoslavije kot zavedni Slovenci preselili, in v Parizu, kjer je študirala violino, srečala in spoznala mnoge slavne osebnosti. Kot otrok je na Dunaju drugovala z Ivanom Cankarjem, ki ji je pripovedoval zgodbe in ji risal slike, celo oblekico za punčko ji je sešil, reden gost v družini je bil tudi dr. Ivan Prijatelj. V novi domovini je spoznala in se poročila s filozofom Mirkom Hribarjem, srečala pa se je še z mnogimi znanimi osebnostmi, od slikarja Kosa do skladatelja Škerjanca.

Knjiga je vsebinsko razdeljena na tri sklope: na samo spominsko pripoved, ki se členi na dunajsko, ljubljansko, pariško in ponovno ljubljansko obdobje, drugi sklop je album slik iz preteklih in sedanjih časov, tretji sklop pa so dokumenti, med katerimi so še posebej zanimivi zapisi njenega očeta o slavnih sodobnikih v Dodatkih. V celoti je knjiga, četudi ne obsežna, dragoceno branje, in to ne samo za mlajše rodove, katerim je prvenstveno namenjena kot avtoričino sporočilo, da je vredno živeti in življenje ljubiti.

MILAN MARKELJ

Mit in resničnost

Tržaški pesnik Marko Kravos je pred kratkim slavil izid svoje enajste pesniške knjige OBZORJE IN SLED. Pesmi v njej so razporejene v pet ciklov: Jazonova sled, Triptih, Pesmi desetnice, S ptičje perspektive in Lipov bog. Tudi tokrat prepoznamo avtorjev značilni lirsko-epski slog in mediteranskega duha, in to z vso njegovo prostorsko in časovno širino. Pesnika zanima eksistencialno bistvo človeštva, ves je predan iskanju identitete posameznika in naroda. V ta vprašanja vrta s temami iz preteklosti, iz davne zgodovine - tja do antike in še starejših časov. Kar naprej se mu vzpostavljajo relacije med mitom in resničnostjo in na njih se sooča z vprašanji izkoreninjenosti sodobnega človeka.

Zgodba te Kravosove zbirke je pomenljivo zaznamovana z uvodno pesnitvijo Jazonova sled, z malo pesniško fresko o mitološkem junaku, predvsem o silni sli odkrivanja neznanega in o spoznanju, da se tveganje vedno izplača, čeprav ni vselej kronano z zmago. In glede tega se vse do danes ni nič spremenilo: svet je isti, kot je bil nekoč, in človeka žene pragon ali kaj še vedno tako silno na poti neznanega, neodkritega, kot ga je gnalo nekoč. Tudi grenke izkušnje so znane že iz preteklosti. "Pohlep smo sejali, lakoto želi, z orožjem pogum kazali, s cigareto svobodno kadili, pred sabo v lastno smrt bežali." Iskrive misli, ki jih je v zbirki vse polno, pa postanejo tudi satirične, celo ironične, morebiti najizraziteje povedane v pesmi Slovenska lipa, pod katero "vsako prase iz rodoljubja rase". A pesnik, "ponižno prijazen", tudi zapiše: "Grem jaz tako s sprehajalnim korakom skozi vse to... Brez skrbi, vračam pošteno - šest ur pred smrtjo pridem preganjat samoto!"

IVAN ZORAN

telegrami

- Društvo 2000 je izdalo knjigo esejev o sreči in duši OD BLAZNOSTI DO BLAGOSLOVA Boštjana M. Zupančiča.

- Pri založbi Karantanija je izšla knjiga Z ARGENTINSKIMI SLOVENCMI Marka Jensterleta.

- Slovenska kulturna akcija je izdala trilogijo Tarasa Kermaunerja SLOVENSKE KUČEŽ V ARGENTINI.

- Cankarjeva založba je v sodelovanju z Ministrstvom za informiranje izdala informativno knjigo ODKRIJTE SLOVENIJO v petih svetovnih jezikih.

- Pomurska založba je izdala dve monografiji: Marjana Zadnikarja o gotski cerkvi sv. Martina v Marjancih in Janeza Hoeflerja in Janeza Balaziča o srednjeveškem slikarju Janezu Akvili.

Vinko Blatnik: Rojstvo in vzpon samostojne Slovenije

svojo državnost. Imeli smo vse "attribute", potrebne za njeno mednarodno priznanje, lastno osvobodeno ozemlje, svojo vojsko, svoj denar, svobodne volitve, svojo ustavodajno skupščino (zbor 572 neposredno izvoljenih odposlancev slovenskega naroda prve dni oktobra leta 1943 v Kočevju). Tik pred koncem 2. svetovne vojne, 5. maja 1945, smo v Ajdovščini dobili tudi prvo ljudsko vlado suverena slovenskega naroda. Sestavni del praznovanja slovenske državnosti so torej takšni zgodovinski dogodki, kot je 27. april 1941 ali rojstvo prvih slovenskih brigad spomladi pred 50 leti.

Resnične samostojnosti slovenski narod ne bo mogel doseči čez noč, samo z enkratno politično odločitvijo - z osamosvojitvijo, ocepitvijo od nekdanje SFRJ - temveč predvsem z bistveno okrepitvijo politične samozavesti, gospodarske uspešnosti in učinkovitosti naših državnih ustanov.

Najtežje naloge nas zdaj zato čakajo v gospodarstvu, kjer že stoletja trpimo krivice.

Najprej na Dunaj, potem v Beograd

Posebej nas je prizadela krivična socialna politika Avstro-Ogrske ob koncu prejšnjega

stoletja: ta je v letih 1890-1915 potisnila v izseljenstvo četrtino Slovencev z naših etničnih ozemelj, drugim trem četrtinam pa z lakoto in siromaštvom ubila vsakega drugega otroka, preden je utegnil odrasti. Desetletje po prvi vojni in dve po drugi so edina obdobja gospodarskega razvoja Slovenije v tem stoletju.

V vsem ostalem času pa so se monarhije Habsburžanov, kraljevina Karadjordjevičev po letu 1931 in srbska federacija po letu 1975 na Slovenskem uveljavljale kot vladavine roparske ekonomije, katere sledi se izražajo tako v sedanji nerazvitosti Slovenije (v primerjavi z Evropo) kot v usmerjenosti transportnih poti, po katerih je na tuje odtekalo naše narodno bogastvo.

Če je Prešeren še pisal, da se poti vodijo v Rim, je mislil predvsem na duhovno razsežnost: v materialni so vse slovenske poti najprej vodile na Dunaj, zadnjih sedemdeset let pa v federalni Beograd. To pa pomeni, da se - odkar je Slovenija postala samostojna, mednarodno priznana država, ne bomo več mogli izgovarjati, da so drugi krivi za vse naše stiske in tegobe.

Opreti se bomo morali na lastne moči in znanje, če želimo v prihodnje živeti bolje, kot smo doslej. Zato pa se moramo najprej vprašati,

kakšen je naš dom in ali znamo pometati tudi pred svojim pragom, ne le pred tujimi, kolikšna je naša gospodarska moč, ki je v sodobnem svetu glavna opora politični veljavi slehernega naroda, kje vse imamo še možnosti za enakovredno vključitev Slovenije v razvito Evropo in svet.

Kaj povedo številke?

Gledano strogo statistično, to je v primerjavi s statistiko evropskih (in drugih) držav, sodi Slovenija med majhne in tudi med manj razvite države stare celine, s katero se ponavadi primerjamo. Njena velikost (20.256 kvadratnih kilometrov) in število prebivalcev (1.974.839 po zadnjem popisu) ustrežata denimo površini polovice Švice, Danske ali Belgije, po številu prebivalcev pa tretjini prebivalstva teh držav oziroma četrtini avstrijskega prebivalstva - čeprav po gostoti naseljenosti zaostanek ni velik.

Prebivalstvo Slovenije je med nacionalno zelo homogenimi, saj je devet desetih prebivalstva domačega (slovenskega), medtem ko so pripadniki drugih narodnosti odstotkovno enakomerno razporejeni (le z majhnim odstopanjem Hrvatov in Srbov). Očitki, da je Slovenija "stara" oziroma da število njenega prebivalstva upada, v glavnem ne držijo. Š triodstotnim naravnim prirastkom sodi med povsem normalne in manj kritične kot denimo Avstrija in Italija z "ničelnim" prirastkom oziroma - drugi ekstrem - pacifiške države z izjemno velikimi prirastki.

Premagali mraz, dež in Celjane

Podvig novomeške najsterice v Celju: Publikum—Studio D 0:1 — V nedeljo v Portovaldu družinski obračun Oblakovih — Avtobumu ne gre

CELJE, KOČEVJE — Tisti, ki so navzlic mrazu, vetru ter močnemu dežju s snegom v nedeljo popoldne obiskali igrišče na Skalni kleti v Celju, so imeli kaj videti. Enajsterici Publikuma in Studia D sta namreč tudi v domačem nemožnih pogojih za igro prikazali letos v Celju najboljšo nogometno predstavo, obe pa ekipi pa sta navdušili z borbenostjo, kot jo je na naših igriščih redko videti. Novomeščani tako ostajajo pri vrhu lestvice, po imenitni rezultatski beri v zadnjih kolih pa je na dlani, da Gugolj z ekipo radijcev meri v Evropo.

Junak nedeljske tekme je bil Gordan Mohor, domače napadalce je spravljal v obup in potrdil, da je danes prvi vratar v Sloveniji. Sicer pa pohvale za celjski točki zaslužijo vsi, zmagala Novomeščani pa bi lahko bila še večja. Že v prvem polčasu so imenitne prilike zamudili Oblak, Primc in Bracovič, v drugem polčasu pa so radijci celo dosegli dva zadetka, a je oba šentiljski sodnik Zohar razveljavil. Prvega upravičeno, kajti Juršič je bil ob strelu v mrežo v nedovoljenem položaju, veliko vroče krvi pa je povzročila njegova odločitev v predzadnji minuti tekme. Martinovič je lepo prodrl po desni strani in žogo podal pred celjska vrata, kjer je Kosič po strelu z glavo zatresel Stankovičovo mrežo. Sodnik je Celjanom pokazal, da morajo igro začeti s sredine igrišča, potem pa po protestih domačih igralcev in posvetovanju s stranskim sodnikom zadetek razveljavil. Ne glede na to sta točki ostali Novomeščanom, ki so tako potrdili peto mesto na lestvici, hkrati pa napovedali, da so sposobni stopiti še stopnico višje.

Nemara jim bo to uspelo že v nedeljo, ko prihaja v Portovald ekipa Živil Naklo, ki jo vodi Brane Oblak. Zmaga bi radije popejlala tik pod vrh lestvice, vendar bo naloga nadvse težka. Še zlasti, ker bo tokrat zaradi dveh rumenih kartonov manjkal Juršič, vprašljiv pa je tudi nastop Roberta Oblaka, ki je v Celju prav tako dobil drugi rumeni karton. Odločitev je v rokah trenerja Gugolja, brčkone pa bo Oblak počival šele naslednjo tekmo v Zagorju, kajti igrači proti ekipi, ki jo vodi njegov oče, je tudi zanj velik izziv in dodatna motivacija.

Sanj o boju za vrh drugaligaške lestvice pa je verjetno konec za igralce kočevskega

Avtobuma. V nedeljskem derbiju so doma izgubili proti ekipi Primorja, zmaga gostov pa je povsem zaslužena. V kočevskih vrstah očitno močno škriplje, ekipe Avtobuma to jesen navzlic številnim okrepitvam, ki so napovedovale boj za vrh lestvice in vstop v I. državno ligo, domala ni moč prepoznati. Voz, ki očitno drsi navzdol, je potrebno ustaviti, kako, najbolje ve klubska uprava. Zgolj zvenega imena so daleč premalo za dober rezultat.

B.B.

Odlična dolenjska bera na krosu Dela

V skupnem seštevku je bila ekipa Novega mesta četrta

VELENJE — Kar 1101 udeležencev je bil prijavljen za letošnji 27. kros Dela, ki je bil v soboto v Velenju. Na cilj je prišlo 812 tekmovalcev in tekmovalcev iz 42 občin. Skupna zmaga je nekoliko nepričakovano pripadla Trziču, Velenje je bilo drugo, Celje tretje, odlično, četrto Novo mesto, Krško je bilo 12., Trebnje 17., Brežice 20. itd.

Med posamičnimi dosežki omenimo 5. mesto Trebanjčana Majerja med mlajšimi dečki B, tretje mesto Novomeščana Žavbarja pri starejših dečkih A; peto mesto Tomiča (Novo mesto) med starejšimi dečki B; peti je bil tudi Novomeščan Kovač med mlajšimi mladinci; eno od dveh dolenjskih zmag je pritekla šentjernejčanka Tomičeva med mlajšimi deklicami A, kjer je bila Krčanka Dremeljva tretja, pri mlajših deklicah B je bila Sevnčanica Šunta peta, medtem ko je njena sokrajanka Košarjeva zmagala pri starejših deklicah A. V tej kategoriji je bila Sevnčanica Zakrajškova šesta, prav tako šesta je bila pri starejših mladinkah Gorenčeva, medtem ko je v teku članic na 2.000 metrov Udovičeva (obe Novo mesto) zasedla imenitno drugo mesto. V ekipnih seštevkih posameznih kategorij je bilo Trebnje med mlajšimi dečki B tretje, prav tako tretje so bile Novomeščanke med mlajšimi deklicami A, v sorodni B kategoriji so bile tretje Sevnčanke, vrsta Sevnice pa je bila še druga med starejšimi deklicami A.

Kasaški troboj dobila Slovenija

Zanjo so na tekmovalni Alpe — Jadran vozili šentjernejci

GRADEC, LJUBLJANA — Šentjernejško zastopstvo, ki je branilo barve reprezentance Slovenije na tradicionalnem mednarodnem kasaškem troboju Alpe Adria, je doseglo velik uspeh. Še pred nedeljsko zadnjo dirko v avstrijskem Gradcu so imele ekipe Slovenije, Avstrije in Hrvaške po 26 točk, tako da je zmagovalca dala prav zadnja preizkušnja. V slednji se je šentjernejška posadka imenitno odrezala in troboj dobila, s tem pa je Slovenija postala tudi končni zmagovalec tekmovalne Alpe Adria. Slovenija je zbrala 40 točk, Avstrija 39 in Hrvaška 38, najboljši šentjernejčan pa je bil v nedeljo Antončič z drugim mestom.

Že v soboto pa so šentjernejški konji nastopili na zadnji letošnji kasaški dirki v Ljubljani. V dirki 3- do 12-letnih kasačev na 2.100 metrov dolgi progi je bila Pelizona (Lučič) odlična druga, enak dosežek pa je pod vajejmi Antončiča uspel še Pevideji.

CILJ — Igor Kogoj na cilj ironman triatlona na Havajih. Nad njim čas in uvrstitev.

Amater v triatlonski svetovni eliti

Podvigu Igorja Kogoj na rob

NOVO MESTO — Pisali smo že na kratko o imenitnem uspehu novomeškega triatlona Igorja Kogoj na svetovnem prvenstvu v ironman triatlonu na Havajih, kjer je v konkurenci 1400 tekmovalcev iz vsega sveta v absolutnem seštevku dosegel imenitno dvajseto mesto. Spomnimo se ob tem, da je bil Kogoj pred štirimi leti na tem tekmovalstvu še 178. s časom 9 ur in 50 minut, lani pa je s časom 9:24 zasedel že imenitno 42. mesto. Letošnji rezultat Kogoj 8:52,28 je ne le krepko popravljen lanski dosežek, pač pa ga uvršča med elitno skupino tistih, ki so sposobni to naporno preizkušnjo opraviti v manj kot devetih urah. Hkrati s tem je Kogoj, ki je bil edini amater med dvajsetico najboljših, prepričljivo zmagal v svojem razredu od 30 do 34 let in bil tod edini s časom pod devetimi urami. Sicer pa več o tekmovalstvu na Havajih v naslednji Prilogi.

Dodajmo, da so svoje k Igorjevemu podvigu pridodali še njegovi pokrovitelji: Kovinarstvo Črtalič, Novoles, SCT, Novotehna, Tilia, Krka Kozmetika, Reebok — SVS Trzin in HIT, medijsko poročanje pa omogočili Termotehnika, Mercator, VGP, Dolenjka, Krka in Sob Novo mesto.

A. ŠVENT

PREPRIČLJIVA ZMAGA NA STARTU — Odbojkarji Pionirja so z igro in rezultatom v soboto napovedali, da napovedi o boju za naslov prvaka niso iz trte izvite. Urnaut (na posnetku v akciji), Kalibarda in Dolya, letošnje novomeške okrepitve, so v soboto navdušili gledalce v Slovenski Bistrici. (Foto: B.B.)

Z igro napovedali boj za naslov

V uvodni tekmi prvoligaškega prvenstva prepričljiva zmaga odbojkarjev Pionirja v Slovenski Bistrici — Kočevke poražene doma

Če je soditi po sobotnem startu v letošnje prvoligaško prvenstvo, potem so bile napovedi o boju Pionirja za naslov državnega prvaka še kako utemeljene. To je potrdil tudi Ludvik Lobnik, selektor slovenske reprezentance, sicer pa trener slovenjebistriškega Granita Preskrbe, sobotnega nasprotnika Novomeščanov.

Tako prepričljivega poraza Granit je došlo ni doživel. Pionirjevci so v soboto prikazali res imenitno igro, zlasti to velja za Urnauta, Kalibardo ter Dolyjo. Le v

prvem nizu so bili domači nekaj minut enakovredni nasprotnik, nakar je bila tekma podobna igri mačke z mišjo. Vrstile so se duhovite akcije ob mreži, ki sta jih praviloma zaključevala Urnaut in Dolyja, premoč Novomeščanov pa potrjuje podatek, da so gostitelji v soboto osvojili v treh nizih vsega 20 točk. Prvo prvenstveno tekmo pred svojimi gledalci pa so pionirjevci odigrali že včeraj v športni dvorani pod Marofom, nasprotnik v 2. kolu jim je bila ekipa Prom Žirovnice. Ne bomo se dosti zmotili, ako zapišemo, da so pionirjevci še drugič gladko zmagali.

Veliko bolj izenačeno je bilo sobotno uvodno srečanje v ženski prvoligaški konkurenci med LJK Tilio in HIT Casinom. Novogoričanke so sicer zmagale s 3:0, toda rezultat ne pove pravega razmerja moči na igrišču. Kaj lahko bi bilo namreč tudi obratno, gostiteljice so imele v vseh treh nizih priliko za zmago, vendar so bile v odločilnih trenutkih gostje zbraneje. Kakih 200 gledalcev v dvorani Doma telesnem kulturne je bilo navzlic porazu domače vrste zadovoljnih s prikazano igro, vedeti pa je treba tudi, da so Kočevke igrale nepopolne, trenerji je bilo v soboto na voljo vsega osem igralok. Najboljša med njimi je bila Nataša Briški.

PAPEŽ IN ŠTANGELJ TRINAJSTA

BERGAMO — V italijanskem Bergamu je bila minuli vikend kolesarska dirka dvojic za VN Evrope. Po pričakovanju so bili najboljši Italijani, med dvajsetimi dvojicami iz desetih držav za štanglo Novomeščana Sandi Papež in Gorazd Štangelj osvojila dobro trinajsto mesto. Dobro zato, ker pri nas takšnih dirk ni. Rogovca Hvastija in Premužič sta bila štirinajsta.

Trije rekordi v Portovaldu

Za Dolenjce nadvse uspešno državno prvenstvo v mnogobojih — Rovnan presegel mejo 10.000 točk

NOVO MESTO — Zaključek letošnje atletske sezone je prinesel Dolenjcem imenitno bero. Na stadionu v Portovaldu je bilo v soboto in nedeljo letošnje državno prvenstvo v mnogobojih za vse kategorije, organizatorja tekmovalja pa sta bila AK Novo mesto in AK Brežice.

Prijavljenih je bilo preko 60 tekmovalcev in tekmovalcev, ki so navzlic hladnemu in deževnemu vremenu dosegli nekaj odličnih dosežkov. V prvi vrsti veljajo za trojico, ki je v Novem mestu dosegla nove državne rekorde: Brežičan Jure Rovnan, mlajši mladinec, je prvi v Sloveniji, ki je premagal magično mejo 10.000 točk; Novomeščanka Darja Tratar v šesterboju pionirsk s 5.679 točkami in Celjanca Bežjakova, ki je v sedmerboju mladink zbrala 7.067 točk. Po nekaterih napovedih jo je to uvrstilo celo med deset najboljših mladink v Evropi, skoroda enako težo pa ima tudi dodatek Tratarjeve. Sicer pa so

dolenjskim atletom v Novem mestu pripadli štirje naslovi državnih prvakov. Rezultati — pionirke — šesterboj: 1. Tratar (Novo mesto) 5.679, 4. Gramc (Brežice) 4.815; mlajše mladinke — sedmerboj: 1. Bežjak (Kladivar) 7.067, 2. Djurič (IBL Olimpija) 6.437, 3. Okleščen 5.673, 4. Ausperger 5.218, 5. Zupan (vse Novo mesto) 2.401; članice — sedmerboj: 1. Lopatič (Brežice) 4.991; pionirji — sedmerboj: 1. Valant (ŽAK) 6.782, 2. Židanič (Novo mesto) 6.447, 3. Motore 6.337, 5. Vovk (oba Brežice) 6.287; mlajši mladinci — deseterboj: 1. Rovnan (Brežice) 10.318; 2. Pekolj 8.713, 3. Gutman (oba Novo mesto) 8.574, 4. Novak 8.240, 5. Poljaševič (oba Brežice) 7.764; starejši mladinci — deseterboj: 1. Podvinski (Brežice) 5.413, 3. Berger (Novo mesto) 3.708; člani — deseterboj: 1. Pucihar (ŽAK) 6.609, 2. Milat (Brežice) 5.765.

MLADI KOŠARKARJI ZMAGUJEJO

NOVO MESTO — Mladi košarkarji Novega mesta, ki nastopajo v najmočnejši slovenski ligi mladih kategorij, so uspešno začeli letošnjo sezono. Kadetska ekipa je vknjižila že dve zmagi: s 87:61 so premagali Domžale, s 85:84 Ježico, najboljša strelca v teh tekmah pa sta bila Strašek s 73 in Petrov s 63 koši. Mladinci so dosegli polovično izkupiček, najprej so doma ugnali Domžale s 84:69, izgubili pa z Radovljico 61:66. Červ je v teh tekmah dal 55, Černe pa 31 košev.

MLADINSKI »TOP 12«

MARIBOR — Tu je bil pred dnevi turnir dvanajsterice najboljših mladincev Slovenije v namiznem tenisu. Zmagal je Tancer (TAM Maribor). Retelj je bil osmi in Kralj deveti (oba Novotehna Novo mesto).

PESTER TENIŠKI VIKEND V VITI

TREBNJE — V športnem centru Vita v Trebnjem bo v soboto, 24. oktobra, mini teniški turnir, igran po sistemu izzivanja na dva dobljena tie breaka. Turnir se bo pričel ob 14.30. Dan kasneje, v nedeljo, pa bo trebanjska športsna zveza od 11. ure dalje pripravila občinsko prvenstvo za dečke in deklice do 14 let starosti. Skupna imenovalca obeh turnirjev sta kostanj in mošt.

»SKOK NA LISCO« MIŠKULINU — V zelo slabem, deževnem, meglenem in hladnem vremenu, ki je močno dišalo po zimi, je nedeljsko 1. gorsko kolesarsko dirko Skok na Lisco dobil rogovec Miro Miškulin (na posnetku mu priznanje izročila podpredsednica LDS Vika Potočnik). 10 km dolgo progo od Brega do Tončkovega doma na 948 m visoki Lisci je prevozil v 33 minutah in 20 sekundah. Na tekmi, ki je našla mesto v kalendarju KZS, dobro pa jo je ob pomoči številnih sponzorjev, predvsem LDS, organiziralo krško KD Savaprojekt, je nastopilo 29 kolesarjev v petih kategorijah. Vsi so prišli na cilj. Pri starejših mladincih je prav tako zmagal kolesar ljubljanskega Roga Andrej Hauptman, ki je bil drugi v absolutni konkurenci, pri mlajših mladincih je bil najboljši Pujčan Miha Mahorič, pri rekreativcih do 30 let (R 1) Krčan Uroš Dular, pri rekreativcih (R 2) pa Grosupeljčan Janez Markovič. (Foto: Perc)

nogomet

I. DRŽAVNA LIGA, 11. KOLO: PUBLIKUM CELJE—STUDIO D 0:1 (0:1)

Strelec Kosič v 38. minuti
STUDIO D: Mohor 10, Pavlin 7, Kobe 8, Kosič 9, Prelogar 7, Milanovič 7, Mesojedec 7, Primc 7, Juršič 9, Oblak 7 (Prezelj /), Bracovič 6 (Martinovič 7).
LESTVICA: 1. SCT Olimpija 17, 2. Maribor Branik 16, 3. Ljubljana 15, 4. Mura 14, 5. Studio D 14, 6. Rudar (V) 13, 7. Kompas Holidays 12, 8. Živila Naklo 12, 9. Elektroelement Zagorje 11 itd.
Pari prihodnjega kola: Studio D—Živila Naklo, Nafta—Slovan Mavrica, Ljubljana—Rudar (V), Koper—Mura, Maribor Branik—Steklar, Gorica—Železnik, Potrošnik—Elektroelement Zagorje, SCT Olimpija—Publikum, Kompas Holidays—Belvedur Izola.

II. LIGA, 9. KOLO: AVTOBUM—PIMORJE 1:2 (0:1)

Strelec za Avtobum Merdanovič v 70. minuti.
Avtobum: Magič, Rautar, Potočnik, Smajič, Rajšelj, Perica, Struna (Faric), Murn, Muhvič (Jolič), Merdanovič, Komočar.
LESTVICA: 1. Primorje 15, 2. Jelen Triglav 14... 9. Avtobum 9.
V nedeljo igrajo Kočevci v gosteh s Tabor Jadranom.

odbojka

I. DRŽAVNA LIGA, MOŠKI, 1. KOLO: GRANIT PRESKRBA—PIONIR 0:3 (—0:3 (-9, -6, -5))

Pionir: Goleš, Travižan, Gotenc, Petkovič, Mesnik, Černač, Smrke, Brulc, Kalibarda, Dolya, Urnaut. Novomeščani igrajo v 2. kolu z ekipo Prom Žirovnice.

I. DRŽAVNA LIGA, ženske, 1. KOLO: LIK TILIA—HIT CASINO 0:3 (-14, -11, -12)

LIK Tilia: Klun, Akrap, Kotnik, Turk, Vidmar, Briški, Hočevar, Drobnič.
V 2. kolu igrajo Kočevke v gosteh z ekipo Tabora.
II. LIGA, moški, 3. KOLO: IZOLA—PIONIR II 3:0 (6, 12, 5)
Pionir ima 2 točki in igra v 4. kolu doma z Mikro Črnučami.
II. LIGA, ženske, 3. KOLO: OZON PTUJ—PIONIR 2:3 (8, -12, 11, -7, -2)
Novomeščanke so s 4 točkami šeste, v 4. kolu pa igrajo doma s Prevaljami.
III. LIGA, zahtod, moški, 3. KOLO: MOKRONOG—BLED II 2:3 (5, 6, -7, -11, -12)
Mokronožani so z dvema točkama še

sti, v soboto pa igrajo doma z Lubnikom.

rokomet

I. DRŽAVNA LIGA, moški, 3. KOLO: KVM RIBNICA—PIVOVARNA LAŠKO CELJE 15:25 (5:12)

KVM Ribnica: Sinanović, Deržek 1, Kahrman, Pajnič 1, Ilc 6, S. Mihelič, P. Lesar 3, A. Mihelič 2, F. Lesar, Fajdiga 1, Gelze, Jurič 1.
HUBELJ AJDOVŠČINA—ITALCO DOBOVA 22:17 (13:7)
Italco Dobova: Marcola, Kovač, Voglar 2, Rak, Avsec, S. Deržič 1, Starc 4, I. Deržič 3, Glaser 7, Pavkovič, Zibert, Kuhar.
LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 6... 8. KVM Ribnica 3, 10. Italco Dobova 1 itd.
V 4. kolu igrajo: Pomurka—Italco Dobova, Andor Jadran—KVM Ribnica itd.

I. DRŽAVNA LIGA, ženske, bela skupina, 3. KOLO: IZOLA—OPREMA 25:25 (12:14)

Oprema: Jesenko, M. Dragičević 1, Lindič, Guštin 3, Vuk 8, Jerič 2, Klančar 3, Končić 5, Vinčič 1, L. Dragičević 2, Kersnič, Jovičič.
ŽRK NOVO MESTO—ŽALEC 20:23 (8:10)
Novo mesto: Novak, Popadič 2, Knafelec, Hvala 3, Derčar 2, Zupan 3, Turk 7, Pavličič, Tomas 3, Pate, Dermaž.

LESTVICA: 1. Burja 6, 2. Oprema Kočevje 5... 6. Novo mesto 0.
V naslednjem kolu igrajo: Oprema Kočevje—Zalec, Branik—Novo mesto, Izola—Burja.

II. SRL, moški, 3. KOLO: KRŠKO—ORMOŽ INVEST 19:18 (10:8)
Vodi Krško s 6 točkami.

košarka

I. DRŽAVNA LIGA, moški, rdeča skupina, 7. KOLO: INPOS CELJE—PODBOČJE 59:50 (31:14)

Podbočje: Gramc 6, Lučev 10, Popovič 3, Krajcar 12, Bordelius 3, Krivokapič 3, Kovačič 1, Krošelj 6, Vaupotič 6.
LESTVICA: 1. Maricom Miklavž 14... 8. Podbočje 7.
V soboto igrajo Podbočjani v Mariboru z Manicom Miklavžem.
II. SKL, moški, 3. KOLO: LITIJA—ZADOM ČRNOUMELJ 120:72 (59:39)
Zadom: Gavranovič 26, Franko 20, Oberstar 12, Vipavec 7, Kocjan 5, Bahr 2.
II. SKL, ženske, 3. KOLO: ŠENTVID—NOVO MESTO 40:56 (27:26)
Novo mesto: Krpan 2, Zupančič 12, D. Verstovšek 11, Žagar 8, Birska 8, J. Verstovšek 15.

Le dvajset minut kos prvakom

Tisoč gledalcev na tekmi I. SRL med KVM Ribnico in Pivovarno Laško — Kočevke so se na koncu veselile tudi točke — Poraz Novomeščank

Kar blizu tisoč gledalcev se je v soboto zvečer zbralo v dvorani ribniškega športnega centra in tako spomnilo na zlate čase ribniškega rokometu. Tekma 3. kola prve državne lige med domačo ekipo KVM Ribnica in Pivovarno Laško jih ni razočarala, Celjani so pokazali, zakaj so prvo moštvo prvenstva.

Kakih dvajset minut so se gostitelji na veliko veselje gledalcev začuda enakovredno kosali s favoriziranimi gosti, potem pa je zbranost v domači vrsti popuščala in stvari so prihajale na svoje mesto. Visoka zmaga Celjanov je seveda pričakovana in zaslužena, Pivovarna Laško je pač ekipa, za katero je tudi letos naslov državnih prvakov že vnaprej rezerviran. Ribničanom ostaja v uteho spoznanje, da znajo in zmorejo veliko, vsekakor dovolj, da njihov obstanek v prvoligaški družbi ne bi smel biti vprašljiv. Drugače je z Dobovčani, ki se bodo morali za kaj takega krepko potruditi. V soboto so ostali praznih rok v Ajdovščini, dobršen del prvega polčasa pa so se celo enakovredno kosali z gostitelji. Usoden za Dobovo je bil finiš prvega polčasa, ko so zapored prejel nekaj zadetkov, to prednost pa so Ajdovci v nadaljevanju uspešno branili. Brčkone bi lahko gostje iztržili ugodnejši izid, ako bi vratarja Marcola in Kuhar tudi v drugem polčasu branila tako, kot v prvem.

V beli skupini ženske prve lige so bile Kočevke v Izoli na pragu zmage, a so morale biti na koncu še kako zadovoljne s točko. Kočevke so vodile že z 8:3, potem

pa nenadoma popustile in gostiteljice so že v prvem delu krepko zmanjšale njihovo prednost. Drugi polčas je prinesel izenačeno igro, v finišu pa so Izolčanke nadigrale zbegane gostje, pri katerih je daleč pod pričakovanji igrala predvsem Stanka Jerič. Ne le da so rezultat izenačile na 24:24, pač pa so v zadnji minuti zastreljale celo sedemmetrovko, strel je namreč kočevska vratarka ubranila. Pričakovan pa je bil poraz Novomeščank doma z Žalcem. Oslabljene Dolenjke, v vrstah katerih tokrat ni igrala obolela Veseličeva, niso bile kos gostjam, za katere igraata dve Rusinji. Priložnost za presenečenje so imele Novomeščanke deset minut pred koncem srečanja, ko so izid izenačile, vendar so se

KONČANA MOTOCIKLISTIČNA SEZONA

PORTOROŽ — Z zadnjo letošnjo dirko se je na letališču v Portorožu končala letošnja motociklistična sezona, ki je nekaj uspeha navrgla tudi dolenjskim tekmovalcem. Tako je bil v kvalitetno najmočnejšem razredu, do 125 ccm, v nedeljo Robert Hmeljak (AMD Novo mesto) tretji, enako uvrstitev je dosegel tudi v končnem seštevku, v razredu do 250 ccm je Novomeščan Lovro Mervar v končni uvrstitvi osvojil tretje mesto, enako kot v razredu superbike Trebanjec Branko Rokavec.

Po prvem delu brez zmage

V soboto še sedmi poraz košarkarjev Podbočja v rdeči skupini I. SKL

Košarkarji Podbočja ostajajo tudi po sedmih odigranih kolih na prvenstvu rdeče skupine I. državne lige brez zmage. Očitno je po nekaj nesrečnih uvodnih porazih splahnela še volja in po visoko zastavljenih ciljih pred pričetkom prvenstva ostaja Podbočjanom sedaj trd boj za obstanek v ligi.

Tudi devet zadetih metov za tri točke igralcem Podbočja v Celju ni pomagalo. Gostitelji so izkoristili premoč pod košem, kar je tekmo tudi odločilo. Prvi krog prvenstva je tako končan, toda premora ni. Že v soboto se prvenstvo nadaljuje z

drugim krogom, ekipa Podbočja mora v Maribor k ekipi Maricom Miklavža, ki doslej še ni okusila grenkobe poraza. Brčkone je tudi v soboto ne bo, poroka za to sta Mirt in Sunara. Priložnost za letošnje prve točke bodo morali Podbočjani iskati drugje.

V drugi ligi so košarkarji črnomaljskega Zadoma gostovali v Litiji in visoko izgubili. Trojica bivših igralcev Olimpije v dresu Litije (Polanec, Siško, Jovčič) je sama dosegla več košev, kot celo ekipa Zadoma, kar je najboljša ilustracija dogodkov na igrišču.

Bo zakon ustavil umiranje voda?

Klic slovenskih ribičev

LJUBLJANA — Čimprej moramo dobiti zakon o varstvu okolja, in to še pred iztekom mandata sedanjega parlamenta, so dejali predstavniki slovenskih ribiških organizacij, ki so se v soboto v Ljubljani sestali z ministrom za varstvo okolja in urejanje prostora Miho Jazbinškom. Poleg tega so vodilni ribiški delavci, ki zastopajo 24.000 organiziranih skladkovodnih ribičev, govorili o nastajanju nove zakonodaje, ki zadeva sladkovodno ribištvo, o gradbenih posegih v vodna območja in končno še o sožitju z drugimi souporabniki voda.

Stanje slovenskih vodotokov se v zadnjih letih ni bistveno izboljšalo, saj imamo samo 2-odstotka voda, ki so v prvem kakovostnem razredu, gre za vodo, ki jo lahko uživa človek. Zato pa je kar 25-odstotkov voda v četrtem kakovostnem razredu, to je voda, kjer ni več življenja.

Onesnaženost voda je še vedno osnovni problem ne samo vodnega in ribiškega gospodarstva, temveč tudi najresnejša ovira za slovenski gospodarski razvoj, saj bo turizem eden glavnih virov narodnega dohodka v prihodnjih letih. Program očiščenja voda se podaljšuje, s tem pa so tudi ogrožene dosežane naložbe in dosežki pri očunjanju narave.

• »Dvakratni letošnji pomor rib v Lahinji, ki ne bo prvi niti zadnji, je lep dokaz malomarnega odnosa naše družbe do narave. Čeprav belokranjski ribiči že leta opozarjamo na problem čistilne naprave v Črnomlju, vedno naletimo na gluha ušesa. Letos smo ob 1.800 kilogram rib iz Lahinje, kar je velikanska škoda. Kaj smo s strupenimi odpadkami iz črnomljske kanalizacije hudega naredili naravi, pa še ne vemo«, je dejal belokranjski ribiški delavec Stane Muhič.

Energetsko gospodarstvo še naprej načrtuje posege v vode, ne da bi ob enem enako zavzeto izvajalo program očiščenja rek in ozračja zaradi termoelektrarn. Takšen primer je tudi hidroelektrarna Vrhuvo, ki bo pričela poskusno obratovati decembra. Akumulacijsko jezero že polnijo, čeprav še ni izpolnjen glavni pogoj, da se kakovost Save izboljša za en kakovostni razred. Kaj se bo zgodilo, da bodo izpraznili akumulacijsko jezero, ne skrbi samo ribičev, zaradi tega bo »glava bolela« tudi odgovorne v jedrski elektrarni v Krškem.

SLAVKO DOKL

- Slovenci potrebujemo edinstvo, srečo in spravo. (Bizjak)
- Simboli so ideje v svetu umetnosti. (Lohberger)
- Knjige so samo debelejša pisma prijateljem. (Richter)
- Pogled v greznico ali politiko, povsod vidiš isto. (Bradač)

Vabilo v Dobrnič

V soboto, 24. oktobra, srečanje v spomin I. Kongresa SPZZ

V spomin na I. kongres Slovenske profitašistične ženske zveze bo tudi letos srečanje v Dobrniču na Dolenjskem. V soboto, 24. oktobra, ob 10. uri se bomo zbrali v osnovni šoli Dobrnič, kjer bo potekalo srečanje. Uvodne misli bo podala udeleženka I. kongresa SPZZ Dragica Rome, zatem pa bo sledil razgovor o današnjem položaju žensk in gospodarskih razmer v dolenjskih občinah, o čemer bo spregovorila Jožica Miklič, direktorica SDK Novo mesto. Sledil bo razgovor, dogovorili pa se bomo tudi, kako bomo obeležili 50. obletnico I. kongresa SPZZ, ki bo prihodnje leto. Prisrčno vas vabimo na srečanje v upanju, da boste sodelovali in tako prispevali k spominu na ustvarjalno delo slovenskih žena, k njihovim enakopravnosti in ustvarjalnim dosežkom v družbi.

Svoje udeležbo prijavite Občinskemu odboru ZZZ Ljubljana-Vič-Rudnik, ki zbira prijave iz Ljubljane zaradi skupnega prevoza, kolikor ne boste imeli lastnega prevoza. (Tel. 159-042).

Pričakujemo srečanje z vami v Dobrniču!

Predsednica odbora bivših aktivistov OF
TILKA BLAHA

Poljanci, le korajžno napreji!

Krivo tudi Kočevje

Članek Glas pozabljenih ljudi ob Kolpi, objavljen v Dolenjskem listu prejšnji teden, me je vznemiril in dal misliti. Spominjam se obdobja pred 30 leti, ko je bil objavljen prvi članek na to temo: Dajmo Poljanec cesto! Spominjam se skoraj vseh poznejših polemičnih člankov (Zgroženi, Kdaj pridemo na vrsto, Tudi tu živijo ljudje, Sramotna cesta...), prizadevanj Poljanec pa tudi naše taktatne KS Mozelj. Vse prošnje pa tudi grozje so bile zaman.

Večina taktatnih prizadevanj Poljanec in Kočevjarjev je potekala v času »kočevske politične zaprtosti«. Bistveno drugače pa naj bi bilo danes, ko naj bi enakopravno uveljavljali svoje lokalne interese, upoštevali posebnosti kraja in pomen cestne povezave ter prednostno dokončanje tistih cest, ki so že v zaključni fazi gradnje.

Vedno bolj sem prepričan, da za to 30-letno cestno zavlačevanje niso del odgovornosti tudi občinsko vodstvo in Kočevju. V vsem tem obdobju je pokazalo občutno premalo pogoja in prodornosti, do Poljanec pa premalo odgovornosti in človekoljubja. Do tega vprašanja so kočevski poslanci ostali ravnodušni in politično hladni še danes, saj na zadnji seji skupščine niso sprejeli nobenih konkretnih ukrepov in so le formalno odprli protest Poljanec. Osebnost v celoti podpiram njihova prizadevanja, saj se globoko zavedam, kaj vse bi tamkajšnjim ljudem prinesla urejena cestna povezava z občinskim središčem.

Ce slovenska vlada in skupščina Republike Slovenije tudi tokrat ne bosta upoštevali želji in zahtev Poljanec, se bo bivalstvo te doline in velika večina Kočevjarjev še kako dobro znanla opredeliti na bližajočih volitvah in vedela, komu dati svoj glas.

Prijatelji iz Poljske doline, le korajžno napreji!

IVE STANIČ

Ljubše divje privatizacije?

Komu se (ne) mudi s sprejemanjem zakonodaje?

Veliko črnila smo porabili, premalo pa je bilo dejanske pripravljenosti, da bi opravili preskok iz družbene lastnine v lastnino z znanimi lastniki. Ideje so se producirale kot na tekočem traku in poslanci jih kar nismo mogli sproti vsrkavati. Na koncu naj bi sprejeli odgovornost, ker zakona ni. Ali gre res za odgovornost vseh poslancev ali pa morda tiči zajec v drugem grmu?

Najprej bi morali državljani Slovenije objektivno ugotoviti, kdo danes »izvaja« lastninjenje v državi? Kateri sloj državljanov se je »ogrel« za ta proces? Ali so to delavci ali pa praviloma le vodilni delavci, ki so se preimenovali v »managerjev« z visokimi plačami ter nizko stopnjo odgovornosti in državnega nadzora? Katerim strankam ti pripadajo (so pripadali)? Kdo bi moral posredovati in preprečevati te divje privatizacije, parlament?

Sprejem lastninske zakonodaje je bil zablokiran v začetku lanskega leta. V katerem zboru se je pojavila blokada? Ali ni v tem zboru največ sodobnih »managerjev«? Ali ni mogoče sklepati,

da je bila blokada načrtna, ker je bilo le tako mogoče izvajati »divje« lastninjenje? Ali se danes tem slojem mudi, saj je vendar še nekaj družbene lastnine!

Bati se je, da bomo Slovenci spregledali, ko bo že prepozno. Pa ne zaradi tega, ker ne bomo imeli lastninskega zakona, temveč zato, ker ne bo več družbene lastnine. Bodo odgovornost za to morali sprejeti le poslanci?

IVAN TOMŠE
Brežice

RDEČI KRIZ

»KANDIJA-GRM« VABI

NOVO MESTO — Obveščamo vse krajevne krajevne skupnosti Kandija - Grm, da se spet srečujemo ob naših čajankah vsako zadnje sredo v mesecu, in to ob 16. uri. Ob redni kontroli pritiska, nasvetih in razgovorih se bomo prav gotovo dobro počutili. Vsi, ki si želite kakšnega nasveta, malo klepetala ali domačega razvedrila ob čaju, ste prisrčno vabljeni!

ODBOR RK KANDIJA-GRM

PETKA V ŽUŽEMBERK — V soboto se je na Glavnem trgu v Novem mestu zaokrožila 40-letnica trgovskega podjetja Dolenjka in dvomesečna nagradna akcija, v kateri so Dolenjci in Belokranjci kupili za 45.000 kuponov po 3000 tolarjev. Največ kuponov je oddala blagovnica v Črnomlju, kar 5107, na drugem mestu pa je Dolenjkin diskont s 3800 kuponov. Deležno vreme je preprečilo modno revijo, zato pa so pod platneno streho veselo igrali Slaki in čakanje na glavno nagrado je številnim obiskovalcem dvigovalo temperaturo. Potem ko so že dopoldan v prostorih Dolenjke izžrebali 215 nagrad so na trgu iz mešalca potegnili še 15 srečnežev, med katerimi je bil najvrednejši dobitnik Renaultova petica. Srečo je novemu lastniku prinesel predsednik izvršnega sveta mag. Boštjan Kovačič. Novi lastnik vredne nagrade se v upravni stavbi Dolenjke še ni oglašil. Ve se le to, da je bil kupon oddan v tehničnem oddelku prodajalne Mar- ket v Žužemberku. (Foto: J. Pavlin)

Javna vprašanja direktorju Vidma

Odprto pismo generalnemu direktorju tovarne Videm v Krškem — Rolfu

Če bi še živeli v »gnilem« času socializma, ko smo zaposleni v podjetjih lahko postavljali vprašanja v zvezi s podjetjem, ne da bi nam takoj grozili z delavsko knjižico, kot se dogaja sedaj, v času »demokracije«, če bi moj sedanj direktor znal slovensko, kot bi moral verjetno znati švedsko jaz, če bi bil zaposlen na Švedskem, skratka, če bi imel možnost postaviti mu vprašanje, bi se verjetno kar težko odločil, kje naj začnem.

Ne morem, da ne bi govoril o preteklosti, čeprav g. Norman vedno znova ponavlja, da ni tu zaradi preteklosti in da ga ta ne zanima. Življenje več generacij Vidmovih delavcev je bilo polno odrekovanja, da je Videm postal to, kar je bil, preden ga je mali krog neposobnežev spravil tja, kjer se nahaja sedaj. In potem se najdajo ljudje, ki verjamejo, da so dovolj poklicani, da se proglasijo za lastnike. Z lastninjenjem so in bodo težave, vendar dokler nihče od zunaj, z g. Normanom na čelu, ni v Videm prinesel in vložil niti facka, je še last delavcev bolj kot kogarkoli.

Terjate, ki sedaj daje banki peruti in na podlagi katere si sedaj lasti pravice do Vidma, je nastala po zaslugi oduševskih obresti pri upravljanju z denarjem, ki so ga prisluzili Vidmovi delavci s prodajo svojih izdelkov. Seveda je banki lahko odprodati firmo po smešno nizki ceni (kot je bil primer s TES-om), česar pravi lastnik in gospodar prav gotovo ne bi storil. Za nekaj, kar pač ni tvojeja, je kakršenkoli denar dobrodošel. Poleg tega lastništvo sploh ni v vzročni zvezi z uspešnostjo firme, to je izključno stvar vodstva. Se tistemu 20-odstotnemu lastninskemu (?) deležu delavcev se je nekdo (?) odpovedal v njihovem imenu, da bi si s tem zagotovili delovna mesta. Delovna mesta so si delavci (v tem primeru TES-a) zagotovili že pred desetletji, ko so si zgradili tovarno. Pa pustimo »preteklost«!

Kakšen kapital je znanje g. Normana, da ga je prišel »prodajati« na Balkan? Morda mu delam krivico, vendar sem bil vedno skeptičen do strokovnjakov, ki bi se hodili dokazovat na primer v Romunijo in Albanijo. In mimogrede, koliko je za to delo plačan? Glede na to namreč, da Videm še ni »olastinjen« — se pravi, da je »družaben« — njegova palača ne bi smela biti skrivnost. Koliko napora zahteva biti »uspe-

šen« podjetnik, če te država oprosti plačevanja prispevkov, davkov, energije, transportnih stroškov itd., delavce (tiste, ki jih ne poženeš na cesto) pa odpraviš z boni? Kdo v Sloveniji, navsezadnje, potrebuje takšen Videm, kjer bodo domačini papirničarji na cesti, tujci zaposleni, država pa brez prispevkov in davkov? Mar gre zgolj za naključje, da vrhunski strokovnjaki s področja papirne industrije, ki se sedaj prav tako zaposlujejo v Vidmu, izhajajo prav iz njihovih družin (sin g. Persona, npr.)? Je to na Švedskem kaj dednega?

Nadalje. Koliko časa meni, da bi še bil direktor ali pa »imel mir v hiši«, če bi na Zahodu v dveh treh mesecih postavil na cesto polovico zaposlenih? Mar strokovnjaki njegovega kova ne najde in nima alternative za reševanje presežkov delavcev znotraj podjetja na primer s finalizacijo proizvodnje in prezaoplovanjem, kot je to načrtoval prejšnji direktor? Koncentriranje Vidma samo na proizvodnjo celuloze in papirja nas vrača leta nazaj, v čas planske proizvodnje določenih količin in ton, zaposlene pa razvednoti na raven cenene delovne sile. Videm ima znanje in tehnična sredstva, da polproizvod, kot je celuloza in papir, zapuščata tovarno v obliki gotovih izdelkov. Vendar tovrstne oddelke raje odprodajajo, ne vem, v čigavem interesu. Kje sta že končno tisti njegov »pravi« proizvod in »prav« tržišče, ki ju vseskozi omenja in kar naj bi rešilo Videm?

Koliko članov prejšnjega vodstva namerava postaviti na cesto? Ob prihodu je izjavljal, da zaupa tem strokovnjakom. Se pravi, da je izključni krivec za prejšnje stanje v Vidmu prejšnji direktor g. Cargo? Ali drugače povedano: ti ljudje so bili že prej strokovnjaki, samo stvari so bojkotirali in »zabušavali«?

In čeprav morda sploh ni pomembno, koliko g. Norman verjame, da pred njegovim prihodom »grozili«, da bodo zapustili Videm, če bodo delavci zahtevali Čargov odstop, sedaj pa, ne samo da ni nihče odšel, ampak se nenadoma ne zanimajo več toliko za tenis (ki je priljubljena rekreacija prejšnjega direktorja), zelo pa je poraslo zanimanje za golf, lov in opoldanske solate v tovarniški restavraciji.

Koliko časa meni, bi bili delavci npr. na Švedskem zadovoljni, če bi polovico plače prejimali v papirju (bonih), za katere lahko nakupujejo le na določenih mestih? Bo tista peščica ljudi, ki je v Vidmu še ostala, sedaj, ko število zaposlenih ne presega evropskega povprečja, prejela tudi tako visoke plače kot tisti na Zahodu — razen seveda vodstva oz. »individualcev«, ki so jih imeli že do sedaj?

Po kakšnih kriterijih nadalje enemu delavcu ali uslužbenki dokupijo leta za upokožitve (v vrednosti več deset tisoč DEM) in jih pospremitjo še z odpravnino, drugača pa odpravijo z besedami, da bo pač na zavodu počakal tisti dve leti do upokožitve? Kaj menite, kakšna

Trdinov vrh je na kartah različno vrisan

Katera zarisana meja je pravilna?

Nimam namena začeti razpravo o meji na Gorjancih, o Trdinovem vrhu. Mislim pa, da smo tudi sami krivi za prepletje okrog Trdinovega vrha. Vzemimo npr. karto občine Novo mesto, ki jo je izdala Geodetska uprava občine Novo mesto, in lahko boste ugotovili, da gre debela črta meje točno čez črno piko Trdinovega vrha in ne boste verjeli, da se je vrh znižal, saj je napisano 1178 m, torej da je tri metre nižji, kot je v resnici, saj je v glavnem zabeleženo 1181 m.

Nič boljša ni šolska karta. Tu gre meja točno prek kote 1181 Trdinov vrh, s tem da so označene ruševine ravno na polovici. Prav tako turistična karta Slovenije. Avtokarta Jugoslavije — meja gre veliko pod koto 1181 Trdinov vrh. Zanimive pa so vojaške karte. Karto, ki jo je izdal Vojnogeoграфski inštitut leta 1956 še nima oznake Trdinov vrh, temveč sv. Gera. Meja na tej karti teče vidno od kote 1017 na koto 1030 in še naprej na desno. To je približno 60 m pod točko 1181. Tudi Atlas Slovenije, ki sta ga izdala Mladinska knjiga in Geodetski zavod Slovenije leta 1985, ima Trdinov vrh narisane popolnoma na hrvaški strani. Katera karta je pravilna? F. Š.

- Vestnemu človeku je funkcija prej v breme kot v čast. (Talmud)
- Ljubiti pomeni ne več primerjati. (Grasset)
- Nisem sposoben za predsednika države, pač pa za poslanca v državnem zboru. (Oman)

Konstruktivno in zakonito nezaupnico!

Izjava OO SKD Krško

V 10. številki glasila občine Krško Naš glas lahko na prvi strani beremo članek s tiskovne konference predsedstva krške skupščine, v katerem so etiketirani kot glavni krivci za nesklepetnost krške skupščine v zadnjih nekaj mesecih Slovenski krščanski demokrati iz Krškega. Na redni seji občinskega odbora SKD smo o omenjenem članku sprejeli naslednje mnenje: Že na skupnem zasедanju krške skupščine 9. julija 1992 smo bili krščanski demokrati, kakor tudi mnogi delegati drugih strank, mnenja, da je predlagana nezaupnica izvršnemu svetu podpisana s strani 10 delegatov iz družbenopolitičnega zbora uvrščena na dnevni red skupne seje na nezakonit način. Ker so bile vse naslednje skupščine sklicane samo z dvema točkama dnevnega reda (nezaupnica izvršnemu svetu in zaupnica predsedniku skupščine), se Slovenski krščanski demokrati zaradi navedenega mnenja, sklicanih sej nismo udeleževali. Pravilnost našega mnenja o nezakonitosti postopka glede nezaupnice izvršnemu svetu jasno potrjuje tudi mnenje skupščinske normativno pravne komisije.

Na seji družbenopolitičnega zbora 13. oktobra je g. Vojko Omerzu javno podvomil o strokovnosti omenjene komisije. Med drugim je rekel, da je bila komisija na svoji prvi seji ene barve, na drugi pa druge. Za kakšno barvo naj bi se odločil posamezen član komisije, ne vemo, vemo pa, da smo delegati v skupščini izvolili komisijo z namenom, da nam poda strokovno razlago pravnih aktov in jo kot tako spoštujemo.

V času, ko naj bi se oblikoval center regije in bi moral predsednik odigrati pomembno vlogo, pa sodeč po njegovi (ne)prisotnosti na delovnem mestu predsednika skupščine občine upravičeno sklepamo, da je pri njem poleg skrbi za novoustanovljeno firmo v drugi občini skrva za domačo občino šele na drugem mestu.

Krščanski demokrati iz Krškega sicer ponovno poudarjamo, da nismo proti preverjanju dela izvršnega sveta, ampak zahtevamo, da se v primeru nezaupnice le — ta izpelje kot konstruktivna nezaupnica (znan novi konstruktor z vnaprejšnjim posredovanjem programom) na zakonit način.

SKD OO Krško
predsednik Danilo Siter

bo osnova za izračun in pozneje pokojnina enega in drugega?

In nazadnje: kakšno je jamstvo in kakšna bo osebna odgovornost g. Normana, če po določenem času njegovo delo ne bo uspešno?

Toliko zaenkrat. Kaj več o izplačevanju avtorskih honorarjev na tekoče račune, o honorarjih zunanjih sodelavcev, t.i. individualcih, službenih avtomobilih, osebnih zavarovanjih v tujini za posameznike, o ekologiji v zvezi z Vidmom in okolico, kar bi utegnili zanimati slovenske davkoplačevalce in tiste, ki bi še imeli željo vlagati v Vidmo-vo vrečo brez dna, pa kdaj prihodnjici.

JOŽE NOVAK
Papiriška 17
68270 Krško

Fant preprečil železniško nesrečo?

Odgovor na članek s tem naslovom (DL 15. okt.)

Navedbe 13-letnega fanta z Mirne so neresnične, kar dokazujemo z izjavo spredovnika in strojevodje, še bolj tehtno pa z ugotovitvijo komisije, kar je razvidno iz zapisnika, in sicer:

1. Na motorniku 713/715-104 je dne 16. 10. 1992 (po objavi v DL) ob 9. uri ugotovljeno, da so zalivke na ročicah zasilnih zavor v potniških prostorih nepoškodovane in na svojih mestih z vidnimi odtiski »PVV MOSTE IV/6«. Od 8. 10. do 16. 10. 1992 je bilo vozilo dnevno redno razporejeno za vožnjo vlakov in ni bilo v Podjetju za vzdrževanje vozil Moste (Ljubljana), kjer bi se lahko opravil poseg na zalivkah zasilnih zavor.

2. Omenjene zalivke z vidnimi odtiski »PVV MOSTE IV/6« so izključno v pristojnosti PVV Moste in z njimi ni možna manipulacija izven omenjene organizacije.

3. Komisija je prišla do ugotovitve, da ni bila uporabljena zasilna zavora s strani potnika (13-letnega fanta) pri vlaku 6079 dne 8. 10. 1992.

Do preprečitve trčenja vlakov je prišlo, ker sta strojevodja obeh vlakov pravočasno ukrepala in uporabila hitre zavoze ter pravočasno ustavila vlaka na razdalji 10 do 15 metrov.

Slovenske železnice, Ljubljana

Cena zdravja po novem

Kako bo urejeno zdravstveno zavarovanje

Cene zdravja ne poznamo. Njegove neprecenljive vrednosti se navadno zavedamo šele, ko se pone- srečimo ali zbolimo. Za zdravje lahko skrbimo, ga varujemo in kre- pimo. Toda zavarovati ga ne mo- remo. Zavarujemo se lahko pred stroški zdravljenja. Doselej nas ti stroški večinoma niso zanimali, kaj- ti naše pravice do zdravstvenega varstva so bile tako rekoč neomeje- ne. Nova zdravstvena zakonodaja pa bo prinesla velike, lahko usodne spremembe.

Obvezno zavarovanje, ki nam ga zagotavlja od parlamenta določena prispevna stopnja (ta bo ostala približno enaka kot doslej), nam daje zdravstveno pomoč za tako rekoč vse, kar prizadene naše zdravje. Ni namreč zdravstvenih storitev, ki bi bile izven obveznega programa — razen izjemnih, ki jim pravimo nad- standardne in za zdravje niso nujno potrebne (npr. estetski kirurški posegi, s katerimi bi se želeli »pomla- diti« ali polepšati). Vse običajne zdravstvene storitve pa bomo za obvezno zavarovanje dobili, vendar bomo skoraj pri vseh morali nekaj doplačati do polne cene. Doplačila bodo znašala od 5 — 50 odstotkov cene. Vsemu temu se bomo izognili, če se bomo za vsa ali nekatera doplačila prostovoljno zavarovali.

Obvezno zavarovanje 100-od- stotno pokriva storitve samo pose- bej varovalnim skupinam prebival- stva (otrokom in solarjem, mate- ram v zvezi z nosečnostjo in porodom, vojaškim in civilnim in- validom pa bolnikom s hudimi bo- leznimi, kot so: rak, multipla skle- roza, hemofilija, razviti diabetes, duševne bolezni, prav tako po- škodbe na delu in poklicne bolezi- ni). Vendar takšni bolniki niso oproščeni doplačila za vse storitve, temveč le za tiste, ki so v zvezi z nji- hovo osnovno boleznijo. Vsi drugi se bomo lahko za razliko v ceni po- sebej zavarovali s plačilom premije za enega od 15 paketov prostovolj- nih zavarovanj. Najširši, ki pokrje tako rekoč vsa doplačila — stane približno 1000 SIT na mesec. Ne- koliko ožji (10 — 15% cenejši) je tako imenovani paket »navečjih tveganj« oziroma najzahtevnejših storitev, kot so: operacije srca, diali- za ter najdražja diagnostika pa tudi vse storitve v osnovni, specialistični in bolnišnični dejavnosti, zdravlje- nje v zdraviliščih po operaciji, orto- pedski pripomočki, z drugo besedo vse razen zdravlil in zobozdravstva. Ponujajo pa tudi ožje programe, na primer samo zobozdravstvo ali sa- mo poškodbe izven dela (letna premija približno 3.000 SIT).

I. B.

Dan, zaradi katerega je vredno živeti

Srečanje piscev kmetijskih povesti na Dolah

Litijski Zavod za izobraževanje in kulturo je že desetič priredil na Dolah pri Litijski srečanje za vse, ki se ukvarjajo poleg literature tudi s kmečkimi problematiko. Prijetno sem se počutila med povabljenici, med učitelji in profesorji, ki so me prijazno sprejeli medse. Zopet en prelep dan, zaradi katerega je vredno živeti, četudi si že ostareli.

Za take prelepe dneve se imam za zavahliti tudi vam pri Dolenjskem listu, saj ste me navdušili, da sem potem, ko sem sodelovala v rubriki Vaša zgodba, svoje spise poslala raznim založbam.

Organizatorica Rosana Maček je prebrala mojo humoresko, sama pa sem jim recitala še dve pesmici. Počutila sem se srečno, ker sem požela aplavz. Pisateljica Anica Zidar nam je prebrala humoresko o lažnem ključku in njegovih najdebelejših laži. Dr. Janez Švancer, profesor in nekdanji urednik pri Radiu Ljubljana, nas je spravil v dobro voljo s svojimi pripovedmi. Janez Volarič nam je zrecital svoje življenjske drobtinice in prav lepo zaigral na orglice. Ogleдали smo si skulpture njegovih kiparskih umetnin. Zlata Volarič nam je prebrala odlomke iz svojih del. Zanimivo je bilo gledati otroški nastop s telovadbo. Zapel nam je tudi otroški zbor in deček s citrami. Lepo je bilo poslušati domače muzikante. Enkratno doživljaj!

MARIJA NEMANIČ

Prevara, ne sprava

K izjavi Spomenke Hribar na omizju TV Slovenija

Spomenka Hribar je na omizju TV Slovenija, (2. kontaktna oddaja dne 6. 10. 1992) izrekla marsikaj o marsičem. Pozornost vzbudi zlasti njeno nestrinjanje, da na nasprotni strani padli (domobranci in mobilizirani Slovenci v tujih armadah) dobivajo na stenah cerkva in pokopališč svoja spominska obeležja.

Temeljna pietanta načela že od začetka človeške civilizacije so moralna pravica do groba in spominskega obeležja za mrtve ne glede na to, na kateri strani so padli. Po prvi svetovni vojni so padlim vojakom na cerkvene in pokopališke zidove vgrajevali spominske plošče ne glede na to, kje so padli, in le redko kje so jim postavili izven prej omenjenih mest posebne spomenike. Enaka navada je bila v sosednji Italiji in Avstriji pa še kje.

To tradicionalno navado je spremenila »revolucionarna oblast«, ki je določila za svoje padle spomenike, ki so bili neredko vse prej kot odraz veličine smrti. Nasprotna stran pa je, justificirana na podoben in nepravilen način, brez obožbe in obsodbe bila kaznovana še po smrti, tako da 12.600 slovenskih Antigon ni smelo niti ni moglo pokopati Polinejka niti mu postaviti spominskega obeležja. Ali se zato Spomenka Hribar zaveda absurda, ki ga je izrekla? Ali se zaveda svojega »humanizma«, ki jo je vodil k ideji sprave, katero so Slovenci že sprejeli. Po njenem naj bi se spravile žrtve in njihovi svojci izpred 50 let, verjetno le zato, da ne bi prišlo do zgodovinskega srečanja z likvidatorji, ki so še danes živi; da ne bi prišlo do ustrežnih sodnih procesov proti krivcem in do rehabilitacije po nedolžnem likvidiranih. Kajti vojni zločini ne zastarijo in to ga. Hribar zelo zelo dobro ve!

ANTON ŠEBENIK

USPEH BREŽIŠKIH TELOVADK — Telovadno društvo Partizan Brežice že vrsto let vzgaja selekcijske telovadke in telovadce, ki so svoje prvo gimnastično znanje pridobili v gimnastičnih športnih razredih na Osnovni šoli bratov Ribarjev, kjer so letošnje šolsko leto vpisali že osmo generacijo v 1. športni razred. Telovadke (na sliki) Lenka Zore, Sandra Horžen, Tina in Nina Varesko, Vanja Rancinger in Bogomira Brložnik so v pretekli tekmovalni sezoni nastopile v pionirski in mladinski konkurenci, njihovi uspehi pa so bili odmevni, kajti na svojo stran so pridobile generalnega sponzorja iz Ljubljane — podjetje Rain — računalniški inženiring. Prav tako imajo posluš za gimnastiko tudi domača podjetja, kot so Vito Bizeljško Brežice, ki je prevzelo sponzorstvo za posamezniki v mladinski konkurenci, Vanjo in Bogomiro. Omenjeni pionirski ekipi pa so s finančno pomočjo in nakupom športne opreme pomagali tudi donatorji: Opekarna Rudnik Brežice, Opel Krung Brežice in AFP Dobova. Kaže, da je zraven kvalitete moške športne gimnastike tudi ženska športna gimnastika v razvoju in prav gotovo bodo Brežice kmalu postale nov gimnastični center v Sloveniji. (R. Z.)

Boljševizem v novomeški skupščini

Napaka, ki jo je izsilila vladajoča politična garnitura, ne odtehta niti cena takojšnjih odstopov predsednikov izvršnega sveta in občinske skupščine

Vsak dan bolj sem prepričan, da občinski (in državni) interesi na področju racionalnega gospodarjenja s prostom in interesi novomeškega izvršnega sveta nimajo veliko skupnega. Še manj skupnega s prostorskimi razvojnimi cilji novomeške občine pa imajo osebne ambicije gospodov Kovačiča in Dvornika. Vse bolj neobvladljivim konfliktom v mestnem in obmestnem prostoru nedvomno botrujejo med drugim tudi kričeče zlorabe občinskega parlamenta, ki ga »privatno« in samovoljno vodita prav »mali« in »veliki župan«. Oba vsak na svoj način pripomoreta, da je kritična manjšina skoraj na vsaki seji občinske skupščine sistematično preglasovana. Opirajoč se na tako stanje, g. Kovačič in g. Dvornik krojita usodo tega sicer demokratično zasnovanega skupščinskega telesa, ki — zaradi nekritičnosti pozicijskih poslancev — vse bolj spominja na servis za protizakonito sprejemanje raznih občinskih aktov ali pa drugače sporno zagovarjanje ozemeljskih pretenzij na račun kvalitete življenja in smotne rabe prostora.

Kje so razlogi za tako hude obožbe? Ne nameravam ponovno pogrevati za uravnotežen razvoj mesta škodljivih »odločitev« o odpiranju komunalnih in servisnih dejavnosti daleč od zahodnega roba mesta (Srebrnice, Češča vas). Prav tako ta trenutek puščam v nemar za večino prebivalcev Novega mesta nesprejemljivo lokacijo policijske postaje ob rekreacijskem in prometnem vozlišču. Na zadnjem skupščinskem zasedanju je »bodo« in »nenamensko trošenje družbenih (beri: davkoplachevalčevih) sredstev za pripravo slabo domišljenega zazidalnega načrta v D. Kamencah, katerega edini namen je »sanacija« črne gradnje (beri: nagrajevanje črnograditeljev). Našteti primeri so otipljiv dokaz podlaganju parcialnih interesov in »zavestnemu« širjenju me-

sta brez koncepta.

Novo mesto se je v zadnjih treh desetletjih v prebivalstvenem in zaposlitvenem pogledu podvojilo, zaradi nesmotrnega in v marsičem izsiljenega razvoja pa se mesto danes razprostira na trikrat večjih površinah kot leta 1960. Še huje so razmere na področju kvalitete okolja, ki se je v tem času eksponencialno poslabševalo. Kot primer navajam stanje reke Krke, katere voda je danes petkrat bolj onesnažena kot pred dvajsetimi leti... Namesto rigoroznega preloma z dosedanjim okolju neprijazno prakso — kar sta med drugim napovedovali tudi stranki, katerima predsedujeta g. Kovačič in g. Dvornik — se v Novem mestu le-ta po zaslugi imenovanih gospodov še ni zgodil.

»Veljaka« sta, sodeč po zadnjem skupščinskem zasedanju, izbrala »novo taktiko«: Vsaj formalno neodvisni (sicer pa kadrovske prešibki in podkupljivi) urbanistični stroki, ki naj bi jo predstavljali »Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje«, ne zaupata več. Namesto da bi v okviru svojih

pristojnosti zagotavljala kadrovske in finančne pogoje za učinkovito delovanje strokovnih služb za potrebe urejanje prostora, sta izsilila, da so zbori skupščine občine Novo mesto (po novogoriškem vzoru) odpravili upravno organizacijo — Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje — ter njegove naloge prenesli na sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora.

Takšna odločitev skupščine je dvomljiva in vodi v razpad urbanizma. Poleg vsega je odločitev v neposrednem nasprotju s 66. in 67. členom Zakona o urejanju naselij (Ur. l. SRS, 18/84) in po mnenju republiške zakonodajno-pravne komisije (gl. dopis Ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora pod št. 350-01-46/91-jkf, ki se nahaja v uradni listu DL — op.p.) NEZAKONITA. Sporna »reorganizacija« prav tako zanemara poziv ministra Jazbinška, z dne 10. 7. 1992, ko občine opozarja, da so do sprejema sodobnejše zakonodaje dolžne spoštovati predpise in ohranjati dosedanja organiziranost. To pa z drugimi besedami pomeni, da je bila kritika opozicijskih strank (Demokratov, Socialistov, SDP-ja in Zelenih) hkrati tudi poziv za obrambo pravne države pred samovoljo samozvanih »zakonodajalcev«. Ignoranca predsednika skupščine ob proceduralnem zapletu v zvezi z zahtevno po utemeljitvi »izjemnosti« odvzemanja strokovne avtonomije urbanistični stroki po hitrem postopku pa me, žal, spominja na najmračnejše boljševistične čase(!). Javnost in poslanci imamo pravico izvedeti za razloge, na podlagi katerih se sprejema usodni odlok po hitrem postopku.

Zadnja — izsiljena reorganizacija novomeškega urbanizma ima ne glede na pravno formalne posledice, ki bi morale slediti ob sprejetju protizakonitega občinskega odloka, še veliko daljnosežnejše posledice. Grenke izkušnje nas namreč učijo, da je vsaka »dirigirana« reorganizacija (in teh v Novem mestu doslej ni bilo malo) istočasno pomenila tudi negativno kadrovske selekcije. Zato se toliko bolj čudim, da je predlog po predhodni kompleksni proučitvi problematike urejanja prostora, s podudarkom na kadrovske razreševanju, ki bi nato lahko bila podlaga za morebitno reorganizacijo službe, ostal brez odmeva. Napaka, ki jo je s tem dejanjem izsilila vladajoča politična garnitura, ne odtehta niti cena takojšnjih odstopov predsednikov izvršnega sveta in skupščine... Prepričan sem, da bo že bližnja prihodnost potrdila utemeljenost črnogledih napovedi!

MARJAN RAVBAR
Novo mesto

ZDRAVNIŠKA ETIKA PA TAKA!

Že sedem let se zdravim na očesni kliniki v Ljubljani v ambulanti za glavkome. Kljub terapiji in trikratnemu posegu z laserjem do sedaj ni bilo vidnega napredka. Zato sem se kot marsikateri pacient odločil, da se posvetujem tudi z drugim zdravnikom okulistom na tem področju dela. Zvedel sem za gospo dr. Morelovo, znano specialistko okulistko v očesnem oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. Po telefonskem pogovoru z medicinsko sestro, da omenjena zdravnica vsak terek ordinira za zunanje paciente tudi iz drugih regij, sem se odločil, da jo obiščem. Prišel sem s tem namenom iz Ljubljane, pa je bilo žal ob 8. uri zjutraj pred menoj že 50 pacientov, naročanja pa ni. Kaj sem hotel? Obrnil sem se in se odpeljal domov. V petek, 2. oktobra 1992, sem želel vprašati gospo dr. Morelovo po telefonu, ali bi imel možnost, da bi me naročili na pregled. Še preden sem pričel pogovor, sem dobil kratek odgovor: »Nimam časa,« in je odločila sušalko.

Mnenja sem, da bo moj prispevek le prispeval k boljšemu odnosu in razumevanju zdravnikov do pacientov, ki so zaradi bolezni za marsikaj prikrajšani.

DUŠAN KOMAR
Vojkova 85
LJUBLJANA

NAPAD NA G. PETERLETA IN CERKEV

Televizijski gledalci smo bili 6. oktobra spet pričeli napadu na krščanske demokrate in njihovega predsednika Lojzeta Peterleta, pa tudi na slovensko Cerkev. G. Peterle je odločno zavrnil vse očitke, pri tem pa ni imel lahkega dela, saj je za nasprotnika imel dr. Velja Rusa in Spomenko Hribar, ki s svojimi protikrščanskimi članki polnita »neodvisne« časopise. Razpravo v to smer je peljal TV-voditelj Vladimir Vodušek, ki je trdil, da je krščanska demokracija povezana s Cerkvijo. Škoda, da imamo v slovenskih medijih tako malo objektivnih urednikov in novinarjev, ki bi lahko gledalcem razkrinkali razdiralne ideje tipa Rus in Hribarjeva, ki še kako škodujejo slovenskemu narodu. Slovenski človek je pokončen in kljubuje nezdravim idejam, prepojen je s krščansko tradicijo in mu je tuje vsako spletkarjenje. Brez panike, tovariši, vaš čas je minil!

TONE ZEVIK
Brežice
Rimska cesta 22

• Če smo na prejšnjih volitvah zmagovali nepričakovano, bomo tokrat pričakovali. (Peterle)

• Ljubezen do bližnjega je hotenje po novi lastnini. (Nietzsche)

Pobeg na helikopterskih rotorjih

Rekonstrukcija podviga pilotov helikopterja Bogomirja Šuštarja iz Straže pri Novem mestu in Jožeta Kalana iz Trbovelj med lansko junijsko vojno

V minuli slovenski vojni se je pripetilo mnogo stvari, ki ne bodo nikoli zapisane. Ena izmed izjemnih, ki bo do iztrgane pozabi, pa je pobeg pilota Jožeta Kalana in tehnika letalca Bogomirja Šuštarja. Le-ta sta 28. junija lani ušla iz agresorske armade s helikopterjem gazelo, ki je tako postala prvi helikopter slovenske TO. Zaradi tehničnih težav s helikopterjem oz. manjkajočim rezervnim delom je bila rekonstrukcija pobeга izvedena šele tede dni, in sicer v organizaciji ministrstva za informiranje, republiškega štaba TO in letalske enote TO.

Bogomir Šuštar, tehnik letalec, je po rodu iz Straže pri Novem mestu. Dolga leta je služboval v Mostarju, v začetku 80. let pa je bil premeščen v helikopterski oddelek JLA na Brnike. Pilot Jože Kalan iz Trbovelj je v vojašnico na Brnike prišel najprej kot rezervni častnik — pilot leta 1974, potem pa se je redno zaposlil zaradi želje po letenju.

Priprave na prebeg več helikopterjev iz tega oddelka so se začele spomladi 1991, in sicer z dogovori slovenskih pilotov Tonija Mrliaka (poveljnika oddelka) in Jožeta Kalana s takratnim namestnikom obrambnega ministra Jelkom Kacinom. Vendar je vojna zaobrnila dogajanja po svoje, Mrliak je bil 27. junija zaradi nesrečnih okoliščin sestreljen nad Ljubljano, Jože Kalan in Bogomir Šuštar pa sta zato akcijo morala izpeljati sama.

Gazele so bile dan pred vojno premeščene v vojašnico v Šentvid (tam se je tudi začela rekonstrukcija pobeга). Kalan in Šuštar sta letala nad Dolenjsko, v četrtek, prvi dan vojne, pa nad Štajersko. V helikopterju nista bila nikoli sama, tako da nista imela možnosti pobeга. Že v vojašnici v Bukovju pri Dravogradu se jima je ponudila priložnost, da bi pobegnila

skupaj z Slovincem, podpolkovnikom Adolfom Korošcem (ki je tudi kasneje pobegnil), vendar je bilo neopaznemu človeku predlagati pobeg preveliko tveganje. Tako sta po mnogih poletih v četrtek zvečer pristala v vojašnici v Mariboru.

Tu pa se jima je naslednji dan ponudila izjemna priložnost. Oficir za usmerjanje letalskih napadov Oštrjima jima je namreč povedal, da bo na Maribor izvršen desant. Tako je Kalan ugotovil, da se bodo ob morebitnem zadetku poizkušali transportni helikopteri prileči v kadetnico, in to ravno na mesto, kjer sta imela parkirano gazelo.

»Jo naj umakneva drugam?« so bile besede, s katerimi se je začel pobeg. »Ogledala sva si prostor pred ambulanto, kjer naj bi pristala; predvsem sva gledala oborožitev in pripravljeno armado za hitro dejstvovanje. Med garažami je sicer bil tank s protiletalskim mitraljezom, strelci pa so bili vsi razen enega na tleh. Grevalci je pripovedoval Kalan, ko sta na rekonstrukciji s Šuštarjem ponovno obhodila vojašnico.

Sedla sta v helikopter, segrela motor, se javila Oštrju in poletela nad ambulanto, obrnila in tik nad strehami odrvela preko žice. Kot sta pripovedovala, so bili to njuni najtežji trenutki. Trepetala sta pred cevmi armade, še bolj pa, da ju sklatijo teritorialci, h katerim sta bežala. To so bili napeti trenutki, gazela ju je nosila sreči ali nesreči naproti. Vendar kam? Jože je razmišljal o trboveljskih hribih, Bogo o Rogu, vendar vse je bilo predačel in nevarnost prevelika.

Po ovinku preko Drave sta se obrnila nazaj in prvič pristala na Rogli. Vendar je tam bilo preveč tujecev, kajti kdo izmed njih bi lahko javil v dolino armadi. Zato sta se zopet dvignila. Kako sta letela tik nad smrekami, smo se lahko prepričali tudi novinarji pri rekonstrukciji, ko smo leteli v drugem helikopterju AB-412 in smo gazelo ves čas izgubljali z vida. Nizka višina in hitrost sta bili namreč njuni edini orožji.

Kot pred letom in pol sta tudi tokrat Kalan in Šuštar pristala na Golteh, le da je vse potekalo počasneje in varneje. Tudi zdaj, je do helikopterja

OB REKONSTRUKCJI: gazela in pilot Jože Kalan ter Bogomir Šuštar

Konkurenca boljša kruh

Novosti v Dolenjskih pekarnah, kjer spečejo 12 ton kruha na dan — Z zasebniki sodelujejo

NOVO MESTO — V preneka-teri delavski družini se otroci in njihovi starši toplega in dišečega belega kruha veselijo kot nekdanj, ko je bila na mizi pečena. Če odstejemo tiste, ki si kruh še pečejo sami, prebivalci novomeške občine pospravijo 12 ton kruha na dan, pred prazniki in ob sobotah pa še šest ton več. Večino tega kruha napečejo v Dolenjskih pekarnah, 700 kilogramov ga dnevno pripeljejo v Novo mesto iz pekarnice Markovič s Suhorja, še 100 kilogramov več pa ga spečejo v pekarni Ajda v Gotni vasi.

V Dolenjskih pekarnah, ki imajo svoja obrata še v Trebnjem in v Črnomlju, se kot nekdanji monopolisti niso ustrašili zasebne konkurence. »Ta čas še vedno pečemo enake količine kruha, zelo pa se je povečalo povpraševanje po naših ostalih izdelkih. Ljudje kupujejo vedno več našega pečiva, od krofov, žemljic, rogljičev, štrukljev do sirovih štrukljev. V novi Dolenjskimi trgovini na Drski smo pred dnevi odprli tudi prvo mini pekarno, kjer je

vsak čas na voljo kruh in pečivo, kar vse naši peki pripravijo ročno,« pripoveduje direktorica Dolenjskih pekarn, inž. Vera Splichal, in ob tem spomni še na prvi kioski, ki so ga pred mesecem postavili pred pekarno v Ločni. V njej je vsa dan med pol šestu uro zjutraj in pol osmo zvečer dobili vse pekarske izdelke.

V zadnjem času so v Dolenjskih pekarnah postavili več novih strojev. Tako imajo silos z vgrajenim sejalnikom moke, ki v veliki meri zmanjšuje možnost nečistoče v moki oziroma kruhu. Nova je tudi vakuumska tehtnica za razrez testa. Slednja naprava bo v mnogočem prispevala k boljši kakovosti kruha.

Danes je v treh Dolenjskih pekarnah zaposlenih 114 delavcev. Za pekarski poklic še pred leti ni bilo zanimanja. Danes so pekarske šole v Ljubljani in Mariboru polno zasedene. Tudi v Dolenjske pekarnice bo prišlo pet novih pekov, njihovih študentov.

J. PAVLIN

IZLET V KOSTANJEVIŠKO PODZEMLJE — Ob tednu otroka novomeška Zveza prijateljev mladine že nekaj let zapored organizira izlet med kapnike Kostanjeviške jame. V soboto so tja z dvema avtobusoma peljali natanko sto otrok iz novomeških osnovnih šol. Med nepozabna doživljanja in srečanja z metopirji bodo v teh časih otroci zapisali tudi to, da za izlet staršem ni bilo potrebno dati niti dinarja. Za prevoz so poskrbeli v podjetju Gorjanci, vstopnino v jamo so podarili kostanjeviški jamarji, sendvič so sestavili v pekarni Markovič iz Suhorja, v predelavi mesa KZ Krke z Grabna, za pijačo »pa je dal« Slavko More, sodavičar iz Novega mesta. (Foto: J. Pavlin)

prvi pritek Franc Kačičnik, vodja žičnic, in začel obujati spomine, kako se je prestrašil Jožeta Kalana z velikim »mangnumom« in Suštarja s »škorpionom«. Šele ko je Jože strgal našitke čina nekdanje JLA, si je oddahnil. Gazelo so potegnili pod smreke, jo zamaskirali in potem telefonirali v dolino na TO in policijo. Najvažnejše zdaj je bilo, čimprej obvestiti družini in ju umakniti na varno, kajti lahko bi se zgodilo, da bi ju armada ugrabila in v zameno zahtevala »ukradeni« helikopter.

Iz Mozirja, kjer sta pilota podpisala pristopno izjavo, so ju odpeljali do območnega štaba TO Velenje k poveljniku Jožetu Prislanu, ki je nato prevzel helikopter. Gazela je 14 dni ostala na Golteh, en dan je bila na Smrekovcu, od 16. julija pa do odhoda v tujino na kmetiji pri Sremkovcu, v hribih nad Velenjem. Gazeli so sneli rotorje in jo nekako potisnili v skedenj Ivana Juvana. Jože Prislan pa se je odločil za pasivno varovanje. Gazele niso stražili, kajti stražarji bi kaj hitro komu padli v oči.

Kalan in Šuštar sta se skrivala po svoje. Vojaška obveščevalna služba jima je prišla na sled šele po mesecu dni v Velenju, potem na Smrekovcu, kjer sta preživljala nekaj dni skrita z družinami, potem pa nič več. Njuni družini sta se ravno tako morali skrivati: v Ljubljani, Trbovljah, na Dolenjskem.

Helikopter je že na Golteh dobil novo oznako TO-001 VELENJE, danes pa nosi oznako SL-HAA. Tudi prebarvali so ga v svetlo modro. Jože Kalan in Bogomir Šuštar sta pokazala izjemno junaštvo. Njuna gazela ju je varno ponesla domov. Na frekvenci 122,20 Mhz, to je dogovorjeni tajni frekvenci med piloti gazel, ki so pripravljali pobeg, pa se ni oglasil nihče razen minulo sredo, pri rekonstrukciji prebeга, ko so pogovori med gazelo SL-HAA in spremljevalnim helikopterjem z novinarji potekali na tej frekvenci, predvsem zaradi obujanja spominov.

HINKO HUMAR

zavarovalnica triglav d.d.

poslovna enota Novo mesto
Zagrebska 2, 68000 Novo mesto

ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d. — ima med slovenskimi zavarovalnicami najbolj razvejano poslovno mrežo.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d. — je v letu 1991 navzlic rojevanju novih zavarovalnic še povečala svoj tržni delež v slovenski zavarovalniški pogajci.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d. — po vzoru najboljših zavarovalniških ponudb v deželah Zahodne Evrope nenehno oblikuje nove vrste zavarovanj.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d. — po številu sklenjenih zavarovalnih polic presega vse ostale zavarovalnice, kar le povečuje in utrjuje varnost njenih zavarovancev.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV — KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

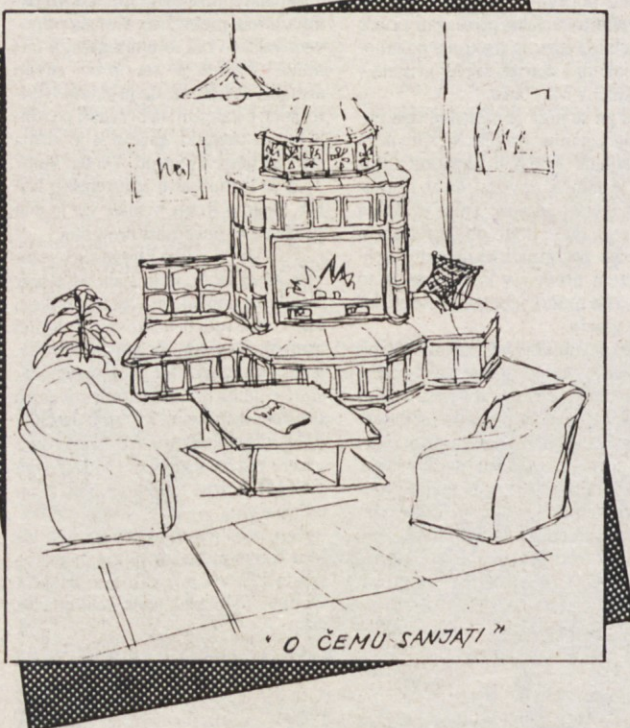
GRAMA® GRANIT - MARMOR

GLAVNI TRG 25 SEVNICA
TEL. 0608/81-669

- OBDELAVA, MONTAŽA IN TRGOVINA Z MARMORJI IN GRANITI
- IZVAJANJE KAMNOSEŠKIH DEL V GRADBENIŠTVU
- IZDELAVA STOPNIC, POLIC, MIZ, KUHINJSKIH IN GOSTINSKIH DELOVNIH PULTOV
- IZBIRA 60 RAZLIČNIH VRST GRANITA IN MARMORJA

- SVETUJEMO
- PROIZVAJAMO
- PROJEKTIRAMO
- PRODAJAMO
- MONTIRAMO

PIONIR keramika d.d. NOVO MESTO d.d.

VSE NA ENEM MESTU

- kmečke peči
- toplozračne peči
- štedilniki
- kamini
- pizza peči
- polnomontažne peči

- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje, kakovost in trajnost peči, predvsem pa prihranek pri energiji

INFORMACIJE

PIONIR — KERAMIKA Novo mesto, d.d. Slakova 5
tel.: 068/21-201, 26-016, 26-015 fax: 068/24-298

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 22. X.

SLOVENIJA 1
9.55 - 12.15 in 14.20 - 0.35 TELETEKST
10.10 VIDEO STRANI
10.20 PROGRAM ZA OTROKE:
JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
OČE JAVOR
NORČIJE V ŽIVALSKEM VRTU
10.55 ŠOLSKA TV:
ANALITIČNA MEHANIKA (3/52)
ANGLJEŠČINA: FOLLOW ME, 58. lekcija
MUZZY, ANGLJEŠČINA ZA NAJMLAJŠE (3/20)
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
14.35 VIDEO STRANI
15.45 NAPOVEDNIK
14.50 ŠPORTNA SREDA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
EBBA IN DIDRIK, švedska nadalj. (3/9)
ŽIV ŽAV
18.35 ŽE VESTE..., svetovalno izobraževalna oddaja
19.05 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 BOBENČEK, glasbena oddaja
21.40 TEDNIK
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.10 SOVA
23.10 DRAGI JOHN, amer. naniz, 27. epizoda
23.35 NAJVEČJI POTRES V L. A., amer. nadalj. (4/4)
0.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 Video lestvica - 19.30 Dnevnik KP - 16.45 (TV igrice) - 20.30 Gozdarska hiša Falkenau (21. epizoda nemške naniz.) - 21.00 Zelena ura - 22.00 Umetniški večer: Janez Bernik - 0.00 Video strani

PETEK, 23. X.

SLOVENIJA 1
9.35 - 12.15 in 13.50 - 2.25 TELETEKST
9.50 VIDEO STRANI
10.00 PROGRAM ZA OTROKE:
MOJA DRUŽINA IN OSTALE ŽIVALI, angl. nadalj. (4/10)
ZVERINICE IZ REZIJE, (11/13)
10.50 ZELENA URA, ponovitev
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
14.05 VIDEO STRANI
14.15 NAPOVEDNIK
14.20 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.20 GOSPODARSKA ODDAJA: EVROPA 2000, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK, TOK, oddaja za mladostnike
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, FORUM
20.30 ODLOŽENI RAJ, angl. nadalj. (9/12)
21.25 OČI KRITIKE
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA:
22.25 BAGDAD CAFE, amer. naniz. (2/15)
23.20 RIMLJANKA, italij. nadalj., (1/3)
0.45 GRIZLI, amer. film
2.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
16.35 Video strani - 16.45 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Maribor: Slovenska kronika - 19.00 Jazz in blues - 19.30 Dnevnik RAI - 20.00 16.45 (TV igrice) - 20.30 Gozdarska hiša Falkenau (22. epizoda) - 21.00 Intervju: Dr. Janez Drnovšek - 21.50 Studio City - 23.20 Koncert Bergenske filharmonije - 0.00 Vide strani

SOBOTA, 24. X.

SLOVENIJA 1
6.50 - 12.15 in 12.50 - 2.55 TELETEKST
7.05 VIDEO STRANI
7.15 IZBOR
7.15 RADOVEDNI TAČEK
7.35 LONČEK, KUHAJ!
8.45 OSCAR JUNIOR (3/11)
7.55 MODRO POLETJE, 33. in 34. del
9.05 KLUB KLOBUK
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
13.05 NAPOVEDNIK
13.10 INTERVJU: DR. JANEZ DRNOVŠEK, ponovitev
14.00 TEDNIK, ponovitev
14.50 ZAPISANI VETRU, amer. film (ČB)
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 BRAZILSKA TRILOGIJA, ponovitev angl. dok. serije (2/3)
18.00 PRISLUHNI MO TISINI
18.30 DOBER TEKI! - KUHAJSKI NASVETI PAULA BOCUSEJA (7/22)
18.55 RISANKA
19.05 NAPOVEDNIK
19.12 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, UTRIP
20.30 FESTIVAL NAREČNIH POPEVK MARIBOR 92
21.45 ZASEBNA VOJNA LUCINDE SMITH, avstral. nadalj. (3/4)
22.30 TV DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 FESTIVAL NAREČNIH POPEVK, razglasitev rezultatov
23.05 NAPOVEDNIK
23.10 SOVA:

SLOVENIJA 2

13.50 Video strani - 14.00 Tok, tok (ponovitev) - 15.55 Sova (ponovitev) - 17.45 Pogled in zadeni - 18.30 Domači ansambli: Krkin pozdrav z Dolenske prinašajo Fantje z vseh vetrov - 19.00 Nagrada (švedska zabavna oddaja) - 19.30 Dnevnik ORF - 20.00 Chopin s Pogorelicem - 20.30 Lov na Stegnerja (angl. film) - 22.10 Tračarije v živo - 23.10 Ob 30-letnici delovanja Boba Dylana (posnetek iz New Yorka) - 2.10 Video strani

NEDELJA, 25. X.

SLOVENIJA 1
8.35 - 13.30 in 15.10 - 0.50 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 PROGRAM ZA OTROKE:
ŽIV ŽAV, ponovitev
EBBA IN DIDRIK, šved. nadalj. (3/9)
10.20 NAŠA PESEM 92
11.00 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI, ponovitev 1. oddaje
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 POROČILA
12.05 LJUDJE IN ZEMLJA
12.35 DOMAČI ANSAMBLI
KRKIN POZDRAV Z DOLENJSKEGA PRINAŠAJO FANTJE Z VSEH VETROV, ponovitev
13.05 BEGUNCI, TU Z NAMI
15.35 NAPOVEDNIK
15.40 Maksim Gorki: ŽIVLJENJE KLIMA SAMGINA, ruska nadalj. (4/14)
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 VIHARNI VRH, angl. film
18.50 TV MERNIK
19.05 RISANKA
19.15 NAPOVEDNIK
19.20 SLOVENSKI LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT, ZRCALO TEDNA
20.30 JESENSKI 3 X 3
21.35 ŽIVLJENSKE PREIZKUŠNJE, angl. poljudnoznan. serija (2/13)
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 NAPOVEDNIK
23.55 SOVA:

SLOVENIJA 2

Opomba: 16.00 F-1, posnetek iz Suzuke
12.35 Video strani - 12.45 Sova (ponovitev) - 14.25 Napovednik - 14.30 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik - 20.00 Videogodba - 20.30 TV prodaja nepremičnin - 20.33 Brazilska trilogija: Borba za ohranitev gozdov (angl. dok. serija, 3/3) - 21.25 Dirigenti in muzikanti (nadalj. HTV, 3/7) - 22.20 Mali koncert - 22.30 Športni pregled - 23.00 Video strani

PONEDELJEK, 26. X.

SLOVENIJA 1
8.45 - 12.15 in 15.20 - 1.05 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.10 PROGRAM ZA OTROKE:
10.10 ODLOŽENI RAJ, ponovitev angl. nadalj. (9/12)
11.00 MERNIK, FORUM, UTRIP, ZRCALO TEDNA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
15.35 VIDEO STRANI
15.45 NAPOVEDNIK
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE:
RADOVEDNI TAČEK
BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA (8. del nadalj.)
JAKEC IN ČAROBNA LUČKA
OSCAR JUNIOR, češka naniz. (4/11)
18.10 OBZORJA DUHA, ponovitev
18.45 MOJA KNJIGA O DŽUNGLI, nemška poljudnoznan. serija (8/27)
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 DOSJE
21.20 Juš Kozak: MARKI GROLL, izvorna TV igra
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 NAPOVEDNIK
22.45 SOVA:
BROOKLYNSKI MOST, amer. naniz. (7/12)
VEČERNA ZARIJA, španska nad. (1/6)
AMERIŠKA KRONIKA, amer. dok. serija (8/13)
0.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2
14.45 Video strani - 14.55 Oči kritike (ponovitev) - 15.45 Sova (ponovitev) - 17.30 Športni pregled (ponovitev) - 18.00 Regionalni

programi - Ljubljana: Slovenska kronika - 19.00 Videošpon - 19.30 Dnevnik RAI - 20.00 Štiri v vrsto (TV igrice) - 20.30 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz., 23/35) - 21.00 Gospodarska oddaja: R&R - 21.30 Sedma steza - 22.00 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah - 22.40 Ciklus filmov znanih režiserjev: Roger Corman: Pet pištol za zahod (amer. film) - 23.55 Film - 0.25 Video strani

TOREK, 27. X.

SLOVENIJA 1
8.35 - 12.15 in 14.20 - 1.10 TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 PROGRAM ZA OTROKE:
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.00 ŠOLSKA TV, ponovitev
11.00 SEDMA STEZA, ponovitev
11.30 PRISLUHNI MO TISINI, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
14.35 VIDEO STRANI
14.45 NAPOVEDNIK
14.55 ZGODOVINA SLOVENCEV V FILMSKIH FRESKAH, ponovitev 3. oddaje
15.35 PET PIŠTOL ZA ZAHOD, ponovitev amer. filma
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE
LONČEK, KUHAJ!
PRVI USPEHI
DENVER, POSLEDNJI DINOZAVER, amer. naniz. (5/20)
PO BELIH IN ČRNH TIPKAH (3/8)
18.40 ALPE - DONAVA - JADRAN
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.35 OSMI DAN
21.40 SKUPNA DEŽELA, amer. nadalj. (4/4)
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.05 SPREHODI PO STARI LJUBLJANI (3/9)
23.55 SOVA:
HAGGRAD II., amer. naniz. (1/7)
VEČERNA ZARIJA, španska nad. (2/6)
1.00 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.20 Video strani - 14.30 Dosje (ponovitev) - 15.10 Sova (ponovitev) - 17.20 Svet poroča - 18.00 Regionalni programi - Koper: Slovenska kronika - 19.00 V službi rock n rolla - 19.30 Dnevnik ORF - 20.00 Štiri v vrsto (TV igrice) - 20.30 Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz., 24/35) - 21.00 Glasba, show in cirks: Neverjetne zgodbe (6. del) - 22.00 Omizje - 0.00 Svet poroča (ponovitev) - 0.40 Video strani

SREDA, 28. X.

SLOVENIJA 1
9.35 - 12.15 in 14.20 - 0.20 TELETEKST
9.50 VIDEO STRANI
10.00 PROGRAM ZA OTROKE:
BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA, 8. del nadalj.
PO BELIH IN ČRNH TIPKAH, ponovitev 3. oddaje
11.00 SKUPNA DEŽELA, ponovitev amer. nadalj. (4/4)
11.50 POSLOVNA BORZA, ponovitev
12.00 POROČILA
12.05 VIDEO STRANI
14.45 NAPOVEDNIK
14.50 OMIZJE, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PROGRAM ZA OTROKE:
KLUB KLOBUK
19.10 RISANKA
19.20 NAPOVEDNIK
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 MARIBOR: BORŠTNIKOVO SREČANJE
21.40 ŽARIŠČE
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 NAPOVEDNIK
22.45 SOVA:
RADIO FM, amer. naniz. (5/13)
VEČERNA ZARIJA, amer. nad. (3/6)
0.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

15.40 Video strani - 15.50 Osmi dan (ponovitev) - 16.40 Sova (ponovitev) - 18.00 Regionalni programi - Maribor: Slovenska kronika - 19.00 Psiho - 19.30 Dnevnik HTV - 20.00 Športna sredi - 23.30 Reportaža o gostovanju mariborske Opere v Kijevu - 22.25 Knejinja čaršava - 0.05 Video strani

ROVER GROUP

PODJETJE ZA TRGOVINO, TURIZEM IN PROMET d.o.o.
68257 DOBOVA, SELSKA 21, tel/fax: 0608/64-625

ALEKO 1,6 cat.	9.000 DEM
OPEL CORSA 1,0	16.700 DEM
OPEL CORSA 1,2 cat.	18.300 DEM
OPEL ASTRA 1,4 — 5 vrat	24.900 DEM
OPEL KADETT DAEWO od	20.500 DEM

Nudimo možnost ugodnega bančnega posojila na 4 leta ali leasing.

Posebno ugodno: za podjetja in privatnike nakup dostavnih in kombi vozil po ugodnih cenah!

Vredni smo dobrega predsednika

Na pobudo številnih državljanov in državljanek sporočamo, da lahko vsi, ki želite, tudi finančno podprete kandidaturu Milana Kučana za predsednika Republike Slovenije.

Denarne prispevke lahko nakažete na tekoči račun Pooblaščenega organizatorja volilne aktivnosti:

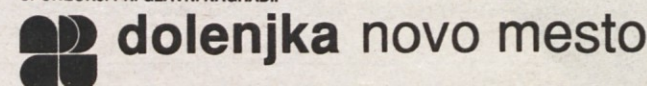
50100-620-133-05-1017152-1400002 pri Ljubljanski banki

Obljubimo, da bomo z denarjem ravnali varčno; podatki o tem bodo po volitvah na voljo darovalcem. Na željo gospoda Milana Kučana bo morebitni preostanek sredstev uporabljen za humanitarne namene.

ŽREBANJE GLAVNIH NAGRAD 17. OKTOBRA 1992 NA GLAVNEM TRGU V NOVM MESTU OB 15. URI

Nagrade lahko prevzamete v komercialnem sektorju DOLENJKE, Glavni trg 23, Novo mesto

GLAVNA NAGRADA »RENAULT – 5« IZŽREBANA ŠTEVILKA 19535
SPONZORJI PRI GLAVNI NAGRADI:

- ABC – POMURKA LJUBLJANA
- ASTRA LJUBLJANA
- HOJA LJUBLJANA
- MERKUR KRANJ
- RENAULT REVOZ NOVO MESTO
- TEKSTIL COMMERCE LJUBLJANA

AVTOTEHNA LJUBLJANA

1. ELEKTRIČNI NAMIZNI KALKULATOR »CANON« IZŽREBANA ŠTEVILKA 69361

DOLENJKA NOVO MESTO IZŽREBANA ŠTEVILKA 97701

1. BARVNI TELEVIZOR IZŽREBANA ŠTEVILKA 85191

ERA VELENJE IZŽREBANA ŠTEVILKA 78383

1. PRALNI STROJ IZŽREBANA ŠTEVILKA 96723

KRKA – KOZMETIKA NOVO MESTO IZŽREBANA ŠTEVILKA 1031

1. VELIKA NAGRADA KOZMETIKE IZŽREBANA ŠTEVILKA 32877

KRKA – HOTEL GRAD OTOČEC IZŽREBANA ŠTEVILKA 15145

1. WEEKEND PAKET ZA 2 OSEBI V »GARNI HO- TELU« NA OTOČCU IZŽREBANA ŠTEVILKA 34038

NOVOTEHNA NOVO MESTO IZŽREBANA ŠTEVILKA 31153

1. HLADILNIK IZŽREBANA ŠTEVILKA 1603

NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC IZŽREBANA ŠTEVILKA 31032

1. SEDEŽNA GARNITURA »BARBARA« IZŽREBANA ŠTEVILKA 86283

RADENSKA RADENCI IZŽREBANA ŠTEVILKA 30335

1. 7 DNI BIVANJA V HOTELU »RADIN« V RADEN- CIH ZA 1 OSEBO IZŽREBANA ŠTEVILKA 32853

SVEA ZAGORJE IZŽREBANA ŠTEVILKA 67589

1. KUHINJA »STOR B« IZŽREBANA ŠTEVILKA 32738

VINO BREŽICE IZŽREBANA ŠTEVILKA 76027

1. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 76674

2. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 12517

3. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 76889

4. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 466

5. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 27335

6. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 27335

7. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 97593

8. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 96467

9. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 2336

10. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 6301

11. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 45320

12. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

13. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

14. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

15. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

16. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

17. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

18. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

19. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

20. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

21. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

22. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

23. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

24. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

25. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

26. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

27. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

28. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

29. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

30. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

31. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

32. PIKNIK NA BIZELJSKEM IZŽREBANA ŠTEVILKA 18552

EMONA – PREHRANA LJUBLJANA

1. PROIZVODI V VREDNOSTI 3.500,00 SIT 1 DOBITEK 78231

2. PROIZVODI V VREDNOSTI 3.500,00 SIT 1 DOBITEK 90574

3. PROIZVODI V VREDNOSTI 3.500,00 SIT 1 DOBITEK 97452

4. PROIZVODI V VREDNOSTI 3.500,00 SIT 1 DOBITEK 18091

5. PROIZVODI V VREDNOSTI 3.500,00 SIT 1 DOBITEK 24663

6. BON V VREDNOSTI 5.000,00 SIT 1 DOBITEK 63776

FRUCTAL AJDOVŠČINA

1. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 92406

2. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 80145

3. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 85684

4. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 45795

5. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 32077

6. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 76335

7. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 19488

8. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 73629

9. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 30681

10. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 74884

GARANT POLZELA

1. POSTELJA Z NOČNO OMARICO 1 DOBITEK 18505

HENKEL-ZLATOROG MARIBOR 1 DOBITEK 38829

1. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 47222

2. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 62996

3. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 99088

4. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 47273

5. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 24763

6. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 14628

7. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 12037

8. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 2992

9. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 73665

10. PROIZVODI ZLATOROG 1 DOBITEK 73665

HOTEL SLON LJUBLJANA

1. VIKEND PAKET (PRENOČIŠČE Z ZAJTR- KOM ZA 2 OSEBI IN DNEVNO BIVANJE V DVOPOSTELJNI SOBI 1 DOBITEK 3275

2. DNEVNO BIVANJE S KOŠILOM V RE- STAVRACIJI »ATRIJ« 1 DOBITEK 78419

3. DNEVNO BIVANJE S KOŠILOM V RE- STAVRACIJI »ATRIJ« 1 DOBITEK 96753

IGM ZAGORJE 1 DOBITEK 24656

JUTRANJKA SEVNICA

1. ŽENSKO KRILLO 1 DOBITEK 97087

2. ŽENSKA BLUZA 1 DOBITEK 24851

3. ŽENSKA BLUZA 1 DOBITEK 97398

4. MAJICA 1 DOBITEK 99447

5. MAJICA 1 DOBITEK 85085

KRIŽEVSKO OPEKARNE KRIŽEVCI

1. MODELARNI BLOK 500 KOM 1 DOBITEK 67668

KRKA – KOZMETIKA NOVO MESTO 1 DOBITEK 69007

1. PAKET KOZMETIKE 1 DOBITEK 77131

2. PAKET KOZMETIKE 1 DOBITEK 81009

3. PAKET KOZMETIKE 1 DOBITEK 11231

KRKA – HOTEL GRAD OTOČEC

1. KOSILO ZA 2 OSEBI 1 DOBITEK 26869

2. GOSTINSKE STORITVE ZA 2.000,00 SIT 1 DOBITEK 47115

3. GOSTINSKE STORITVE ZA 1.000,00 SIT 1 DOBITEK 98915

KK PTUJ – VINARSTVO

1. KARTON PIJAČ (12 STEKLENIC) 1 DOBITEK 6280

2. KARTON PIJAČ (12 STEKLENIC) 1 DOBITEK 74189

3. KARTON PIJAČ (12 STEKLENIC) 1 DOBITEK 97271

4. KARTON PIJAČ (12 STEKLENIC) 1 DOBITEK 45327

5. KARTON PIJAČ (12 STEKLENIC) 1 DOBITEK 77387

KOLINSKA LJUBLJANA

1. DVODNEVNI POLNI PENZION ZA DVE OSEBI V VILI »MOJ MIR« NA BLEDU 1 DOBITEK 45903

2. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 3864

KRAŠCOMERCE LJUBLJANA

1. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 69914

2. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 72178

3. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 15168

4. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 30649

5. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 30415

6. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 32711

7. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 15010

8. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 76321

9. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 12006

10. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 85291

11. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 79434

12. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 11961

13. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 86749

14. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 1818

15. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 47009

16. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 30680

17. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 9131

18. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 6275

19. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 28581

20. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 88022

21. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 47114

22. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 88099

23. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 67055

24. PROIZVODI KRAŠ V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 159

9. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 11138

10. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 6102

MERCATOR – OLJARICA KRANJ

1. KARTON OLJA »FRIVITA« (16 PLASTENK 1/1) 1 DOBITEK 81766

2. KARTON OLJA »CEKIN« SPECIAL (16 PLASTENK) 1 DOBITEK 26630

3. KARTON OLJA »CEKIN« (16 PLASTENK) 1 DOBITEK 63754

4. KARTON OLJA »KONZUM« (16 PLASTENK) 1 DOBITEK 14801

5. OLJE »CEKIN« 2 KARTONA (2x12 PLASTENK) 1 DOBITEK 22252

6. ROČKA OLJA »CEKIN« 25 LIT. 1 DOBITEK 63936

7. MEHCALEC »AMILO« 2 KARTONA (2x12 KOM) 1 DOBITEK 32568

8. TEKOČI DETERGENT »MIL« 2 KARTONA (2x12) 1 DOBITEK 45471

MIZARSTVO LJUTOMER

1. HI-FI OMARICA 1 DOBITEK 8912

MURALE LJTOMER 1 DOBITEK 19049

1. OKROGLA MIZA 1 DOBITEK 6958

OKUS RADLJE 1 DOBITEK 92339

1. VETROVKA 1 DOBITEK 81597

2. TRENIRKA 1 DOBITEK 96976

3. TRENIRKA 1 DOBITEK 6729

4. TRENIRKA 1 DOBITEK 32518

PODRAVKA KOPRIVNICA 1 DOBITEK 69807

1. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 3214

2. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 22589

3. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 6619

4. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 81469

5. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 2168

6. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 27600

7. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 80065

8. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 2868

9. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 11885

10. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 18572

11. PROIZVODI V VREDNOSTI 10.000,00 SIT 1 DOBITEK 74109

PERUTNINA PTUJ 1 DOBITEK 1149

1. PROIZVODI V VREDNOSTI 5.000,00 SIT 1 DOBITEK 92180

2. PROIZVODI V VREDNOSTI 5.000,00 SIT 1 DOBITEK 42462

3. PROIZVODI V VREDNOSTI 5.000,00 SIT 1 DOBITEK 47683

PRVI MED JAPONCI V EVROPI

- GARANCIJA TRI LETA ALI STO TISOČ PREVOŽENIH KILOMETROV
- GARANCIJA NA BARVO TRI LETA
- ŠIROKA MREŽA POOBLAŠČENIH SERVISOV PRI NAS IN PO VSEJ EVROPI
- CENTRALNO SKLADIŠČE REZERVNIH DELOV JE V EVROPI, ZATO SO VEDNO VSI DELI NA RAZPOLAGO PO KONKURENČNIH CENAH
- ODSLEJ PRODAJA NA KREDIT PO UGODNI OBRETNI MERI

POOBLAŠČENI TRGOVCI NA OBMOČJU SLOVENIJE SO:
 AVTOTEHNA, Ljubljana tel.: 061 312 022 ● KRULC, Maribor tel.: 061 731 143 ● MAGISTER, Radovljica tel.: 064 75 256 ● MONATTO, Tolmin tel.: 065 01 659 ● VIDRIH, Otočar - Nova Mesto tel.: 068 85 180 ● ZIERER, Sevnica tel.: 0608 81 389 ● LES, Ptuj tel.: 062 771 941 ● KOS, Polzela tel.: 063 701 090 ● AGROSERVIS, Muribor tel.: 062 33 741 ● AVTOHIŠA, Murska Sobota 069 25 209 ● MG, Muta tel.: 0602 61 740

INFORMACIJE O VOZILIH IN PRODAJNO-SERVISNI MREŽI:
 NISSAN ADRIA d.o.o., tel.: 061 301 355

Dolenjci, Belokranjci, Posavci...

NOVA OPREMA

vam do 5. novembra

v svoji industrijski prodajalni v Adamičevi 2 v Novem mestu, tel. (068) 22-802 in 28-135, nudi ugoden nakup sedežnih garnitur in vzmetnic po tovarniških cenah,

potem pa.....

vas vabi na otvoritev **novega salona pohištva Kranjc** na Košenicah v Novem mestu, kjer boste še naprej kupovali naše izdelke pod ugodnimi pogoji. V novem salonu vam bomo poleg našega programa nudili še:
 zavese modnih barv in najnovejših modelov, karnise, ostalo notranjo dekoracijo in svetovanje po naročilu podjetja VOAL, d.o.o., Novo mesto.

Džirlo

Tel.: (061) 40 787

Čang - Šlang
 shujševalni čaj

Z zmanjševanjem telesne teže krepite organizem

Vsi dosedanja preparati za hujšanje (vitaminske tablete, dietetski preparati) so reševali problem zmanjševanja telesne teže, ne pa tudi ohranjanja idealne telesne teže. Izjema pri tem je **Čang - Šlang**, čaj za reduciranje telesne teže po kitajski recepturi. Je zdravilen, iz naravnih sestavin in ga lahko uporabljamo za posebno nego telesa, povzroča izgubo teže, plinov, nakopičenih maščob in spodbuja izgubo teka. Z rednim pitjem čaja **Čang - Šlang** bodo izgorele odvečne telesne maščobe, vaše telo pa bo postalo gladko in gibčno. Čaj **Čang - Šlang** je sestavljen iz posebnih sestavin in je primeren za ženske in moške, stare in mlade, za vse starosti.

Čang - Šlang so nekoč pili bogati Kitajci. S pitjem tega čaja so obdržali vitkost in gibčnost. Tudi vsak obrok hrane so čutili kot en sam požirek.

Škatlica **Čang - Šlanga** vsebuje 40 vrečk čaja, ki so garancija za doseg želene telesne teže. Po pitju čaja ne čutite v želodcu nobene teže, niti kakšne druge neprijetnosti, kajti niste pili pivskega kvasa, pač pa **Čang - Šlang**, čaj s tradicijo več kot 1.700 let.

Za izgubo teže je dovolj, da vsak dan pred obrokom popijete eno skodelico tega čaja in vsi problemi bodo rešeni. Zaradi izgube telesne teže ne boste nervozni, nasprotno, ohranili boste dobro razpoloženje. Isti učinek boste dosegli, če popijete dve skodelici **Čang - Šlanga** pred spanjem. Čaj **Čang - Šlang** lahko naročite po pošti na naslov: Džirlo, p. p. 45, 61000 Ljubljana in po telefonu: (061) 40 787.

Čang - Šlang prodaja na slovenskem tržišču ekskluzivno podjetje Džirlo, d.o.o., Ljubljana.

Cena **Čang - Šlanga** je 599 SIT + poštni stroški. Plačate po povzetju.

NAROČILNICA

ime in priimek
ulica in št.
poštna št. in kraj
število zavitkov

Naročilnico pošljite na naslov:
 Džirlo, p. p. 45, 61000 Ljubljana

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO
TOZD »GOZDARSTVO« NOVO MESTO
TOZD »GOZDARSTVO« PODTURN

PO UGODNI CENI PRODAJAMO:

- štiriletne sadike smreke, primerne za oblikovanje živih ograj in sadnjo v gozdu
- štiriletne sadike smreke, primerne za sadnjo v gozdu
- sadike zelenega bora, primerne za sadnjo v gozdu
- sadike macesna in duglazije, primerne za hortikulturno ureditev in sadnjo v gozdu

INFORMACIJE IN NAROČILA SPREJEMAMO NA TELEFON 21-125 in 65-690 od 7.00 — 14.00.

JUGOTANIN

kemična industrija, p.o. sevnica

**ODKUPUJE
LES PRAVEGA
KOSTANJA**

Les odkupujemo preko:
— območnih gozdnih gospodarstev
— območnih kmetijskih zadrug

Za vse informacije se obrnite na našo komercialno službo, telefon 0608-81-349, oziroma na naslov: Jugotanim, Hermanova 1, 68290 Sevnica.
Plačilo je dobro in zagotovljeno!

**SKUPŠČINA OBČINE TREBNJE
GEODETSKA UPRAVA**

Objavlja prosta dela in naloge

GEOMETRA

Pogoji:

- višješolska izobrazba (geodetske smeri)
- dve leti delovnih izkušenj
- znanje uporabe računalnika
- vozniški izpit B kategorije
- 3-mesečno poskusno delo
- strokovni izpit
- preizkus znanja ZUP in drugih predpisov o upravnem postopku.

Pisne prijave z zahtevanimi dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Skupščina občine Trebnje, Geodetska uprava, 68210 Trebnje.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

**Svet Centra za socialno delo Trebnje,
Kidričeva ulica 2,
Trebnje**

razpisuje

delovno mesto direktorja Centra za socialno delo Trebnje za štiri leta

Kandidat mora poleg splošnih pogojev po Zakonu o zavodih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da je državljan Republike Slovenije
- da ima višješolsko izobrazbo in specializacijo družboslovne usmeritve in najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobnih nalogah ali visokošolsko izobrazbo in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na podobnih ali enakih nalogah
- da ima opravljen strokovni izpit za delo v socialnem skrbstvu
- da ima organizacijske in vodstvene sposobnosti
- da predstavi vizijo prihodnjega razvoja Centra

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Center za socialno delo Trebnje, Kidričeva ulica 2, Trebnje, s pripisom »za razpis direktorja«.

Center za socialno delo
Trebnje

**Republika Slovenija
OBČINA BREŽICE
SEKRETARIAT ZA UREJANJE PROSTORA IN
VARSTVO OKOLJA**

Na podlagi 11. in 103. člena Stanovanjskega zakona (Ur. list RS št. 18/91-I), Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje socialnih stanovanj v najem (Ur. list RS št. 38/92) ter pogojev javnega razpisa z dne 27. 8. 1992 je Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora občine Brežice **določil listo za dodelitev socialnih stanovanj v najem:**

Zap. št.	Priimek in ime	Naslov	Štev. druž. članov	Doseženo štev. točk
1.	PAVLOVIČ DRAGO	Sela 27, Dobova	4	470
2.	VOVK BOJAN	Kidričeva 1, Brežice	4	410
3.	MAK ERIKA	Zupelevec 2, Kapele	1	340
4.	TOKALIČ ANDA	Prešernova 11, Brežice	5	330
5.	ŠEBREK MIROSLAV	Poljanškova 9, Brežice	4	330
6.	BUKOVINSKI OLGA	Kidričeva 34, Brežice	3	325
7.	MARKOVIČ SRETENKA	Cesta bratov Milavcev 12, Brežice	4	305
8.	ŽMAVC IVAN	Mostec 4, Dobova	3	300
9.	KLEMENČIČ VIKTOR	Prežihova 12, Brežice	2	290
10.	KRULIČ ROMANA	Krška vas 67, Krška vas	2	285
11.	TOMŠE SONJA	Cesta bratov Milavcev 15, Brežice	3	280
12.	PETRIČ ANTON	Dvorce 11, Brežice	3	280
13.	DEBOGOVIČ SONJA	Škvarčeva 9, Brežice	3	275
14.	KAPRALJEVIČ PETAR	Ul. 21. maja 9, Brežice	3	265
15.	PREDANIČ ROMANA	Loče 3a, Dobova	2	265
16.	UREK JOŽE	Mihalovec 51, Dobova	3	250
17.	FUNDAK JOVANKA	Trg OF 3, Brežice	2	250
18.	BALAGIČ ASIM	Cesta bratov Gerjovič 49, Dobova	4	240
19.	POKUPEC SERGEJA	Vinarska 26, Bizeljsko	2	230
20.	PERČIČ IRMA	Tomšičeva 8, Brežice	3	185
21.	FILIPČIČ MARINKA	Trebež 10, Artiče	2	160
22.	KOSTEVC JELENA	Prešernova 15 a, Brežice	3	60

PRAVNI POUK: Zoper svojo uvrstitev na listo ima udeleženec razpisa pravico do ugovora na Izvršni svet SO Brežice v roku 15 dni po objavi liste za dodelitev socialnih stanovanj v najem.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila mama, stara mama in prababica

ALBINA TURK

iz Podhoste 25

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, posebna zahvala pa sosedom za nesebično pomoč. Hvala za podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvalo smo dolžni tudi dr. Kokalju in sestri Jelki ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil v 57. letu naš dragi mož, ata, stari ata in tast

**Jožef-Emilijan
Tršinar**

iz Goriške Gore

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, podarjene vence in cvetje ter pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, delavcem Revoza — obrata VI. ter sodelavcem Tehnoservisa in delavcem ATB obrata iz Tovarne zdravil Krka, Ivanki Krnc za poslovilne besede, gospodu za lepo opravljen obred ter družini Luzar iz Škocjana. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Fani, sinova Jože z družino in Darko, hčerka Danica z družino

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil

**ANTON
PETEH**

z Bednja

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in nam v težkih trenutkih stali ob strani, posebno pa govornikom, pevkam in gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoči: sinova Tone in Mirko z družinama, sestra Katica ter ostalo sorodstvo

M-Kmetijska zadruga Trebnje obvešča vse svoje člane, da bo OBČNI ZBOR v nedeljo, 25. oktobra 1992, ob 8.30 uri v osnovni šoli Trebnje.

Vljudno vabljeni! Upravni odbor

**POSAVSKI CENTER ZA PERMANENTNO
IZOBRAŽEVANJE
KRŠKO**

Cesta krških žrtev 15, Krško
Telefon, fax: 0608-31-152

VPISUJE V:

1. Program **USPOSABLJANJA ZA RAČUNOVODJO**

specializacija, pogoj: končana srednja šola
— Prijave: 10. novembra

2. **SREDNJO ŠOLO ZA VZGOJITELJICE**
— za varuhinje

Pogoj: šola za varuhinje, nedokončana pedagog. šola
— Prijave: 22. oktobra

3. **VIŠJO VZGOJITELJSKO ŠOLO**

— Prijave: do decembra

4. tečaj za **PROMET Z ODPRTIM VINOM IN
VINSKIM MOŠTOM**

— Prijave: do novembra 1992

gorenje maloprodaja

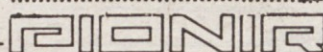
IŠČEMO ZASTOPNIKE ZA DOLGOROČNO SODELOVANJE NA PODROČJU PRODAJE V NOVEM MESTU, RIBNICI NA DOLENJSKEM, METLIKI IN ČRNOMLJU.

Če razpolagate s poslovnim prostorom 50 m² in več in ste zainteresirani za prodajo prodajnega asortimana Gorenje, prosimo, da svojo ponudbo pošljete do 15. 11. 92 na naslov:

GORENJE MALOPRODAJA
RAZVOJ IN POSPEŠEVANJE PRODAJE
PARTIZANSKA 12
63320 VELENJE

Ponudba naj vsebuje naslednje podatke: naslov, telefon, velikost lokala, velikost skladiščnega prostora, opis lokacije prostora (center, okolica).

KUPON

MKO d.d.

Kettejev drevored 37, NOVO MESTO

VSE NA ENEM MESTU

- Servisiranje tovornih vozil in gradbene mehanizacije, vključno s pranjem in ličenjem vozil,
- vulkanizirstvo,
- izdelovanje kovinskih konstrukcij in gradbene galanterije,
- opravljanje preventivnih tehničnih pregledov,
- kontrola in popravila tahografov,
- trgovina z vozili iz programa IVECO, rezervnimi deli, tehničnim materialom (črno in barvno metalurgijo)

Če želite hitro in kvalitetno opravljene storitve, je **PIONIR MKO d.d., Kettejev drevored 37, tel. (068) 24-826, trgovina (068) 26-00, fax (068) 28-179, pravi naslov za Vas.**

Prepričani smo, da boste odslej redni koristnik naših uslug tudi Vi.

tedenski koledar

Četrtek, 22. oktobra - Zorislav Petek, 23. oktobra - Severin Sobota, 24. oktobra - Rafael Nedelja, 25. oktobra - Darinka Ponedeljek, 26. oktobra - Lucijan Torek, 27. oktobra - Rastko Sreda, 28. oktobra - Tadej

LUNINE MENE
25. oktobra ob 21.34 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 22. do 24.10. (ob 20. uri) ameriška komedija Manekcnka. 24.10. (ob 18. uri) in 25.10. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Prava vojna.

kmetijski stroji

SAME 35 s kabino, pogon na vsa 4 kolesa, in kravo, breje 8 mesecev, prodam. Ivan Krašovic, Dolenje Kamenje 5, Dobrič. 4429
SAMONAKLADALNO PRIKOLICO Pionir 17 ugodno prodam. (0608)82-588. 4469

kupim

TRIMO TREBNJE plošče kupim. (061)101-197. 4470
DVOREDNO SEJALNICO za koruzo in semenski krompir kupim. (068)20-592. 4488
Kupim enofazni elektromotor moči od 1,5 KW naprej in 2500 obr./min. (068)23-585.

ČRNOMELJ: 22. in 25.10. (ob 20. uri) ameriška kriminalna komedija Razjarjeni Harlen. 23.10. (ob 20. uri) ameriški erotični film Ljubezenski stroj.
KRŠKO: 23.10. (ob 20. uri) in 25.10. (ob 18. uri) ameriška kriminalna Roka, ki ziblje zibko. 27.10. (ob 20. uri) ameriški avanturistični film Popolni preklic.
METLIKA: 23.10. (ob 20. uri) ameriška kriminalna komedija Razjarjeni Harlen. 25.10. (ob 20. uri) ameriški erotični film Ljubezenski stroj.

NOVO MESTO: Od 22. do 25.10. (ob 16.30) ameriška risanka Peter Pan. 22.10. (ob 18. uri) ameriška drama Moj Idaho. 22.10. (ob 20. uri) ameriški erotični film Kurba. Od 23. do 26. ter od 28. do 31.10. ameriški fantastični akcijski film Batman se vrača.

motorna vozila

GOLF, letnik 12/82, prodam. (068)42-482, zvečer. 4421
Z 750, letnik 1985, registriran do 6/93, prodam. Cena po dogovoru. Martin Tomažin, Gmajna 36, Raka. 4423
Z 750, letnik 1982, prodam. (068)20-437.
R5 CAMPUS, kovinsko sive barve, tonirana stekla, pet vrat, 16.000 km, letnik 3/91, prodam. (068)85-429, po 16. uri. 4424
JUGO AX, rdeč, letnik 1988, 25.000 km, v dobrem stanju, prodam. (068)23-272.
126 P, letnik 1981, registriran do 9/93, ugodno prodam. Franc Brajer, Gor. Lanknice 2, Mokronog. 4445
R 5 campus, letnik 1991, dodatno opremljen, prodam. (068)43-555 ali 42-442. 4447

Prodaj Z 128, letnik 87, cena 3600 DEM. (068)23-585.
OPEL MANTA GTE, »ainspic«, karabolarirana, registrirana do 13.5.93, in traktor Fend, 18 KM, ugodno prodam. (0608)65-575. 4448
126 BIS, star dve leti, pravkar registriran, prodam. (068)27-557, popoldan. 4449
126 P, letnik 1982, in WV 1300, letnik 1972, obnovljen, rdeč, široke gume, oba registrirana do 8/93, prodam. Šmarje 25 a, Sentjerne. 4450
GOLF D, 5/87, prodam. Cena po dogovoru. Informacije v četrtek in petek, od 15. ure dalje, na (068)42-318. 4452

126 PGL, letnik 87, reg. do aprila 93. Cena 2900 DM. (068)24-953.
BMW 524 TURBO DIESEL, 3/87, prodam ali menjam. (068)20-577. 4457
FLORIDO 1.4, z dodatno opremo, letnik 1991, prodam. (068)25-956. 4477
Z 128, letnik 1987, registriran eno leto, prodam. Fanika Dolar, Raka 104 a (novo naselje), Raka. 4478
Z 750 in deklislo obhajilsko oblekico številka 12 ugodno prodam. (068)27-135. 4483

Z 101, letnik 1982, registriran do 10/93, prodam in nudim varstvo za vašega otroka. (068)24-320. 4484
JUGO KORAL 55, 6/90, prodam. (068)86-223. 4491
R 4 GTL, letnik 1984, registrirana do 10/93, in štedilnik na trda goriva ALFA ter štedilnik ISKRA VENERA nerjaveč, prodam. (068)24-246. 4492
GOLF JXD, letnik 1987, prevoženih 64.000 km, prodam za 11.500 DEM. (0608)61-846. 4493
DIANO, letnik 1979, obnovljeno, registrirano do 10/93, ugodno prodam. (068)26-108. 4494
Z 750, letnik 1980, registrirana marca, prodam. Prah, Jelše, Leskovec. 4498
R 5, letnik 1990, 34.000 km, prodam za 11.800 DEM. (068)24-370. 4500

JUGO 45, letnik 1990/91, prodam. (068)24-887. 4502
LADO NIVO, staro 5 let, prodam. Anton Vovko, Ratež 48, Brusnice. 4506

Bakrena pločevina za žlebove po 430 SIT/kg v kolutu ali v ploščah ter nerjaveča pločevina različnih debelin od 340 SIT do 370 SIT/kg na zalogi. Prevzem mogoč vsak dan od 7. ure do 19. ure na naslovu DRASLER, Ljubljana, tel.: (061) 262-230.

NANCA
Trgovina na žibertovem hribu v Novem mestu tel. (068) 28-875
Sposojanje poročnih oblek in dodatkov. Se priporočamo!

Gostilna Savornik

Rakovnik 68232 Šentrupert 068-47-178
Tisoč in en razlog je, da poskusite našo pizzo iz krušne pečli! Z družino, v dvoje, sami — zadovoljni boste z nami. Pizze pečemo od četrta do nedelje.
Odprto: od 12. do 22. ure ob ponedeljkih zaprto

BETONAL d.o.o.
TREBNJE, Kolodvorska 1, tel.: 068-45-650 45-651 fax: 068-45-652
Najceneje na Dolenjskem:
— proizvodnja betona
— prevozi in strojno vgrajevanje betona
— talne plošče, škarpniki, vinogradniški stebri
Za predplačila 5% popusta
SE PRIPOROČAMO!

Kmetijska zadruga Trebnje, Baragov trg 3
razpisuje:
delo bagra
s pnevmatskim klavdom za razbijanje kamna na agromelioracijskem kompleksu Radna vas, na površini 80 ha.
Ponudbe pošljite v zaprti kuverti na gornji naslov do 31. 10. 1992.

AVTOŠOLA Srobotnik
vabi kandidate za vozniki izpit A in B kategorije na tečaj iz CPP, ki se bo pričel v **ponedeljek, 26. oktobra, ob 16. uri** v osnovni šoli Brusnice.

Igralni avtomati, prodaja pikad, novih in rabljenih, izdelovanje igralnih avtomatov, jolly, card, 5x5, vse s Philips monitorji, cene ugodne. **LAMBO ELEKTRONIKA, Turnerjeva 22, Maribor, tel. (062) 211-504** od poned. do petka, od 8. do 16. ure.

KLOBUČARSTVO SEVŠEK
Obrtna cona Leskovec sporoča vsem strankam, da imamo na zalogi razne vrste pokrival za odrasle in otroke ter veliko izbiro trenirk vseh vrst. Inf. (0608) 33-130

Prodajalce na terenu za nov izdelek, ki ga potrebuje vsako gospodinjstvo, iščemo. Dober artikel, dober zaslužek. Pokličite po tel. (mobitel) — 0609 610-439, zvečer.

LJUBITELJI — GOJITELJI PSOV POZOR!
Hrana za pse Happy dog, Dr. Alder's, mleko v prahu za mladiče, kaša za mladiče, hrana za tekmovalne pse. Posebno ugodno — briketi 20 kg po 2.850 SIT.
Prodajalna SEJALEC C. kom. Staneta 3 tel. (068) 24-132

PIN BIRO, d.o.o. Cesta brigad 18 Novo mesto
redno zaposli monterja centralne kurjave. Inf. po tel. (068) 25-711

EURO 2000 d.o.o. SAMSUNG TV-AUDIO-VIDEO
CX 5312 W (55 cm, raven ekran, teletekst, AV, stereo) **850 DEM**
CX 6813 W (70 cm, raven ekran, teletekst, AV, stereo) **1295 DEM**
CX 5913 D (63 cm, raven ekran, teletekst, AV, stereo) **1250 DEM**

Na zalogi imamo bogato ponudbo HI-FI stolpov, videorekorderjev, CD playerjev in kombiniranih mikrovalovnih pečic od 17 l do 34 l.
Posebna ponudba:
SAMSUNG MIKROVALOVNE PEČICE 17 litrov 800 W 340 DEM
MIKROVALOVNE PEČICE — kombinirane 28 litrov 800 W 400 DEM
MIKROVALOVNE PEČICE 34 litrov 1200 W 880 DEM
Plačljivo v protivrednosti SIT.

Vse inf. **SAMSUNG EURO 2000, Brežice**
Tel. (0608) 61-936
B. Milavec 73
Delovni čas od 9. do 12. ure in od 13.30 do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

prodam
40 M3 bukovih drv prodam. (0608)65-587. 4427
KRAVISIMENTALKI in telico, težke 400 kg, prodam. Ena krava z drugim telikom, ena drugič breja. (068)47-744. 4433
OTROŠKO POSTELJICO z jogijem prodam. (068)28-943. 4434
GATER žago Piny key prodam za 20.000 DEM. Jože Ulčnik, Zagaj 32, Bistrica ob Sotli. (063)784-124. 4439
NERABLJENO etažno peč in šivalni stroj Ruža step prodam. (068)85-483. 4442
ETAŽNO peč Emo central 23, rabljeno eno sezono, prodam. Stane Košmrlj, Potov Vrh 10, Novo mesto. 4442
REPO za kisanje, zelje v glavah ter jedilni in semenski krompir prodam. Mavčiče pri Kranju. (064)401-214. 4454
PRODAM novo strešno okno. (068)25-000. 4455
NUJNO prodam nov šivalni stroj z garancijo. (068)32-069. 4466
SEMENSKI in jedilni krompir jerla, romana, kenebek in sante, pridelan iz lanskega uvoza, prodam. Cena ugodna. Anton Krašovec, Šentvid pri Stični 64. 4466
RUŠENJE HIŠE oddam za ceno pridobljenega materiala (strešna opeka, navadna opeka itd.). (068)21-145. 4454
SPALNICO ali samo petdelno omaro prodam. (068)21-145. 4455
3.000-VATNO termoakumulacijsko peč, plinsko peč Superser, žensko jakno nutrijo in ženski plašč ovca, št. 21, ugodno prodam. (068)23-500, popoldne. 4460
KIPERBUSCH, KALOREKS in plamen, rabljen eno leto, prodam. (068)24-249. 4461
MIZO (150 x 75), smreka, dve klopi in stole, prodam. (068)43-618. 4463
10 m3 smrekovih suhih plohov in betonske stebričke za vinograd prodam. (068)48-575, zvečer. 4466
NEMŠKE prepelčarje serce, stare 3,5 meseca, prodam. (068)22-308. 4472
NOVO PEČ za etažno centralno, 14 KW, 1200 kalorij, ITPP Ribnica, prodam. Brod 39, Novo mesto. 4473
ZAMRZOVALNO OMARO, staro leto in pol, malo rabljeno, prodam. (068)27-777. 4475
HRASTOVE SODE 600, 250 in 150 l, rabljene samo eno sezono, ugodno prodam. (068)25-800. 4476
SKORAJ NOVO 200-litrsko zamrzovalno skrinjo, 75-litrsko zamrzovalno omaro in dve platišči z zimskimi gumami za Z 750, prodam. (068)24-846. 4480

ZAHVALA
Nihče ne ve, kako boli, ko drage mame v hiši ni. Ko solza koga bi rešila, bi našo mamo obudila.
V 69. letu starosti nas je zapustila naša dobra in skrbna mama, stara mama, sestra in teta

PEPCA SLUGA
Trg 28, Mirna Peč
Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami in nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in pokojno mamo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.
Vsi njeni

OSMRTNICA
Po kratki bolezni nas je v 58. letu starosti zapustil naš upokojeni sodelavec

ALOJZ KOBE
cestni delovodja
Od njega se bomo poslovili v četrtek, 22.10.1992, ob 15. uri na šmihelškem pokopališču. Zара bo na dan pogreba od 9. do 11. ure na njegovem domu, od 11. do 15. ure pa v mrliški vežici v Šmihelu. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.
CESTNO PODJETJE NOVO MESTO

Dolenjska banka d.d. Novo mesto

BANČNI AVTOMAT — Prijazno pri roki. Vedno!

Ni vedno dovolj, da imate denar varno spravljen na tekočem računu v banki in s čeki praktično vselej pri roki. Priznajmo, včasih brez gotovine ne gre. Zato imetnikom tekočih računov mreža bančnih avtomatov Ljubljanske banke omogoča dvig manjših zneskov gotovine 24 ur dnevno, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih. Bančni avtomati vam ne omogočajo le, da se izognete gneči na bančnih okencih, temveč da si zagotovite gotovino za izdatke izven poslovnega časa banke, če tega prej niste utegnili storiti.

Bančni avtomat je samopostrežni stroj, ki omogoča opravljanje enostavnih bančnih opravil brez prisotnosti bančnega delavca. Trenutno omogoča le dvig gotovine, kasneje pa bo možno z njegovo pomočjo opraviti tudi druge enostavnejše bančne posle.

Bančni avtomat deluje le z bančno kartico in tajno osebno številko, ki preprečuje možnost zlorabe, če bi bančno kartico izgubili. Skozi ves postopek vas bančni avtomat vodi sam, saj se na njegovem ekranu med postopkom sproti izvršujejo oziroma izpisujejo navodila. Tajno osebno številko za uporabo bančnega avtomata dobite v enoti banke, kjer imate odprto tekoči račun. Izdelana je na osnovi vašega zahtevka za poslovanje z bančnim avtomatom. Prejmete jo v zaprti kuverti in je poznana samo vam, kar zagotavlja varnost in tajnost poslovanja.

Uporabnikom bančnih avtomatov je za sedaj na voljo mreža 76 bančnih avtomatov po celi Sloveniji. Ljubljanska banka Dolenjska banka d.d. Novo mesto omogoča občanom uporabo bančnega avtomata tudi v Novem mestu, in sicer v centru mesta na Glavnem trgu 13 in na sedežu banke na Kettejevem drevoredu 1, v kratkem pa bodo uporabnikom na voljo tudi bančni avtomati v Črnomlju, Metliki in Trebnjem.

Vljudno vas vabimo, da se oglasite v kateri koli enoti LB Dolenjske banke d.d. Novo mesto, kjer boste dobili vse informacije v zvezi z bančnim avtomatom, v vaši matični enoti pa boste lahko izstavili zahtevek za poslovanje z bančnim avtomatom in se pridružili mnogim občanom, za katere je bančni avtomat nepogrešljiv del vsakdanjega življenja.

ljubljanska banka

najcenejši

SERVIS IN REZERVNI DELI KOLES
Jože Smole
Žabja vas 27
telefon: 068/ 21 952

obvestila

ROLETE, žaluzije, lamelne zavese in roloje izdelujemo, montiramo, servisiramo v vseh barvah. Cene so konkurenčne. (061)441-323. 4443

IZVAJAMO vsa soboslikarska in pleskarska dela, še posebno pa izvajanje z okolju prijaznim dekizolom, tekstilnim nanosom za notranjo dekoracijo. Karakteristike: toplotna in zvočna izolacija, netoksičnost dima, ekonomičnost. Color servis, Drejetova pot 9, Novo mesto. (068)24-872. 4456

SNEGOBRANE za vse vrste opečne, betonske in salontne kritine prodam, po potrebi tudi montiram. (0608)70-420. 4482

SADJARJI, VINOGRADNIKI, VRTIČKARJI! Nudimo kvalitetno in razkuženo mešanico konjskega in kokošjega gnoja, primerne za sajenje, dognjevanje in kompostiranje. Cena 2.000 SIT/-KUB. Informacije na (068)22-864. 4490
ŽAGAM DRVA. (068)25-214. 4507

Električne omarice, zunanje ter notranje, kompletno opremljene ali prazne, ugodno prodam. Dostava do Novega mesta. Izvajamo tudi električne inštalacije. Tel. (061) 752-979.

AGRO d.o.o. Prodajalna SEJALEC C. kom. Staneta 3, Novo mesto

vam nudi po ugodnih cenah:
* motorne žage STIHL, ALPINA, TOMOS-HUSQVARNA
* meče, verige, zobnike, svečke
* cisterne za vino 100, 200, 300 l
* vrtno orodje gardena
* jesenski česen
* jesenski čebulček
* vrtnice
tel. (068) 24-132

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. **UREDNIŠTVO:** Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Ivan Zoran.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 60 tolarjev; naročnina za 4. trimesečje 830 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 1.660 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.100 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 2.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.250 tolarjev. Mali oglas do deset besed 700 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 70 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 23-606, 24-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 23-610; mali oglasi in zahvale 24-006; telefaks 24-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Časopisni stavek, prelom in filmi: **Grafika Novo mesto, p. o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.**

ČRNO-BELO KRAVO, dobro mlakarico, prodam. ☎ (0608)33-605. 4486

SEMENSKI KROMPIR dezire in sante, lanski uvoz, prodam. Dostava na dom. Eržen, Zg. Bitnje 41, Kranj, ☎ (064)312-056. 4489

KRAVO, črno-belo, brejo, prodam. Borut Bartelj, Dol. Kamenje 17, Novo mesto. 4497

300 LITRSKE sode prodam. Gostilna Drenik, Cikava, Novo mesto. 4504

razno

EMAJLIRANJE kopalnih kadi z uvoženim materialom, garancija dve leti. ☎ (064)66-052. 4324

JESEN JE TU. Strokovno urejemo vrtove in grobove na Dolenjskem. ☎ (068)24-433. 4348

PO KONKURENČNIH CENAH izdelujem peči in boilerje za centralno in solarno ogrevanje. Garancija za peči je 5 let. ☎ (063)39-878. 4404

STAREJŠA upokojenka bi šla rada v oskrbo dobri družini. Ponudbe pod šifra: »JESEN«. 4459

VARSTVO za enoletnega otroka iščem na domu v Šmihelu. ☎ 25-408. 4464

ŠIVANJE in vse vrste popravil usnjene konfekcije. Cvelbarjeva 5, ☎ 27-560. 4485

V ŠKOCJANU oddam lokal v najem. ☎ 76-034. 4501

posest

ZAZIDLJIVO PARCELO ali starejšo hišo v Trebnjem ali okolici kupim. ☎ 44-805, popoldne. 4422

HIŠO, pokrito, v novem naselju na Otočcu, prodam. ☎ (068)27-382. 4425

OTROŠKO POSTELJICO prodam. ☎ 84-572, po 15. uri. 4431

TRAVNIK, 5.000 m², prodam. Šifra: »ZG. POHANCA«. 4436

VIKEND gradbišče v Dolenji Vasi pri Brežicah (15.8 a), voda, elektrika in asfalt, prodam. ☎ (041)411-771. 4438

VRSTNO HIŠO, dve garaži s skladiščem, primerno za obrt, ob glavni cesti, centralno ogrevanje v obeh zgradbah, prodam. ☎ (0608)34-943, Krško. 4440

VRSTNO HIŠO na Šegovi prodam. ☎ 23-974. 4468

IZREDNO UGODNO prodam parcelo (2 ha) ob Partizanski magistralni cesti v Beli krajini. Možna menjava z avtom z doplačilom, možen pa je tudi delni kredit. ☎ 23-241 od 12. do 18. ure. 4474

PARCELO, 7700 M², 12 km iz Novega mesta, prodam za 10 DEM/m². ☎ (068)85-408. 4479

PARCELO s staro hišo v Novem mestu, 352 m², prodam. ☎ (061)223-501 ali (061)101-017. 4481

ZAZIDLJIVO PARCELO, z lokacijsko dokumentacijo, v Kostanjevici na Krki prodam. ☎ (061)315-031. 4496

službo dobi

PRIDNA, POŠTENA in prikupna dekleta za delo v trgovini-butiku iščemo. Informacije na ☎ 84-870, med 20. in 21. uro. 4430

10 LJUDI za odlično plačano delo na domu potrebujemo. Napišite kratek življenjepis. Ponudbe pod šifro: »PRID-«. 4435

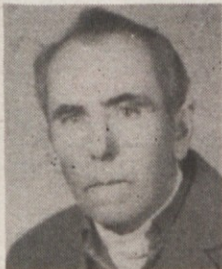
DOM STAREJŠIH OBČANOV ČRNOMELJ Ul. 21. oktobra 19/C

objavlja prosto delovno mesto

kuharice — za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu).

Pogoj:
— končana IV. stopnja usposobljenosti, smer kuhar,
— 1 leto delovnih izkušenj

Nastop dela takoj.
Pisne prijave pošljite na DSO Črnomelj, Ul. 21. oktobra 19/C, v 8 dneh po objavi oglasa.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 8 dni.

ZAHVALA

Ni več trpljenja ne bolečine, življenje je trudno končalo svoj boj. Saj v življenju si mnogo prestal, zdaj v zemlji domači mirno boš spal.

Vsem, ki ste se poslovili od našega

MIHAELA BELETA

iz Smolenje vasi 30

in nam izrazili sožalje, iskrena hvala. Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za spremstvo in cvetje, pokojnikovim sodelavcem Obrata družbene prehrane Revoza Novo mesto, sodelavcem Krke-tabletne obrata, oddelku za požarno varnost in marketing. Posebno zahvalo izrekamo patronažni službi ZD Novo mesto za dolgoletno pomoč, patru Luki za obiske na domu, patru Felicijanu za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

NOST. 4462

DISKOTEKA honorarno zaposli tri prikupna dekleta za strežbo in enega DJ-ja in dva redarja. ☎ 43-748. 4467

ŽELITE dobro zaslužiti in imate lasten prevoz? Informacije v četrtek in ponedeljek popoldan na ☎ 65-711. 4503

DEKLE za pomoč v kuhinji sprejemo. Stanovanje, hrana v hiši. Gostilna Strah, Dolenjska c. 427, Škofljica. 4505

Uigranega orglarista vabim k sodelovanju. Tel. 27-134

Zaposlimo ambicioznega diplomiranega komercialista, starega do 35 let, s prakso, ali pa komercialistko, staro do 35 let, poročeno ter z otroki. Možnost nastopa takoj.

VAKO, d.o.o.
Kolodvorska 56,
68340 ČRNOMELJ
Tel.: 068/52-073, 52-555,
53-173
Fax: 068/52-073, 53-173

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE oddam. ☎ 25-732. 4420

MANJŠE STANOVANJE v Novem mestu prodam. Šifra: »LEPO IN UDOBNO«. 4428

DVOSOBNO STANOVANJE v Straži prodam. Šifra: »UGODNO«. 4437

STANOVANJSKO PRAVICO kupim. Gorenčič, Padersiščeva 34. 4453

DVOSOBNO STANOVANJE s centralno kurjavo, SAT in balkonom v 8. nadstropju, v centru Brežic, ugodno prodamo ali menjamo za Ljubljano. Takoj vseljivo. ☎ (061)183-599. 4465

DVOSOBNO STANOVANJE in garsonjero v Novem mestu zamenjam za večsobno stanovanje ali manjšo hišo, tudi v bližnji okolici. ☎ 23-555. 4471

AMERIŠKI INŽENIR brez otrok išče lepo opremljeno stanovanje ali hišo z dvema spalnicama s centralnim ogrevanjem in telefonom. Lokacija Krško-Sevnica- Novo mesto ali Trebnje. Čas najema približno eno leto, vseljivo 1.11.1992. ☎ (0608)77-572. 4487

DVOSOBNO STANOVANJE v centru Brežic, s centralno kurjavo, kletjo, balkonom ter inštalacijami, prodam. Cena 50.000 DEM. Možno obročno odplačevanje. ☎ (0608)61-000, od 8. ure do 14. ure, Lipičar. 4495

V KRŠKEM oddam garsonjero, garaža, telefon, predplačilo. Informacije 24. 10. 1992 na ☎ (0608)31-867. 4499

V NAJEM vzamem garsonjero ali enosobno stanovanje. Odkupim stanovanjsko pravico (proti nagradi). ☎ 28-150. 4508

ŽENITNE PONUDBE

RAD bi spoznal žensko za gospodinjstvo, staro od 60 do 66 let. Imam nekaj zemlje, malo trtja, vikend in dobro pokojnino. Star sem 65 let. Anton Škof, Črešnjevec 1, Semič. 4435

V SPOMIN

FRANCETU ILAŠU

iz Dul 13, Bučka

V soboto, 24. oktobra 1992, bo minilo dolgo leto, kar te ni med nami. Hvala vsem, ki se ga spominjajo, obiskujejo grob in prižigajo sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je zapustila naša mama, stara mama, sestra in teta

JOŽEFA POVŠE

iz Sel pri Štravberku

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste sočustvovali z nami, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše in pokojno mamo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi KRKI — tovarni zdravil — program zelišča, gospodu župniku za opravljen pogreb in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat hvala.

Žalujoči: vsi njeni

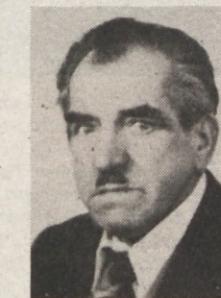
OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš sodelavec

TOMAŽ KASTELIC

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Sodelavci d.d. Pionir MKI Novo mesto

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je po težki in dolgi bolezni zapustil dragi mož, oče, stari oče, praded in stric

JAKOB FON

upokojeni železničar

iz Loke pri Zidanem Mostu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih, mu darovali cvetje in sveče, nam izrekli pisna in ustna sožalja in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Pešjaku, dr. Grobojšku in zdravstvenemu osebju, pevcem iz Loke pri Zidanem Mostu, pihalni godbi iz Zidanega Mosta, govorniku g. Strajnarju, zastavonošem in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je mnogo prezgodaj tragično zapustil naš dragi mož, oče, boter ter dedi

JOŽE SAŠEK

Iskreno se zahvaljujemo sosedom Brulčevim, Vovkovim ter Vintarjevim z Vrhniko za pomoč, vsem sorodnikom in znancem za podarjene vence, cvetje in sveče. Hvala podjetjem Komunala, IMV Revoz-obrat 3, Mercator Standard in blagovnica-etaža 3 za podarjene vence. Hvala sodelavki g. Martini, delavcem Revoza-obrat 3 ter vaščanom za denarno pomoč in vsem, ki ste pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Hvala predstavniku Komunale za ganljive besede ob odprtem grobu, pevskemu zboru iz Šmihela ter gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje, tvoje je bilo življenje. Ljubil si polja, vinske gore, smrti ločila te je od nje.

V 82. letu nas je zapustil dragi oče, stari oče in tati

JOŽE PLUT

Petrova vas 1

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in nam stali ob strani ter pokojnemu darovali toliko lepega cvetja, ter vsem, ki so našega očeta obiskovali v času njegove bolezni. Zahvala velja vsem GD, posebno še GD Petrova vas, govornikoma g. Dragmanu in g. Absecu za poslovilne besede ob odprtem grobu, kolektivom SZ- sekcija za promet Novo mesto, železniški postaji Črnomelj, SVP Novo mesto, SDK ekspozitura Črnomelj, Novost Črnomelj, pevcem in gospodu dekanu za pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je po težki bolezni tiho zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, tašča, teta in prababica

NEŽA GORNIK

rojena Kastelec

iz Grabrovca 19

Iz srca se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vaščanom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter vsestransko pomoč, ki ste nam jo nudili v teh težkih trenutkih in pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Prav tako smo dolžni zahvalo ZD Metlika, osebju urološkega oddelka Bolnišnice Novo mesto za skrbno nego in lajšanje bolečin, sosedoma Sukljetu in Kramariču ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 68. letu zapustila naša mama, stara mama in babica

NEŽA VUKŠINIČ

iz Gabrja 111

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala družinam Matko, UNZ Novo mesto, osebju novomeške bolnišnice, sosedom, pevcem za zapeto žalostinko in župniku za opravljen obred.

Žalujoči: hčerka Slavica z družino, vnukinja Božena z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 71. letu nas je zapustila naša draga sestra in teta

KATICA VRANEŠIČ

iz Tribuč 53

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem, ki so pokojnici darovali cvetje, sveče, nam izrekli sožalje in pokojnico pospremili na njeni zadnji poti. Se posebej se zahvaljujemo intenzivnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, govornici Prijanovičevi za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

Mojca Beseničar

Jano, in sicer za otroško kolekcijo pomlad - poletje 1993. Skromno komentira ta dosežek, da tega brez tovarne in dobrih sodelavcev v komercialni, kreaciji, konstrukciji in še kje verjetno ne bi bilo.

Na vprašanje, ali bi svoje ideje in znanje prodajala tudi drugim, spet odločno odvrne, »da ne moreš biti povsod in da ni vse denar. Sem antikomercialen človek! In spet se vse njeno pojasnjevanje, zakaj tako, vrne na začetek, ker pač »moraš že v osnovi imeti veselje za to delo. Če ne bi bilo okoli mene takšnih ljudi...« Da se bo zapisala tekstilu, modi, je že več kot slutiti po končani srednji šoli za oblikovanje. Na ljubljanski likovni akademiji je diplomirala pri prof. Miheliču. Rada se je izražala v akvarelih in olju, pri srcu so ji bila zlasti tihotujija. Se predno je prišla v Jutranjko, je delala v Centru za sodobno oblačenje. V modni reviji Maneken bi težko shajali brez njenih risb.

Na zadnjem sejmu mode v Ljubljani je Zlata Jana prišla v roke kreatorjev Jutranjke za redno kolekcijo nekaj modelov v različnih barvah. Smisel se jima je, da pride izdelek do kupca. Zato je treba narediti skupino izdelkov, privlačno za mimoidoče, jo »sčistiiti, spraviti v enoten material, kolekcijo z enim akcentom, s piko na n!« Če bodo trgovci poskrbeli, da bodo nagrajene izdelke kmalu videli v naših izložbah in na prodajnih policah pa je največ odvisno od njih. Beseničarjeva pravi, da je bila ob nedavnem obisku razpizite Benetonove prodajalne v Ljubljani razočarana nad kakovostjo izdelkov, ki da je daleč stran od kakovosti Jutranjkinih, so bili pa italijanski tako lepo skompletirani, da ljudje tudi zato drviijo v prodajalno.

PAVEL PERC

Nagrade za pravočasne plačnike

Glavna nagrada je pred-soba Alples

NOVO MESTO — Ob zadnji letošnji izterjavi naročnine za Dolenjski list bomo naročnike, ki so hkrati tudi redni plačniki, bogato nagradili. Prvega žrebanja v torek ni bilo, ker smo ga zaradi tiskarskega škrtata v prejšnji številki napovedali šele za naslednji mesec. Bo pa naslednji torek, 27. oktobra, ko bomo žrebali glavno nagrado, bolj napeto. **Alplesovo pred-soba, smo kupili sami, ostale tri - avtoradio, walkman, namizni računalnik ter osem tolažilnih nagrad - žepnih kalkulatorjev pa je prispeval Technoshop, d.o.o., Suhor pri Metliki, ki ima na zalogi bogato izbiro televizorjev, video in Hi-fi aparatov znamke Samsung.**

Vse, ki se bodo pri njih odločili za nakup in prinesli s seboj zadnji izvod Dolenjskega lista, bodo nagradili še z lepim darilom. Za žrebanje glavne nagrade - pred-sobe Alples bodo prišli v poštev vsi, ki so ali pa bodo po pošti ali v našem naročniškem oddelku plačali položnice do torka, 27. oktobra. Nasvidenje do prvega žrebanja!

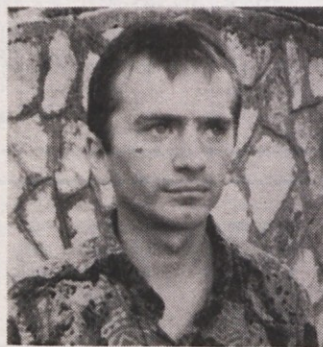
DVE NOVOSTI

DOLENJSKE TOPLICE — Restavracija »Rog« v Dolenjskih Toplicah slovi po dobri kuhinji. Za letošnji jesen je pripravila še dve novosti. Prva novost so nedeljska družinska kosila, ki bodo raznovrstna in bogata pa tudi zaradi cene privlačna. Njihova cena bo med 400 in 500 tolarji. Vsi, ki bodo prišli na nedeljsko kosilo v Dolenjske Toplice, pa bodo prejeli posebne kupone in z njimi sodelovali v nagradni igri. Vsako zadnjo soboto v mesecu bodo namreč na plesu v zdraviliški restavraciji žrebali lepe in bogate nagrade. Če pa si boste po nedeljskem kosilu zaželeli še sproščujoče kopeli v bazenih z zdravilno vodo, ki ima toplejšo temperaturo, boste ob predložitvi računa nedeljskega kosila plačali samo polovično ceno vstopnice. Druga novost v restavraciji »Rog« so specialitete iz konjskega in zajčjega mesa.

Jurko prehitel »šulferajnovce«

Letos mineva 90-letnica Jurkove koč in 60-letnica Tončkovega doma na Liscu — Zavedni Slovenec Blaž Jurko postavil koč pred Alpenvereinom

SEVNICA — Čeprav Lisca s svojimi 948 metri ni ravno visoka gora in je do njenega vrha speljana celo asfaltna cesta, je in ostaja priljubljena izletniška točka planincev iz Posavja in Zasavja. Številni izletniki pa prihajajo tudi iz drugih slovenskih krajev, medtem ko je

Jože Prah, predsednik PD Lisca Sevnica—Krško

v zadnjem času precej manj obiskovalcev iz sosednje Hrvaške, predvsem Zagrebčanov. Obiskovalci najdemo na Liscu prijazno oskrbo in streho bodisi v Jurkovi koči, ki letos praznuje 90-letnico, ali v Tončkovem domu, ki obhaja 60-letnico.

Lisca slovi po izredno lepem razgledu, na vrhu Lisca in na njenih pobočjih pa je bogata flora s posameznimi alpskimi elementi, kar Lisco uvršča med najpomembnejše botanične lokalitete.

Predsednik Planinskega društva PD Lisca Sevnica—Krško, Jože Prah, pravi, da praznujejo 90-letnico Jurkove koč v spomin na zavednega Slovenca, učitelja Blaža Jurka, ki mu je uspelo v nekaj tednih zbrati potreben denar, da je postavil na vrhu Lisca leseno koč in s tem prehitel šulferajnski organizaciji

• Na dva načina lahko kaj dosežeš: s svojim znanjem ali z neumnostjo drugih. (Bruyere)

REKORDNA BERA — Maja letos smo v časopisu predstavili zvestega nabiralca gob iz ribniško-kočevske doline, upokojenca Miodraga Stanojevića. Takrat je z rekordno gobo »uradno odprlo bogato sezono nabiranja gozdnih sadežev, ki je v gozdove ribniško-kočevske doline privabila veliko število ljudi širšega ljubljanskega območja. Te dni pa se je istemu nabiralcu zopet nasmehnila sreča, saj se je po polurnem nabiranju gob v njegovi košari znašlo kar 7,40 kg jesenskih gob, med katerimi posebno pozornost zasluži par, ki je skupaj tehtal 2,6 kg. S tako bero pa je bil presenečen tudi predsednik ribniške gobarske družine Viktor Oblak, ki je, presenečen nad velikostjo nabranih gob, povedal, da take bere ne pomni. V gozdovih ribniško-kočevske doline raste več kot sto različnih vrst gob. Člani ribniške družine so jih prejšnji teden nabirali in jih poslali na veliko razstavo v Sežani.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

Zakaj prejema žena srbskega pilota slovensko denarno podporo? — Ali na novomeški tržnici goljufajo? Je izračun črnomaljske Komune za gretje pretiran?

Minuli četrtek je novinar prvič dvignil telefon že ob 17.40. Moški, ki se je predstavil za F. H. iz Šmarjete, se je z nekoliko povišanim glasom čudil, kako to, da na dežurni dan ni nobenega novinarja v uredništvu, češ da je predtem klical že pol ure, pa se ni oglasil nihče. Umiril se je šele, ko mu je bilo nasvetovano, naj prihodnjič, če bo še imel kaj sporočiti oz. povedati dežurnemu novinarju, prej prebere, kaj piše v posebnem, okvirjenem sporočilu na tej strani.

Klical je zato, ker ga daje, kot tudi še mnoge kraje, sveta jeza ob krivicah, da dobiva neka ženska v šmarjetskem koncu po 10.000 tolarjev mesečne podpore, čeprav ji ta, kot se prepričani vaščani, v nobenem primeru ne pripada. F. H. je dejal, da gre za neke vrste begunko, Slovenko in celo domačinko, ki si je ustvarila družino s srbskim oficirjem. Ta je lani ob agresiji nekdanje JLA na Slovenijo kot pilot služboval na vojaškem letališču v Cerkljah. Ko so ga nagovarjali, da bi prestopil k slovenski TO, je zviška odgovoril, da slovenske uniforme že ne bo oblekel. Potem se je z jugovojvsko in družino preselil v Banjaluko, »kaj je počel tam in najbrž še počne, pa lahko vsakdo vidi na televiziji,« je dejal bralec. Žena, izučena trgovka, se je z otrokoma vrnila in so jo v Brežicah kmalu »zrinili« v neko trgovino, delala pa ni, ker so zaposleni zagrozili z bojkotom oziroma da z njo ne bodo delali skupaj. Zdej kot brezposelna živi pri sorodnikih in dobiva od slovenske države podporo. F. H. je rekel, da se skupaj z drugimi sprašuje, ali je to prav. Nič pa da nimajo, je pripomnil bralec,

proti otrokoma te ženske, saj ne moreta biti kriva za ravnanje svojih narodnostno mešanih staršev.

Bralec iz Adamičeve ulice v Novem mestu se je čudil, da pri nas lahko kar same firme zapirajo ceste in ulice, na katerih izvajajo takšna in drugačna dela, in to kar za nedoločeni čas. Rekel je, da je bil trideset let po svetu, pa ni nikjer videl kaj takega. »Res je, da so tudi drugod za pore po 24 ur na dan,« je pristavil, »vendar se tam na takih cestah še tuji dela neprekinjeno 24 ur, ne pa samo dopoldne, kot je pri nas največkrat in o čemer se lahko pričamo tudi v Novem mestu.« Po njegovem bi morali vseskozi delati, da bi dela na cestah, zlasti še če gre za glavne prometnice, čimprej končali in čimprej odprli za promet.

Bralec, tudi iz Novega mesta, ki je klical za njim, je vprašal, ali so v Novem mestu še tržni inšpektorji. »Če že so, potem slabo opravljajo svoje delo,« si je odgovoril kar sam in v dokaz, naj bi resnično bilo tako, postregel s tistim, o čemer se je sam prepričal. Ima ostro oko za natančnost in pravičnost, in ko je na novomeški tržnici in potem še v Bršljinu malo bolj pogledal pod roke in na tehničnu preprodajalcev sadja, vrtnin in drugih pridelkov z juga, je videl, da goljufajo z utežmi. Prepričan je, da se bo to še dogajalo, če ne bo inšpekcija goljufom stopila na prste.

Jože Jerman iz Ločne je imel nekaj kritičnega povedati v zvezi s šolskim stadionom v Bršljinu. Rekel je, da služi ta stadion tudi kot nogometni igrišče in da na njem trenirajo nogomet mladi iz raznih koncev mesta, med njimi tudi njegova dva sina. Pravzaprav so trenirali, dokler jim tega ravnatelj bršljinjske šole ni prepovedal. Bralec pravi, da se je mladim s to prepovedjo zgodila krivica in da se čutijo zapostavljene.

Oglasil se je tudi bralec Jure iz Črnomlja, da ima, kot je rekel, kritično pripombo na zapis »Kdor se greje, naj tudi plača!«, objavljen v Dolenjskem listu dne 8. oktobra. Tam je med drugim prebral, da bodo morala gospodinjstva plačevati črnomaljski Komunalni za ogrevanje stanovanj po 133 tolarjev za vsak kvadratni meter ogrevanega prostora. Izračunal je, koliko bi po tej tarifi zneslo za njegovo stanovanje, in ugotovil, da bi si za dobljeni znesek lahko kupil več kot 20 prostorninskih metrov drv, to pa bi bilo dovolj, da bi bil na toplem vsaj dve, če ne tri kurilne sezone. Dejal je, da se mu zdijo stroški, ki jih je določila Komunalna za ogrevanje, pretirano visoki, in poziva odgovorne v Komunalni, naj javno povedo, kako so prišli do tolikšnih stroškov.

I. Z.

KLIC V SILI
NOVO MESTO — Ta četrtek bo med 18. in 20. uro na vaš klic pri telefonu 23-304 čakala socialna delavka Mojca Papič.

MAČJE LEPOPICE NA OGLED - V nedeljo, 25. oktobra, bo na grmski osnovni šoli v Novem mestu od 10. do 18. ure odprta društvena razstava mačk, ki jo pripravlja Felinološko društvo Ljubljana v sodelovanju z novomeškimi člani. To bo že tretja tovrstna razstava v Novem mestu. Med kakimi 40 razstavljalci bosta tudi novomeška gojitelja Božič in Anžlovar predstavila svoje pasemske mačke. Nekatere razstavljene živali bodo naprodaj. Obiskovalci bodo lahko izbrali najlepšo muco, kot glasovalni listič pa jim bo služila vstopnica. Tri muce, ki bodo prejele največ točk, bodo nagrajene. Na sliki: Božičevi perzijski lepotici iz prvega »novomeškega« legla perzijskih muck. (Foto: MiM)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prislunili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)23-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

disco teka
kosov hram
Čornje Vrhopolje

Delovni čas:
sreda, četrtek, petek, sobota,
nedelja
od 20.00 — 03.00

v petek, 23. oktobra

PLAVA TRAVA ZABORAVA

Nagradna igra

3.000 SIT ZA PRAVILEN ODGOVOR — Fotografija prejšnjega tedna je nastala na Otočcu ob Krki, kjer smo poslikali streho gradu. Prava je šla tudi nagrada, saj je nagrajena, Anica Pintar, Starine 11, Otočec, zaposlena v Hotelu grad Otočec. Čeprav je bilo tudi tokrat veliko odgovorov, smo morali na prvega čakati kar celo uro. Uganka tega tedna ni težka in marsikdo je že prestopil prag stavbe, katere streho vidite pred seboj. Če mislite, da ste uganili, nas od četrta od 8. ure dalje pokličite na tel. št. 23-610. Prvi, ki bo povedal pravilni odgovor in je ali bo postal naročnik Dolenjskega lista, bo po pošti dobil 3.000 tolarjev.

STUDIO D
LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
STUDIA D IN DOLENJSKEGA LISTA

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado MARJANU PLANJSKU iz Nove vasi. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- (2) Pesem nikoli ne umre - BRATJE IZ OPLOTNICE
- (1) Naše malo kraljestvo - MARELA INTERNATIONAL
- (4) Samo da sem doma - ANS. VRTNICA
- (5) Tih teče reka - ANS. TONIJA VERDERBERJA
- (3) Bog hišo vašo naj živi - FANTJE Z VSEH VETROV
- (6) Nate smo ponosni - ANS. PETRA FINKA
- (7) Cvet pod planinami - ANS. NAGELJ
- (8) Moja zidanica - ANS. LOJZETA SLAKA
- (-) nezaupnici je zbor razpravljal pod točko Razno, in sicer zlasti o tem, ali je skupina delegatov vložila zahtevo pravilno ali nezakonito. Skupščinski zbor je bil pri tem neenoten, čeprav si je v razpravi pomagal z mnenjem skupščinske normativno pravne komisije.
- (O omenjen) V maju - KARLI GRADIŠNIK
- (10) Lepa naša domovina - ANS. SLOVENIJA

Predlog za prihodnji teden: Pika poka - ANS. BRATOV POLJANŠEK

KUPON št. 43

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Ustrelil ženo, sina in sebe

Šele v ponedeljek zjutraj so brežiški policisti izvedeli za krvavo tragedijo, do katere je prišlo v nedeljo okoli 23. ure na Volčjem

VOLČJE PRI SROMLJAH — Posavje si bo letošnji krvavo bero družinskih tragedij zagotovo za vselej zapomnilo. Najprej strelji iz vojaške puške ter pok ročne bombe na Logu pri Sevnici, nato materin umor in poskus umora mladoletnih otrok v Brežicah, v ponedeljek zjutraj pa še strašna vest iz vasi Volčje pri Sromljah.

Okoli 4. ure zjutraj je na brežiški policijski postaji zazvonil telefon, razburjen glas Franja Trebušiča iz Pohance v brežiški občini je hitel pri-povedovati o krvavem družinskem obračunu na osamljeni kmetiji 62-letnega Jožeta Kostanjška na Volčjem 15. Trebušič je namreč dan po-prej Kostanjškovim pomagal pri delu na kmetiji, opravilo se je zavleklo v temo, tako da je sklenil pri Kostanj-

škovich tudi prenočiti. Zaspal je že, ko ga je okoli 23. ure prebudilo streljanje v hiši, nakar stekel naprej v vežo, kjer je na tleh našel v mlaki krvi ležečo 57-letno Nežo Kostanjšek, nato pa na plano in v noč. Razburjen in v šoku je šele okoli 4. ure zjutraj prišel do sosedov in do telefona, od koder je policistom javil strašno novico.

Uro kasneje so bili policisti in kriminalisti krške UNZ že na Volčjem. Imeli so kaj videti: v veži je mrtva ležala gospodarjeva žena Neža, morilec jo je ustrelil v glavo, v sosednji sobi je, prav tako s prestreljeno glavo — strel ga je zadel v predel ust, ležal njen 29-letni sin Branko. Nobenega dvoma ni bilo, da je moril gospodar, 62-letni Jože Kostanjšek. V hiši ga ni bilo, policisti in kriminalisti so ga našli ob pregledu sosednjega gospodarskega

poslopja. Ko jih je Kostanjšek zagledal, si je h glavi prislunil lovsko puško in sprožil. Tudi on je mrtev obležal v luži krvi. Natančnejše vzroke zločina, ki je, razumljivo, pretresel okoličane in tudi zaposlene v brežiški klavnici, kjer je Kostanjšek delal kot mesar, bo odkrila preiskava. Tudi to, ali je Jože potem, ko je ustrelil ženo, res poklical hčerko v Ljubljano in ji naročil, naj pride domov pokopat mamo.

Morebiti bo ključ do končne odgovora na vprašanje, kaj je Kostanjška privedlo do tega, da je umoril ženo in sina, dalo poslovlno pismo, ki ga je pustil v sobi na mizi. V njem domačim očita, da so z njim grdo ravnali, ga zaničevali in ga pretepali, koliko resnice je v teh besedah, pa bo pokazala nadaljnja preiskava.

B.B.